

Brønnøy kommune

Oppvekst

«MottakerNavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Vår referanse:

2023/2675-1

Deres referanse:

«Ref»

Saksbehandler:

Terje Heggheim
75012107

Dato:

26.09.2023

Følg brev høringsdokument om skolestruktur

Vedlagt følger høringsdokument med vedlegg som omhandler utredning av skolestruktur i Brønnøy. Det er en brei og åpen høring og listen med mottakere er ikke uttømmende. Dersom sentrale aktører er avglemt, vennligst videresende til alle som måtte ha interesse av å bidra.

Høringen har som mål å få inn ulike synspunkter på de vurderinger som gjøres, og om det er forhold vi har oversett eller burde gjøre ny eller mer grundig vurdering av. **Siste frist for å gi tilbakemelding er mandag 6. november.**

Svar sendes til postmottak@bronnøy.kommune.no og merkes med saksnr 2023/2675.

Etter at høringen er avsluttet og innspillene behandlet, legger kommunedirektøren fram forslag til vedtak for politisk behandling og realitetsbehandling.

Med hilsen

Terje Heggheim
oppvekstsjef

Dette dokumentet er elektronisk og sendes uten signatur.

Adresseliste:

FAU ved Hilstad skole

FAU ved Salhus skole

FAU ved Brønnøysund barne- og ungdomsskole

Postadresse:
Rådhuset
8905 BRØNNØYSUND

Org.nr.: 964 983 291

E-post:
postmottak@bronnøy.kommune.no

Nettsider:
<http://www.bronnøy.kommune.no>

Telefon:
75 01 20 00

Bankkonto:
4534 05 00117

FAU ved Nordhus skole
Samarbeidsutvalget ved Klokkargården barnehage
Samarbeidsutvalget ved Salhus barnehage
Samarbeidsutvalget ved Furutoppen barnehage
Samarbeidsutvalget ved Toftsundet barnehage
Elevrådene ved skolene
Ungdomsrådet
Rådet for eldre og funksjonshemmede
Lag og foreninger i Brønnøy
Fagforbundet Brønnøy og Vevelstad
Utdanningsforbundet Brønnøy
Norsk sykepleierforbund avd. Brønnøy
Fellesorganisasjonen avd. Brønnøy
PPT Sør-Helgeland

Rådhuset 8905 BRØNNØYSUND

Intern kopi:

Hilstad skole
Salhus skole
Brønnøysund barne- og
ungdomsskole
Nordhus skole
Brønnøy barnehage
Frank Grønbeck Nilssen
Kåre Johan Råbakk

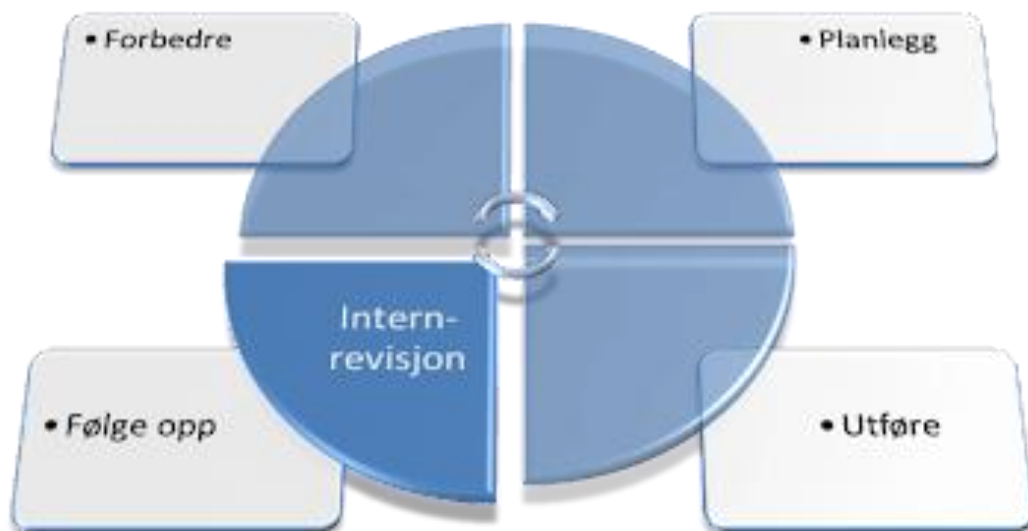
kommunedirektør
avdelingsleder

Hilstad skole
Salhus skole
Brønnøysund barne- og
ungdomsskole
Nordhus skole
Brønnøy barnehage
Kommunedirektør
Oppvekst

Revisjon av Brønnøyskolen

Av

Skoleadministrasjonen med rektorer for alle skolene og
representanter for de ansatte gjennom utdanningsforbundet og fagforbundet

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Revisjon av skoledriften i Brønnøy	4
Fordeling av ressurser til skolene	7
Andre rammevilkår for drift av skolen- lett å ta for gitt	13
Hvordan kan kommunen styrke fagmiljøene i skolen	15
Hva kan ofte kjennetegne begrepet pedagogisk kvalitet i skolen?	18
Utvikling med fagarbeidere i Brønnøyskolen	24
Modellvalg for videre beslutning.....	25
Faktaopplysninger for Brønnøy og de ulike modellene som er vurdert	28
Vedlegg:.....	35
Elevstemmen fokusdag.....	35
Eiendoms vedlegg.....	35
Skolehelsetjeneste.....	35
Uttalelse fra PPT	35
Tilstandsrapport for grunnskolen i Brønnøy 2023.....	35

Sammendrag

Arbeidet som er gjort i dette dokumentet er en oppfølging av et oppdrag gitt av kommunestyret etter en fagdag for skole i september 2022. Vi har kalt oppdraget «Revisjon av Brønnøyskolen», selv om de fleste omtaler saken som skolestrukturutredning. Vi har kalt det skolerevisjon for å vektlegge at vurderingen omfatter mange forhold knyttet til kvalitet i opplæringen, ikke bare hvordan vi organiserer elevene i klasser og skoler. Oppdraget fra kommunestyret var nok i utgangspunktet ment for hele oppvekstfeltet, men vi har valgt skolenes drift som førende i denne omgang. Det er i den forstand at den omfatter flest barn og unge, og ansatte, og at potensiale bare av den grunn er størst der. Innenfor barnehagesektoren har også gjort strukturelle endringer av nyere dato. En ser også på øvrige avdelinger, men de vil i stor grad måtte sees i sammenheng med endringer i grunnskolen. Dette dokumentet omhandler grunnskolen, og ev konsekvenser for andre tjenester må behandles etter de vedtak som gjøres. Det samme gjelder for deler av grunnskoletilbudet også, så som SFO og skoleskyss. Det vil også være naturlig å se nærmere på problemstillinger knyttet til bygningsmasse før modell besluttet.

En har i prosessen informert ansatte og representanter for foresatte i forkant av prosessen, om grunnlaget og framdriftsplanen. I forkant av arbeidet med dette dokumentet er det etablert arbeidsgruppe der rektorene og hovedtillitsvalgte fra Fagforbundet og Utdanningsforbundet har vært med i arbeidsgruppa, sammen med rektorene og oppvekstsjef. Prosessledelse har vært assistert ved skolefaglig rådgiver fra RSR.

Elevene har vært invitert inn som bidragsytere gjennom en fokusdag for elever i Brønnøyskolen i slutten av mai, der ungdommer selv hadde styring på dagen. Her kom «elevens stemme» klart til uttrykk om hva som skaper den gode skolen, det innebærer hva de synes er viktig i sin skolehverdag. Alle ansatte i skolen har fått samme oppdrag – arbeide med kriterier for kvalitet i skolen, etter individuell- og gruppeprosess på planleggingsdag i juni.

En har også innhentet uttalelser fra indirekte berørte tjenester som Helsestasjon, PPT og Eiendom. Disse uttalelsene er vedlagt i sin helhet.

Arbeidsgruppa har videre foredlet kriteriene, og deretter sammenstilt disse med aktuelle forskning på feltet. Videre har arbeidsgruppa satt opp oversikt over utviklingen av elevtallene slik de er kjent så langt, og med dagens kretstilhørighet. Det har vært vurdert mange ulike varianter, og de som vi vurderer som mest aktuelle og som treffer best mot kvalitetskriteriene, omtales her som ulike «modeller» for videre arbeid.

Høringen har som mål å få inn ulike synspunkter på de vurderinger som gjøres, og om det er forhold vi har oversett eller burde gjøre ny vurdering av.

Etter at høringen er avsluttet og innspillene behandlet, legger kommunedirektøren fram forslag til vedtak for politisk behandling og realitetsbehandling.

Revisjon av skoledriften i Brønnøy

I Brønnøy kommune er det bestemt at en skal se nærmere på skoledriften. Ved å revidere skoledriften kan kommunen i større grad se på hvordan skolene oppfyller de nødvendige standardene for skole og læringsmiljø som skoleeier er nødt til å rette seg etter. For å sikre at skolene oppfyller kravene som legges til grunn er det viktig med en helhetlig tilnærming som en revidering innebærer. Her kan man involvere ulike aktører lokalt og samtidig justere praksis etter nye krav fra myndigheter. Disse gjelder både skoleeier, skoleledelse og lærere for at opplæringen skal være best mulig for elevene. Det er svært viktig at også foreldre opplever at kommunen tilbyr best mulig skole- og læringsmiljø i skolen der en bor. Det er ofte et godt grunnlag for et godt skole- hjem samarbeid.

Når det gjelder lovgivning og retningslinjer for skoledrift er disse i all hovedsak sentralt bestemt i opplæringsloven med tilhørende forskrifter. I tillegg er opplæringen underlagt sentrale læreplaner og kompetansemål for fagene som lærere og skoleledelse er nødt til å rette seg etter. Det er også annet lovverk som skoledriften i kommunen må være innrettet etter som forvaltningsloven og arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Forvaltningsloven er lovverk som regulerer forvaltningen i skoledriften med for eksempel vedtak og klageadgang. Arbeidstid og forhold rundt det å være arbeidstaker, er regulert gjennom arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Lærernes arbeidstid er videre konkretisert gjennom særavtalen SGS2213 som i tillegg til arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid inneholder bestemmelser om lærernes leseplikt. Kommuneloven pålegger kommuneadministrasjonen å ha en drift som i tillegg til å yte god opplæring skal være økonomisk bærekraftig. Det går tydelig frem i kommuneloven §14.1 kravet om å forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Det innebærer et lovmessige krav om å gå gjennom driften ved jevne mellomrom.

Ved å revidere skoledriften jevnlig kan kommunen sikre at kommunens praksis med drift av grunnskolen er oppdaterte og i tråd med sentralt lovverk og retningslinjer. Å ha en lovformelig praksis bør være en høy prioritet i oppvekstsektoren lokalt. Inspeksjoner og tilsyn kan ved jevne mellomrom avdekke om skolens praksis er i tråd med loven eller lovstridig når det gjelder å sikre at skolene oppfyller sentrale standarder. Slike tilsyn kan avdekke brudd på ulike krav som skoleeier skal bestrebe seg på å bringe i orden, men eventuelle avvik eller lovstridig praksis som blir avdekket av Statsforvalteren gjennom tilsyn, fører ofte til støy. Det er det ingen som ønsker å ha en lovstridig praksis, og revideringer kan avdekke en praksis en må endre på.

Medvirkning i prosessen med revisjon

Det er et krav, men ikke minst viktig, å sikre elever en aktiv rolle i utviklingen av skole- og læringsmiljøet de er en del av. Å gjennomføre fokusdager med elever i sentrum som en del av revidering av skoledriften, er nødvendig og verdifullt slik vi ser det. Det er viktig å ha med elevstemmen i beslutninger som gjelder nettopp elevene. Vi har også sett at skolene må etablere mekanismer for elevmedvirkning. Det gjelder selvfølgelig i elevråd eller elevrepresentasjon i andre beslutningsprosesser. Like selvfølgelig er det at elevene gis muligheten til å uttrykke seg og medvirke når det kommer til selve opplæringen, vurderingen og skolemiljøet. En revidering av skoledriften i kommunen vil avdekke om en er flink nok til elevmedvirkning i det daglige i skolen. Dette danner igjen grunnlag for om en må justere noe av sin praksis til det bedre i denne sammenhengen. Skoleeier bør også sørge for god nok informasjon om skolens standarder til foresatte. Foresatte må også ha muligheten til å gi tilbakemeldinger og stille spørsmål i en slik prosess. Dette kan gjøres gjennom FAU i en høringsprosess. Det er et poeng at driften i skolen er og oppleves best mulig. Slik kan skoleeier bidra til å skape et fellesskap rundt skolen og samtidig fremme et godt grunnlag for samarbeid mellom skolen og hjemmet.

Krav til sterke læringsmiljø

Skolene bør ha høye krav til lærernes kompetanse og kvalifikasjoner. Kravene til kompetanse er eksplisitt, og det er klare føringer på hva som ansees for å være faglært undervisningskompetanse. Lærerne skal være utdannet og kontinuerlig oppdatere sin kunnskap og ferdigheter for å kunne utføre lærerprofesjonen. Likevel kan ikke lærere holdes ansvarlig for om skoleeier og skoleledere sørger for faglært undervisningskompetanse i kommunen. Skoler i kommunen må innrettes slik at en sørger for at tilnærmet all undervisning tas hånd om av faglært undervisningskompetanse. Det er et krav fra sentrale myndigheter. Så klart kan en benytte ufaglært arbeidskraft temporært i enkelte tilfeller, men dette må være unntaksvis. Det vil være uheldig, og i praksis lovstridig, å etablere en ordning der ufaglært undervisning er en større del av praksisen i skolen og av mer varig karakter.

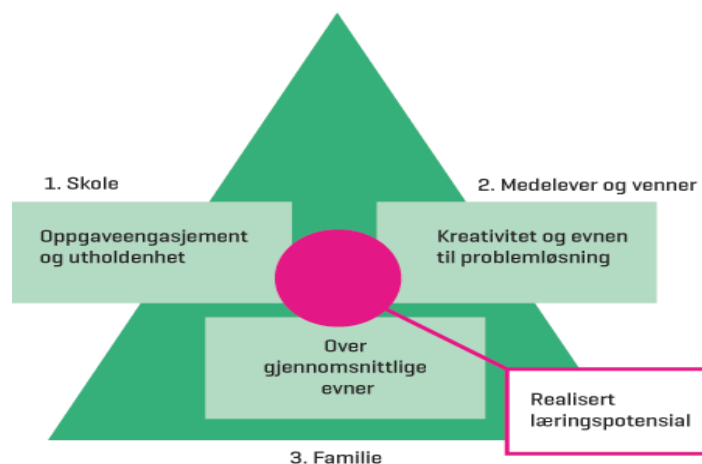
Det er nesten selvfølgelig at skolene skal ha tilstrekkelige og egnede læringsressurser og utstyr for å drive opplæring i tråd med nasjonale retningslinjer. Det samme gjelder også når det kommer til ytre rammevilkår som spesialrom og skolebygg ellers. Det som ikke er like selvfølgelig er at direkte berørte og mer spesielle tjenester som PPT og Helsestasjon i skolen også må ha tilstrekkelige ressurser for å kunne yte sine faglige og lovpålagte tjenester inn mot elevene. En må hele tiden gjøre vurderinger knyttet til hvordan man kan forbedre disse tjenestene inn i skolen. Det bør være helt klart at alle elever i Brønnøyskolen skal ha tilgang til lovpålagte tjenester både fra PPT og helsestasjonen i skolen. Det er viktig at kommunen ser på beste mulige løsninger for at disse ytre rammevilkårene skal fungere best mulig for alle elevene i Brønnøy. En gjennomgang kan avdekke eventuelle mangler eller

svakheter i samarbeidet inn mot skolen generelt. Det er lurt å bidra til å identifisere områder der forbedringer er nødvendige.

Endringer og tilgang på ressurser som påvirker skolens rolle i samfunnet

Det er et poeng at Brønnøy kommune er i stand til å tilpasse seg endringer i samfunnet og se nærmere på skolen i lys av eventuelle skifter og endringer som påvirker skolen. Det kan bidra til at skolen blir mer relevant og tilpasset elevenes behov i større grad. Skoledriften er ofte underlagt kontinuerlig planlegging og evaluering av skoleledere og skoleeier i det daglige, men kommunen bør ha et system generelt for å kunne revidere sin drift av skolene med jevne mellomrom. Dette inkluderer å overvåke trender og endringer i samfunnet som kan påvirke demografiske forhold, ha oversikt over teknologiske løsninger, tilgang på kompetanse og andre forhold som direkte eller indirekte berører skoledriften. Det er et poeng å ha en så god skole som mulig til enhver tid. Ved å ha et godt system for revidering kan kommunen være forberedt på endringer og tilpasse skoledriften deretter.

Ressursallokering er viktig. Hvordan kommunen bruker sine ressurser for drift av skolene bør være av interesse for innbyggerne. Det er flere forhold som berøres når det gjelder fordeling av økonomiske ressurser. En revidering av skoledriften vil gi kommunen mer presist grunnlag for å vurdere hvordan denne fordelingen bør skje for at opplæringstilbudet skal oppleves effektivt og rettferdig. Er det nødvendig med en omfordeling av ressurser eller behov for å gjøre endringer mellom skoler og områder, vil jevnlig revisjoner kunne avdekke dette. En gjennomgang av skoledriften gir også en mulighet til å se nærmere på skolenes resultater og prestasjoner i forhold til ressursfordelingen. Det er viktig for skolesektoren i Brønnøy å kunne vurdere om elevene oppnår ønskede læringsmål ut fra forventede standarder. Dette kan en lese ut av skoledata for eksempel årlige tilstandsrapporter for grunnskolen. Å identifisere suksesser og avdekke områder der det er behov for forbedringer, vil være viktig for de strategiske satsningene som skolene trenger i ulik grad.

Denne revisjonen er initiert politisk og gir en mulighet for ulike aktører til å gi tilbakemeldinger og delta i gjennomgangen av skoledriften i en kommune. Man har hatt egen fokusdag for elever i forkant av prosessen for å få frem elevstemmen, altså hva elevene faktisk synes om sin skole. I tillegg har man tatt med de ansatte i skolen der de får definere hva de legger til grunn for en god skole i kommunen. Det er også invitert til innspill fra andre tjenester som tidligere nevnt og har mottatt dette. Det er viktig for skoleeier å gjøre en så objektiv prosess som mulig og som bidrar til å styrke kommunikasjonen og samarbeidet innad i skolene og ellers mellom ulike aktører i samfunnet. Vi mener at dette kan bidra til å øke tilliten til skolen og kommunen blant foreldre, elever og samfunnet

generelt og tilliten til prosessen spesielt. Den endelige revisjonen vil legges ut på høring i en periode høsten -23 før den endelig utformes og legges til behandling.

Fordeling av ressurser til skolene

Fordelingen av ressurser til drift av skoler i kommunen er en kompleks oppgave. Det er flere faktorer som skal ses nærmere på for å sikre en *rettferdig og effektiv* fordeling til elevene i kommunen. John Dewey, en amerikansk filosof og pedagog, har lagt vekt på betydningen av like muligheter og tilgang til utdanning. Han argumenterte gjennom sin forskning for at ressursene må fordeles rettferdig for å sikre en inkluderende og demokratisk opplæring i et større utdanningssystem. Nettopp dette med likhet og rettferdighet er helt grunnleggende prinsipper når vi planlegger ressurstildeling til skoledrift. En annen skoleforsker som setter likhet og rettferdighet mer på spissen, er Michael Apple. Apple er en amerikansk pedagog som har bidratt til studiet av sammenhengene mellom politikk og skoledrift. Han har kritisert ulike former for skoledrift og ressursfordeling som oppretholder ulikheter og urettferdighet i opplæringen. Han har argumentert for at ressursene må fordeles mer rettferdig for å sikre likhet i skoletilbudet. Dette betyr at beslutninger som understøtter eller opprettholder forskjeller eller bidrar til urettferdig fordeling av ressurser, ikke er beslutninger som en kan anbefale. I en teoretisk sammenheng finner en videre et godt grunnlag for likhetsprinsippet og en rettferdig fordeling av ressurser til skoledrift for alle elever.

Behovsbasert tilnærming i ressursfordelingen

Når vi også ser på andre forhold, er det viktig å se nærmere på andre sammenhenger som kan få betydning for tildelingen av ressurser til skolene. En bør alltid se nærmere på en slags behovsbasert tilnærming for ressurstildeling. Skolenes behov skal hele tiden vurderes basert på typiske skolefaktorer som elevtall, elevsammensetning, spesialundervisning, bygningsforhold og fysiske rammer, geografisk beliggenhet og sosioøkonomiske forhold som kan påvirke ulikhet og urettferdighet. Skoler med større behov enn sammenlignbare størrelser kan tildeles ekstra ressurser for å møte de ulike behovene. I denne sammenhengen må behovet beskrives nokså presist, og det er det naturlig å hensynta dette forholdet som er spesielt når man ellers ser på en rettferdig ressursfordeling.

Klassedeling og elevgrupper

Det bør ikke være overraskende at en ser nærmere på elevtall og klassedeling når en skal fordele ressurser. Det er et poeng å hensynta antall elever på hver skole og behovet for klassedeling. Skoler med større elevtall kan kreve flere lærere og ressurser for å opprettholde rimelige klassestørrelser og god opplæringskvalitet kontra skoler som har få elever i elevgruppen. I et generelt perspektiv vil gruppestørrelse være en sentral faktor når en vurderer likhet og rettferdighet i opplæringa som hver elev skal ha. Thomas Nordahl, professor i pedagogikk ved SEPU, har gjennomført forskning innen skoleledelse og organisasjonsutvikling. Hans forskning har inkludert studier om elevgruppestørrelser og deres innvirkning på læring og skoleresultater. Vi skal ikke gå spesifikt inn på forskningsresultater, men han gir noen generelle kriterier for hva en skal legge til grunn når en tildeler ressurser til elevgrupper:

- Læringsutbytte hos den enkelt. Grupper ned mot 15 har bedre individualisert veiledning, interaksjon mellom elever og lærere og deltakelse enn større grupper
- Lærer- elev interaksjon har bedre forhold i mindre grupper. Likevel er dette mer betinget av relasjon mellom individer i større grad enn gruppestørrelsen.
- Sosialt og emosjonelt velvære. I mindre elevgrupper er det bedre forhold til å gi mer individuell oppmerksomhet og tilpasse undervisningen etter elevenes behov.
- Inkluderende fellesskap kan være lettere å få til i mindre grupper. Det påpekes likevel at dette har mindre med gruppestørrelse å gjøre og mer med forståelsen for inkludering og den kulturen hver enkelt skole utvikler i denne sammenhengen.

Det finnes studier som har funnet begrensede effekter av elevgruppestørrelser på læringsutbytte. Disse studiene har også påpekt at andre faktorer, som undervisningskvalitet og lærerfaglig kompetanse, kan være like viktige eller enda viktigere for elevenes prestasjoner. Lærerkvalitet er altså overordnet gruppestørrelser hos elever.

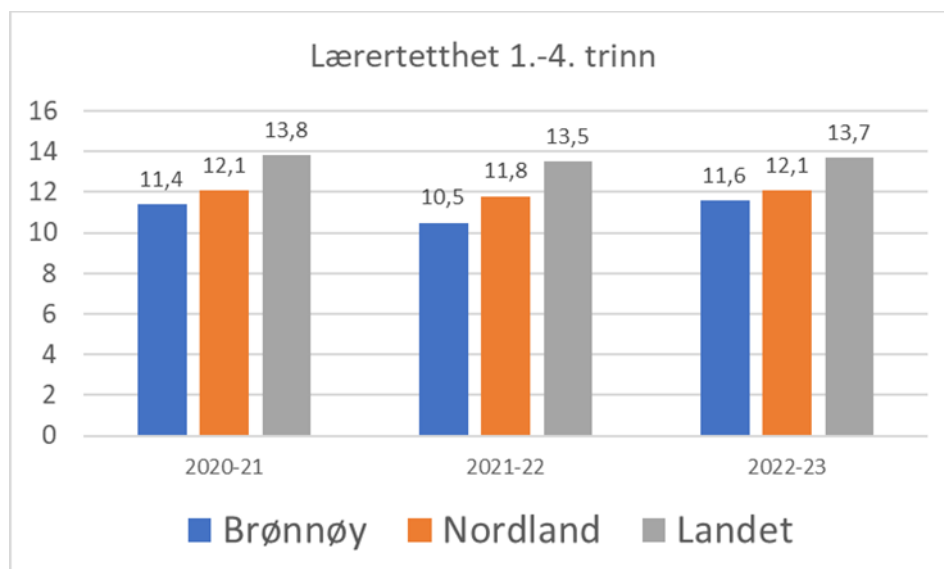
Terje Ogden er en norsk psykolog og professor i utviklingspsykologi. Han har gjennomført forskning om blant annet skolens fysiske utforming og dens innvirkning på elevenes sosiale og emosjonelle utvikling. Han påpeker at det er flere rammer som påvirker elevenes læringsutbytte og atferd enn elevgruppestørrelse, og at disse kan ha større effekt på opplæringen enn gruppestørrelsen.

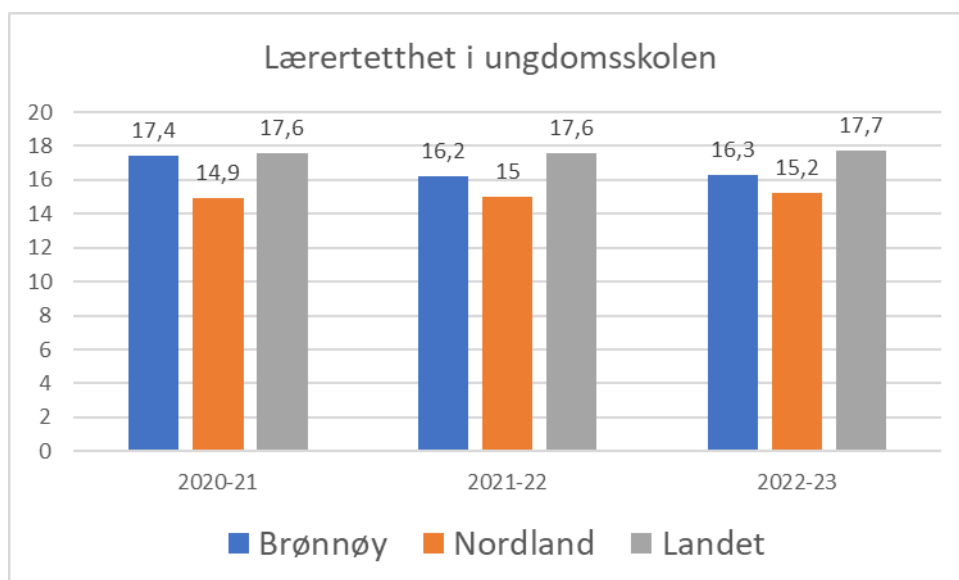
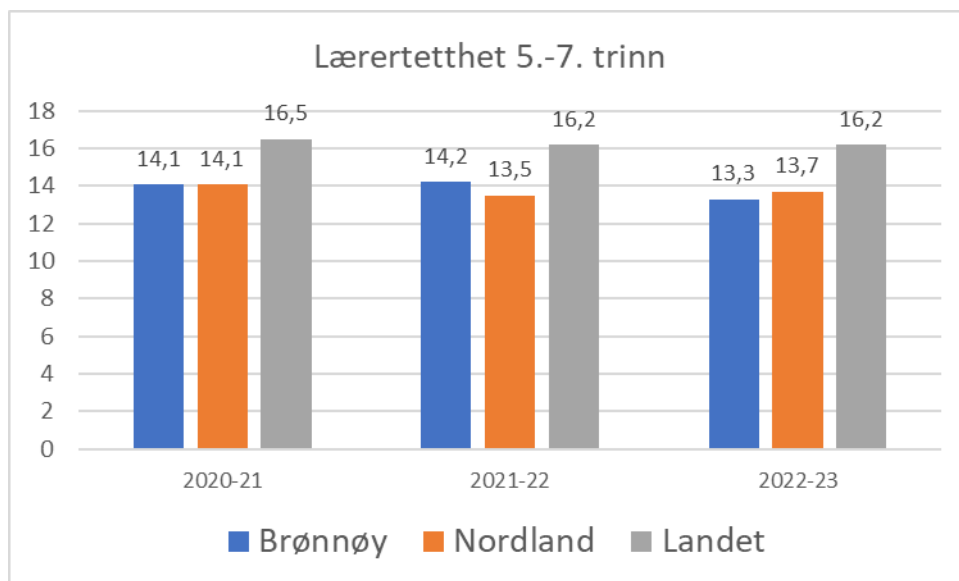

En nylig publisert **skolelederundersøkelse (NIFU 2022)** viser til at den gjennomsnittlige klassestørrelsen øker gjennom grunnskoleløpet, fra i gjennomsnitt 17 elever per klasse på 1. trinn til 22 elever per klasse på 10. trinn. Få skoler har klasser med flere enn 28 elever på barnetrinnet og 30 elever på ungdomstrinnet. Klassedelingsreglene fra før 2003 (maksimalt 18 elever per klasse på 1. trinn, 28 elever per klasse på barnetrinnet og 30 elever på ungdomstrinnet) ser dermed fortsatt ut til å være en **minimumsreferanse** for kommuner og skoler. Altså den tidligere klassedelingsforskriften ser ut til å være veiledende selv om den er opphevet.

Undersøkelsen viser videre at **lærertettheten** på hovedtrinnene (1.–4. trinn, 5.–7. trinn og 8.–10. trinn) **har økt** etter innføringen av norm for lærertetthet i 2018. Nesten 90 prosent av grunnskolene oppfylte normkravene i skoleåret 2021–22. Skoleledere oppgir likevel at de ekstra lærerressursene ofte benyttes i eksisterende klasser fremfor å opprette nye klasser med færre elever. Likevel opprettes det vanligvis en ny klasse når antall elever på trinnet passerer 30. Å bruke ekstra lærer- og assistentressurser i klassen er vanligere på store skoler og skoler som akkurat oppfyller norm for lærertetthet, enn på mindre skoler der lærertettheten er høyere.

Lærertetthet i Brønnøyskolen

Undervisning i mindre grupper er vanligst i matematikk, norsk og engelsk på de laveste trinnene. Undervisning i mindre grupper er imidlertid mindre vanlig enn å bruke ekstra lærer- eller assistentressurser i klassene. Flere studier viser at ekstra lærere i klasserommet kan ha en positiv effekt på elevenes prestasjoner, men at organiseringen av lærerressursene er avgjørende for hvorvidt en finner effekter på elevenes læring. En kan derfor ut fra funnene i denne undersøkelsen utlede at det ikke er en merkbar effekt når det gjelder små elevgrupper enn større elevgrupper. Dette understøttes også av resultater fra nasjonale prøver når det gjelder opplæring i Brønnøyskolen.

Rammer for utstyr til undervisning og fleksibilitet i skolene

Vi bør arbeide for å utjevne forskjeller mellom skoler med hensyn til ressurser, utstyr og fasiliteter. Dette kan bety at vi må tildele ekstra midler til skoler som historisk sett har hatt

mindre ressurser eller over tid mottatt for lite ressurser til sin skoledrift. Dette kan vises bedre gjennom ressursmodeller som er objektivt like i sine analyser av hver skole i Brønnøy. Videre kan vi vise til forskningen til Michael Apple der han påpeker behovet for å utjevne forskjeller og vil legge til rette for lik ressursfordeling i skolen. De samme prinsippene for drift bør også være gjeldende når det gjelder å prioritere oppgraderinger og vedlikehold der det er mest nødvendig jfr forskningen til Terje Ogden.

Forskning viser også at skoleeier må gi rom for fleksibilitet og autonomi. Det er viktig å gi hver skole en viss grad av fleksibilitet og sjølråderett til å tilpasse ressursene i henhold til sine spesifikke behov og prioriteringer. Dette oppmuntrer ofte til lokal innovasjon og effektiv ressursbruk basert på unike forhold ved hver skole. Thomas Nordahl har også forsket på autonomi og fleksibilitet i skoledrift, spesielt med søkelys på spesialpedagogiske tiltak og tilpasset opplæring. Hans funn viser at den enkelte skoles grad av egen styring utnytter tildelte ressurser på en bedre måte enn skoler som er mindre fleksible. Skoleledelsens tilpasninger og justeringer i drifta har ofte en hensikt som i større grad enn ellers kommer elevene og deres læringsutbytte til gode.

Jorunn Møller, professor i skoleutvikling, har forsket på betydningen av autonomi og fleksibilitet som ressurs i skoleledelse og skoleutvikling. Hun sier at skoler som har større grad av autonomi og fleksibilitet, har lærere og elever med større mulighet til å påvirke undervisningen og skolemiljøet. Dette øker motivasjonen og engasjementet hos både lærere og elever, og kan igjen gi økt trivsel og læring. I tillegg poengterer hun at skoler som har større grad av autonomi og fleksibilitet kan være mer innovative og utviklingsorienterte i den grad de er rigget for å gjøre justeringer og tilpasninger. I en rask hverdag er autonomi i tilpasninger i undervisningen et gode som kan føre til bedre ressursutnyttelse. Dette kan gjelde for eksempel nye teknologier eller bruk av personale i tilpasset opplæring.

Det er viktig med tilbakemeldinger fra elever og foresatte. Like viktig er det å ha fleksibilitet til å gjøre nødvendige tilpasninger ut fra dette.

Skoleskyss som faktor i ressurstildelingen

Å presentere skoleskyss som en faktor i ressurstildelingen til skoledrift i kommunen kan oppleves litt i ytterkant av begrep knyttet til økonomi. Likevel må en ta utgangspunkt i at en stor andel av elever i grunnskolen i Brønnøy i dag allerede tar skyss til skolen. Dette gjelder i hovedsak buss for de dette gjelder. Det finnes forskning på hvordan skoleskyss kan påvirke elevenes skolehverdag. Torbjørn Lund, professor i samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, har forsket på geografiske og sosioøkonomiske faktorer som påvirker elevers skoleskyss. I tillegg har forskere ved TØI forsket på betydningen av skoleskyss. Trond Nordfjærn, forsker ved Transportøkonomisk institutt, har publisert arbeid om skoleskyss og kollektivtransport. Hans evalueringer av tiltak for å øke andelen elever som velger å ta buss eller tog til skolen viser flere positive faktorer knyttet til skyss. Det kommer frem at skoleskyss kan øke læringsutbytte for elevene i skolen, og effekten i forhold skolefravær er også positiv. Norske studier har funnet en sammenheng mellom tilgang til skoleskyss og lavere skolefravær blant elever. Skoleskyss bidrar dermed til å sikre at elever kommer seg til skolen regelmessig,

spesielt i områder med dårlig kollektivtransport eller lang reiseavstand. Skoleskyss må likevel organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. Dette følger av forarbeidene til opplæringsloven. Alternativt vil det kunne oppleves som en belastning.

I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Det bør også tas med hvor lang ventetid eleven har før og etter skolen. Det er altså den totale tiden som eleven bruker fra han eller hun drar hjemmefra og til opplæringen starter, og fra opplæringen er slutt til eleven er hjemme om ettermiddagen som utgjør den samlede reisetiden.

«Det er særlig viktig å organisere skyssen for de som går på første trinn slik at reisetiden blir så kort som mulig.»... «Hensynet til at eleven får tilstrekkelig fritid og tid hjemme taler for å avgrense reisetiden så mye som mulig.»

Selv om loven ikke gjør eksplisitte grensedragninger når det gjelder lengden på skoleskyss, er det fylker i Norge, deriblant Viken, som kvantifiserer noe om akseptabel reisetid: «Elevenes reise- og ventetid hver vei, beregnet etter skolens ordinære start- og sluttider, skal søkes begrenset til:

45 minutter for elever i 1. til 3. klasse

60 minutter for elever fra 4. til 6. klasse

75 minutter for elever fra 7. til 10. klasse.

«Ved beregning av akseptabel reisetid skal ventetid, gangtid og tid med transportmiddel ses i sammenheng.» Dette kan godt være veiledende i vår videre vurdering av det samme i vår faglige vurdering

Funn viser at altså at skoleskyss kan føre bedre oppmøte og økt tilgjengelighet for opplæring i skolen. Likeså bør skoleskyss ha en begrensning slik at den ikke oppleves som belastende. En finner likevel ikke nevneverdig forskning som viser til at den vanligste skoleskyssen, buss, medfører direkte eller indirekte fysiske skader for elevene som tar skoleskyss. Det vil derfor

være søkt å påstå at kollektivtrafikk kan være skadelig uten å ha særlig grunnlag for påstanden.

Oppsummert om ressurser

At en vurderer elevtall og elevgrupper, søker å utjevne forskjeller og fremme mer lik fordeling av ressursene i skolen i Brønnøy, er i tråd med relevant forskning når det gjelder skoleutvikling. Dersom en i kommunen vurderer å bruke mer ressurser på kvalitet i opplæringen, ser vi av forskningen at ressurser også til skoleskyss underbygger gode læringsmiljø for elevene. Det kan vanskelig ansees som et argument å bruke skoleskyss som en negativ faktor i arbeidet med å revidere Brønnøyskolen.

I arbeidet med ressurstildeling, er evaluering av effekten av ressursfordelingen nødvendig ved faste frekvenser. I etterkant av disse, vil det være naturlig å gjøre nødvendige justeringer basert på konklusjonene i en slik evaluering. Det er viktig å merke seg at det kan være lokale forhold som bør påvirke ressursfordelingen i Brønnøy kommune. Disse forholdene bør beskrives så konkret som mulig og tas høyde for når ressurstildelingen skal skje.

Andre rammevilkår for drift av skolen- lett å ta for gitt

Thomas Nordahl har forsket mye på skoleledelse, lærerprofesjonen og skoleutvikling, inkludert betydningen av ytre rammevilkår for skolens drift. Han har konkludert med at det vi tar for gitt i skolen av ytre rammevilkår, må en som eier være sikker på er gode nok før man går inn i skolens virksomhet og opplæringen til elevene. Altså må det fysiske være til stede før man rokker ved driften. Har man dårlige rammevilkår for skole, vil det følgelig påvirke opplæringen for elevene.

Skoleeier er pålagt å drive skolen innenfor rammene av gjeldende lover og regler for dette som tidligere nevnt. Dette inkluderer lovverkene og avtalene som regulerer skolens drift inkludert læreplaner og elevenes rettigheter. I tillegg stilles det klare krav til kvalitet og sikkerhet, skolens utforming og uteområde. Kravet til skolens uteområde er at sikkerheten til elevene skal være prioritert, det skal være universelt utformet og i forhold til tilgjengelighet og det bør inneholde et utvalg med sosiale møteplasser for elevene. I tillegg viser forskning at varierte aktivitetsmuligheter som stimulerer til fysisk aktivitet, utforskning eller lek, gir en bedre skoledag og styrker opplæringen i skolen. Skoleeier bør også ta hensyn til skolens fysiske infrastruktur, inkludert bygninger, klasserom, spesialrom og utstyr til undervisning. Disse tingene er selvfølgelig rammer som må være tilstrekkelig og hensiktsmessig for å støtte læringsmiljøet på en god måte i Brønnøyskolen.

Om å utvikle kompetanse

Vi har omtalt økonomisk ressursfordeling nærmere for seg, men ser litt på det i denne sammenhengen også. Tilstrekkelig finansiering er avgjørende for å opprettholde gode rammer og en god kvalitet i skolegangen for elevene. Riktig finansiering, det vil si finansiering som ikke opprettholder ulikheter mellom elevene jfr. Michael Apple, skal sikre tilgang til opplæringsressurser som undervisningsmateriell og nødvendig teknologi. I tillegg er kvalifiserte og motiverte lærere er avgjørende for elevenes læringsmiljø. Det innebærer at skolen skal ha kvalifiserte lærere. Det bør i tillegg være en plan i oppvekstsektoren for hvordan en sikrer seg riktig kompetanse, gode ordninger for videreutdanning til riktig kompetanse og ikke minst hvordan skoleledelsen i Brønnøy legger til rette for profesjonell utvikling i skolen. Det påligger skoleeier å sikre tilstrekkelig ressurstildeling eller – utnyttelse slik at dette ivaretas.

Skolens samfunnsrolle

Skolen må ha gode kanaler for kommunikasjon og samarbeid med foreldre og det omkringliggende samfunnet. Det er viktig at skolen har høy tillit i samfunnet der den virker og at foreldre har tillit til at det som skjer på skolen er til elevenes beste. Foreldrene er en viktig ressurs inn i skolen, og det er viktig med et godt og forholdsvis likt skoletilbud i kommunen for at denne tilliten skal kunne oppnås best mulig. Dette bidrar til å skape et helhetlig støttesystem til det beste for elevenes læringsmiljø. Det er viktig å påpeke at alle skoler i Brønnøy kommune har en samfunnsmessig betydning i sitt nærmiljø. Det bør altså ikke være noen konkurranse i hvem som er viktigst. Det vil fremstå ganske subjektivt.

Det bør være unødvendig å ta med, men i dagens rasende utvikling er digital kompetanse en selvfølgelighet for unge. Skolen må absolutt ha tilgang til nødvendig teknologi og ressurser knyttet til dette. Det er et poeng at elevene møter omtrent samme tilgang til utstyr og kompetanse som de har tilgang til utenfor skolen. Skoleeier må se til at utstyret til digitalitet i skolen ikke er for gammelt, samt gi elevene opplæring i bruk av digitale verktøy.

Det er lett å ta for gitt rammevilkårene for skoledrift. Vi har de skolene vi har, og vi må bestrebe oss på å holde tritt med kvalitetskrav og spesifikasjoner knyttet til skoledrift ellers. Likevel kan det ikke være slik at kravspesifikasjoner til uteområder, inneklima og bygningsmasse skal telle mer enn våre egne krav til kompetanse og utstyr til opplæringen. Slik vi ser det bør en ha en god balanse mellom indre og ytre rammevilkår slik at opplæringen og læringsmiljøet til elevene i Brønnøyskolen kan være best mulig i tiden fremover. Det er behov for stadige utbedringer og fornyinger i skolen. Det kan nevnes at maling av undervisningsrom, utbygging av lekeapparater og legging av kunstgress har skjedd ved hjelp av dugnadsinnsats fra ansatte og foreldre i skolene, noe som i seg selv er fint, men det må være skoleeiers ansvar. Det kan ikke være slik at skolenes ytre og indre forhold skal være betinget av ansattes eller foreldres dugnadsvilje for at forbedringer og utvikling skal skje.

Hvordan kan kommunen styrke fagmiljøene i skolen

Engasjement i fagmiljøer i skolen er avgjørende for å skape et sterkt og dynamisk læringsmiljø. Det er avgjørende at profesjonsutøvere opplever seg selv som profesjonelle og samtidig blir opplevd som profesjonelle av andre. Å opptre profesjonelt innebærer blant annet å være upartisk og samtidig inneha høye standarder knyttet til egen atferd og yrkesmessige prestasjoner. Det å være en profesjonell handler også om hvordan andre betrakter deg og hvordan dette igjen kan påvirke din egen profesjonelle yrkesutøvelse.

Om profesjonalitet i skolen

Skoleforskerne Hargreaves og Fullan anvender betegnelsen profesjonell kapital for å si noe om det lærere må utvikle for å være yrkesmessige effektive og bli oppfattet som gode og profesjonelle yrkesutøvere. Det er flere kriterier som bør oppfylles for at dette skal skje. Blant annet nevner Hargreaves:

- utdanningsprosessen
- spesialisert kunnskap
- felles standarder for praksis
- etiske former for yrkesutøvelse

Det siste kriteriet er også omhandlet i UDF sin profesjonelle yrkesetiske plattform for lærere. I et videre forløp med å bygge gode og sterke fagmiljøer i skolen, er profesjonsfellesskapet i skolen et sentralt verktøy for å legge til rette for nettopp det. Det er skoleledere sitt ansvar for å sikre nødvendige faktorer for at de profesjonelle yrkesutøverne kan arbeide med utviklingsarbeid til det beste for elevene. Peter Senge og Shirley Hord har hver på sitt vis omtalt hvordan en kan legge til rette for lærende organisasjoner gjennom profesjonsfaglig samarbeid. Dersom en rektor skal lykkes i å bruke kompetanse og erfaring i sitt personale, er

det et poeng å følge ulike konkrete faktorer som sammen naturlig vil kunne føre til at personalet etter hvert opptrer som et profesjonsfaglig fellesskap. Disse faktorene kjenner en igjen i generelle kollegier med felles verdier, tillit og kollegialitet. I tillegg bør ytre faktorer som tid, sted, agenda og forberedelser være tilstede. Dette fordrer en ledelse som stor grad kjenner til sin skoles praksis i klasserommet. Det er en avgjørende faktor i arbeidet med pedagogisk utviklingsarbeid.

Autonomi i fagmiljøer

Autonomi og handlingsrom er også viktig å innrømme i fagmiljøer. Lærere og elever må ha muligheten til å ta egne beslutninger i sin praksis. De må også delta aktivt i planlegging og gjennomføring av sin undervisning og praksis. Dette kan øke motivasjonen og være med på å skape en større følelse av ansvar i den faglige utviklingsprosessen. Nyttige verktøy her er som tidligere nevnt det profesjonelle læringsmiljøet. Et annet viktig hjelpemiddel er så klart at lærerne kjenner til forskjellen på induktive og deduktive metoder når de skal delta i refleksjonsarbeidet knyttet til egen praksis som profesjonsutøver. Det er viktig i dette utviklingsarbeidet å arbeide med nok varierte undervisningsmetoder knyttet til sin egen yrkesutøvelse. Som profesjonell bør en knytte seg til bredt faglig spekter av undervisningsmetoder som appellerer til ulike læringsstiler og interesser som understøtter læringsmålene for de dette gjelder, altså elevene. Det faglige samspillet i dette utviklingsarbeidet kan vanskelig understrekes nok, og yrkesutøveren bør ha en fleksibilitet i dette utviklingsarbeidet.

Faglig relevans og praktisk av ulik undervisningspraksis i faget kan godt utvikles individuelt, men skjer oftest best i kollektivet i faglige fellesskap. Det er i tråd med fagplaner og kompetansemål at undervisningen skal gjøres så relevant og at den kan knyttes til elevenes interesser i faget. Dette bidrar også til å skape gode fagmiljøer for elevene og stimulerer til aktiv deltakelse i læringen som skal skje.

Lærerrollen i inkluderende skole- og læringsmiljø

I et godt fagmiljø er det viktig med positive og inkluderende skole- og læringsmiljø. Inger Bergkastet, og Thomas Nordahl sier noe om hvordan en skal utøve lærerrollen og klasseledelse med tanke på å styrke lærerrollen og klasseledelse generelt. Det er i alle sammenhenger et poeng i å legge vekt på et positivt og støttende skole- og læringsmiljø der alle elever føler seg inkludert og verdsatt. Det kan være verdifullt å utarbeide en handlingsplan for skolemiljøet i tråd med det som noen andre kommuner har gjort. Dette kan i samspill med klasseledelse i større grad oppmuntre til samarbeid, respekt og empati blant elevene i skolen. Det å gi elevgruppen nok utfordringer og mestringsopplevelser som er gode nok til å stimulere læring og vekst, samtidig som de er realistiske. Erfaring med mestring og suksess oppmuntrer ofte til ytterligere engasjement og motivasjon for læring. Det er uansett et poeng at det vil være bedre muligheter til å bygge fagmiljøer der faggruppene er av en viss

størrelse og det finnes to eller flere fagpersoner som kan fremme utviklingsarbeidet på skolen i et inkluderende felleskap.

Kompetanseutvikling og sterkere fagmiljø

Kompetanseutvikling er i tillegg viktig for å oppdatere og utvikle et fagmiljø som igjen utvikler seg selv i skolen. Erik Irgens ved NTNU er tydelig i sin femtrinnsmodell for organisatorisk læring hvordan en kan bevege seg fra individuell utvikling til organisatorisk læring. Det er likevel ikke tilstrekkelig. Skoleeier må i tillegg legge til rette for kompetanseutvikling blant lærere og skoleledere. For at utviklingsarbeid skal kunne skje i større grad, må kommunen tilby relevante sammenhenger for kompetansehevende tiltak. Disse må sette søkelys på aktuelle faglige temaer og pedagogiske metoder i de ulike fagmiljøene. Dette kan være ulike fagmiljøer som for eksempel regionale nettverk, kurs o.l. Det er også viktig å oppmuntre til individuell kompetanseutvikling for videre organisatorisk læring i fagmiljøene ved den enkelte skole.

I et kompetanseutviklingsperspektiv kan en ikke unnlate å nevne rekrutteringsarbeid. Rekruttering er en viktig prosess for å sikre kvaliteten i opplæringen som tilbys elevene. I tillegg til å identifisere behovet for ny arbeidskraft og hva en bør se etter, er det blant annet to hensyn en bør sette søkelyset på for å gi et godt nok bilde Brønnøyskolens skolens faglige miljø og muligheter for rekruttering:

- Brønnøyskolen har en økende grad av ufaglærte
- De fleste nyutdannete søker seg til større fagmiljøer

Gitt at en får rekruttert mesteparten av den kompetansen en trenger til fagmiljøene i hver skole, så er det avgjørende å sørge for god opplæring og god oppfølging i skolen for å få de til å stå i jobben. Denne jobben kan være litt lettere dersom de i større grad hører til fagmiljøer som kan sørge for at de mestrer jobben og utfører den som en profesjonell yrkesutøver.

Nevnte faktorer er ikke uttømmende. Likevel bør arbeid med det faglige utviklingsarbeidet i skolene ved jevne mellomrom underlegges både evaluering og oppfølging. Det er viktig å

utvikle et godt system for evaluering av fagmiljøer og oppfølging av resultater i skolen. En har tidligere gjennomført resultatsamtalen blant rektorene i skolen, og dette kan godt følges bedre opp mot den enkelte skoleleder. I tillegg må utviklingssamtaler føre til mer styrt faglig arbeid i skolene. Kommunen må etablere rutiner for en regelmessig vurdering ut over økonomi og av faglig kvalitet.

Å utvikle sterke og hardføre fagmiljøer i skoler i Brønnøy kommune med flere skoler krever en helhetlig tilnærming og et systematisk arbeid. En bør vurdere om omfanget av skoler er hensiktsmessig i forholdet til formålet om å ha sterke fagmiljøer som sørger for god opplæring. I tillegg til faktorer som kan styrke fagmiljøene i skolen, bør en se nærmere på hvile pedagogiske kvaliteter som bør vektlegges i skolen.

Hva kan ofte kjennetegnene begrepet pedagogisk kvalitet i skolen?

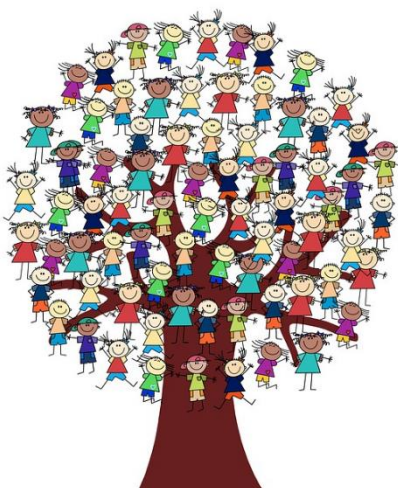
Pedagogisk kvalitet kan beskrives som et sett med kjennetegn og praksiser som støtter og fremmer effektiv læring, utvikling og trivsel hos elevene. Det er flere faktorer som kan bidra til å beskrive pedagogisk kvalitet i skolen på en bedre måte.

Begrepet "pedagogisk kvalitet" refererer til den overordnede kvaliteten på undervisning og læring som finner sted i skolen. Det handler om å sikre at elevene får en relevant, effektiv og god opplæring som fremmer deres læring og utvikling på best mulig måte. Det er viktig at denne opplæringen oppleves noenlunde lik i Brønnøyskolen og at en søker å få den best mulig for alle elever.

Inkluderende skolemiljø og tilpasset opplæring

Thomas Nordahl, skoleforsker ved SEPU, har forsket mye på elevenes læring og utvikling i skolen. Han har sett på ulike sider ved elevers læring. I hans øyne innebærer pedagogisk kvalitet at elevene oppnår målene for læring og utvikling som er satt for dem samtidig som de opplever et inkluderende skolemiljø der mobbing og krenkelser blir arbeidet med. Han understreker også elevenes behov for å medvirke i egen opplæring og vurdering. Dette inkluderer å sikre at elevene har en god forståelse av egen faglig kunnskap og utvikler kritisk tenkning. Det siste sammenfaller veldig med det elevene i Brønnøyskolen gir uttrykk for på egen fokusdag. Her drar også elevene frem betydningen av tilpasset opplæring. Elevene gir tydelig uttrykk for at opplæringen også handler om å tilpasse undervisningen og læringsmiljøet til den enkelte elevs behov. Nordahl har også forsket mye på tilpasset opplæring og inkluderende praksis i skolen. Han har undersøkt ulike tilnærminger og metoder for å tilpasse undervisningen i større grad til elevenes beste. En annen skoleforsker, Ingrid Carlgren, har også forsket på tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging i skolen. Hun har undersøkt hvordan lærere kan tilpasse undervisningen og tilrettelegge for elever med ulike forutsetninger og behov.

Begge disse forskerne har bidratt sammen med andre forskere til kunnskapsgrunnlaget om tilpasset opplæring i den norske konteksten. De har kommet frem til at tilrettelegging er bra i opplæringen. De er også av den oppfatningen at dette bidrar til økt kvalitet i opplæringen.

Inkluderende praksis i skolen

Pedagogisk kvalitet er avhengig av at lærerne har god faglig kompetanse, pedagogisk dyktighet og en positiv holdning til elevenes læring. Med fare for å gjenta oss selv, kan viktigheten i utvikling av fagmiljø, kompetanse og rekruttering ikke understrekes nok. I tillegg til dette vil det være naturlig å tilegne alle ulike fagmiljøer på skolene kompetanse i inkluderende læringsmiljø. Pedagogisk kvalitet handler om å skape et inkluderende læringsmiljø for hele skolen der alle elever føler seg trygge, respektert og verdsatt som tidligere nevnt. Forskningen til Nordahl understreker viktigheten av skolemiljøer der alle elever opplever tilhørighet og får muligheten til å lære og utvikle seg. Det er spesielt tre faktorer han mener må til for at et inkluderende læringsmiljø skal ha gode vilkår. Det ene er at man må sørge for at skolens praksis er inkluderende. Det innebærer at læringsmiljøet i skolen krever inkluderende praksis fra lærere og skoleledere for å lage et godt grunnlag for at elevene skal føle seg inkludert. Vi har tidligere snakket om at dette også handler om å bruke differensiering og tilpasset opplæring for å sikre at alle elever får støtte og utfordringer i sine læringsprosesser.

Det andre som Nordahl fremhever er betydningen av å bygge gode relasjoner mellom elever og mellom elever og lærere. Han har også pekt på at positive og trygge relasjoner er avgjørende for å skape et inkluderende læringsmiljø og samtidig danne et grunnlag for et godt samarbeid mellom hjem og skole. Det tredje som dras frem er behovet for å legge til rette for et godt skolemiljø der inkludering er en del av skolekulturen. Nordahl har satt søkelys på forebygging av mobbing og uønsket atferd som kan påvirke et inkluderende læringsmiljø negativt. Han har vektlagt betydningen av å ha klare retningslinjer, rutiner og holdninger som fremmer skolemiljøet og at skolemiljø saker blir tatt tak i og behandlet i tråd med regelverket. Dette sammenfaller godt med det som alle elever i Brønnøyskolen gir uttrykk for- at de vil ha det trygt og godt og bli sett av venner og voksne.

Samlet sett har Thomas Nordahl m.fl. bidratt mye til kunnskapen om at inkludering bidrar til å skape et godt grunnlag for læring i hele skolen.

Variert undervisning

Pedagogisk kvalitet innebærer også å tilby undervisning som er engasjerende og motiverende for elevene. Dette kan omfatte varierte undervisningsmetoder, bruk av teknologi, praktisk læring, prosjektbasert læring og muligheter for samarbeid og kreativitet. Flere forskere har undersøkt og utforsket variert undervisning som en pedagogisk tilnærming. John Hattie er professor i utdanning og forsker ved University of Melbourne. Han er kjent for sin metaanalyse av studier om undervisning og

læring, kjent som "Visible Learning". Hattie har identifisert variert undervisning som en av de mest effektive læringsstrategiene. Han har studert forskjellige undervisningsmetoder og deres effekt på elevenes prestasjoner og kommet frem til at variasjon sammen med tilpasninger i opplæringen gir et godt pedagogisk tilbud til elevene. Pasi Sahlberg er en finsk pedagog og forsker som har studert det finske utdanningssystemet og effektive undervisningsmetoder i opplæringen. Hans forskning ligger til grunn for den «finske skolen». Han har fremhevet betydningen av variert undervisning, lærerstøtte og elevaktive læringsformer for å styrke elevenes engasjement og læring. Dette er nokså likt de innspillene vi får fra elevene fra fokusdagen når det gjelder variasjon i undervisningen på de ulike skolene.

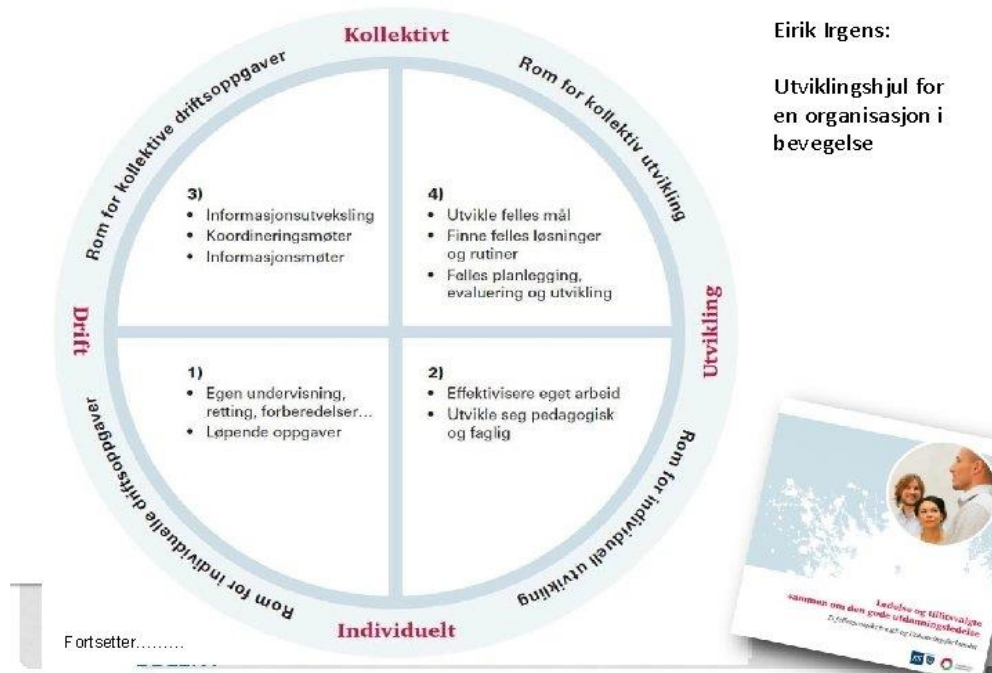
Både Hattie og Sahlberg er sentrale i kunnskapsinnhenting om variert undervisning og hvordan denne undervisningen kan gjøre elevenes læring og prestasjoner på skolen bedre. Videre kan en se nærmere på dette med engasjerende undervisning. Dette henger sammen med foranstående og bidrar til å opprettholde elevenes interesse og nysgjerrighet i opplæringen. Det er også flere norske forskere som har studert og forsket på engasjerende undervisning. Øystein Gilje, professor i pedagogikk ved Universitetet i Oslo, har vært engasjert i forskning om undervisning og læring. Han har utforsket hvordan undervisningen kan være mer engasjerende og motiverende for elevene. I hans forskning er det en klar sammenheng mellom variasjon i undervisning og engasjement hos elevene i opplæringen. Han har også studert temaer som elevmedvirkning og klasseledelse og har påpekt at dette også har positiv innvirkning på opplæringen. Det er viktig å påpeke hvordan lærere kan tilrettelegge undervisningen for å stimulere elevenes motivasjon og læring.

Profesjonell og pedagogisk utvikling

Viviane Robinson, en anerkjent forsker innen utdanning og skoleledelse, har bidratt til forskningen om undervisningspraksis og læreres profesjonelle utvikling. Robinsons funn viser hvordan skoleledere og lærere sammen kan forbedre undervisningskvaliteten og øke elevenes læring. Robinson liker effektive undervisningspraksiser og delingskultur i det profesjonelle læringsmiljøet. Hun trekker frem faktorer som kjennetegner effektive undervisningspraksiser og at disse bør deles i et kollegium. Hun har også fremhevet betydningen av å tilpasse undervisningen til elevenes individuelle behov for at opplæringen skal fungere bedre for den enkelte. Robinson drar frem læreres profesjonelle utvikling som betydningsfull for å forbedre undervisningspraksisen for elevene. Hun understreker at effektiv profesjonell utvikling bør sette søkelys på lærernes læring og praksis i klasserommet. Videre i sin forskning påpeker hun betydningen av skoleleders rolle i å støtte og fremme effektiv undervisningspraksis på sin skole. Det er viktig med lederskap som er rettet mot å støtte lærernes profesjonelle utvikling, etablere en kultur for læring og gi støtte og veiledning til lærerne i deres praksis. Altså gjennomføre utviklingsarbeid i skolen fra profesjonsfellesskapet og helt ut i undervisningspraksis i klasserommet.

Dette sammenfaller ganske likt med skoleforskeren Eirik Irgens ved NTNU sin modell for hvordan skolen gjennom utviklingsarbeid kan skape en kultur som forbedrer undervisningspraksis for elevene. Her vises det til forskjellen mellom drift og utvikling, både individuelt og kollektivt. Utviklingshjulet viser hvordan en finner rom for utvikling og endring av praksis i klasserommet. Irgens påpeker at en må ha ledere som tør å risikere læring der andre ledere stort sett styrer med drift. Gjennom sin respektive forskning har Robinson og Irgens bidratt til å øke forståelsen for hva som skal til for å forbedre undervisningskvaliteten og lærernes praksis. Skolelederens fokus på læreres læring og at en legger vekt på praksis i

klasserommet og elevenes aktivitet er det som bør ha størst betydning. Denne pedagogiske tilnærmingen ligger til grunn for pedagogisk arbeid i fellesskapet i flere faglige satsninger, blant annet for kompetanseutvikling i språk, lesing og skriving.

En kan ut fra ovenstående hevde at pedagogisk utvikling i profesjonsfellesskapet, individuelt og kollektivt, er avgjørende for pedagogisk kvalitet i skolen..

Vurderingspraksis i skolene

Vurdering og tilbakemeldingskultur skal sørge for en effektiv praksis som gir elevene konstruktiv tilbakemelding og veiledning i forhold til opplæringen. Vurderingen bør i hovedsak være formativ, slik at det hjelper elevene med å identifisere sine styrker og områder for forbedring. Denne vurderingsformen er nedfelt i **vurderingsforskriften til opplæringsloven i §3.10**. Her går det videre frem at i undervisvurderingen i fag skal elever, lærlinger, lærekanidater og praksisbrevkanidater

- delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling
- forstå hva de skal lære og hva som blir forventet av dem
- få vite hva de mestrer
- få råd om hvordan de kan arbeide videre for å øke kompetansen sin.

Denne opplistingen av prinsipper for vurdering er ikke ment som en prioriteringsliste. Alle prinsippene er en del av undervisvurderingen og må sees i sammenheng. En bør merke seg at Vurderingspraksis er nedfelt i lov og forskrift og i liten grad fremstår som noe som skolen kan velge seg eller ikke.

Thomas Nordahl har bidratt betydelig til forskningen om vurdering for læring. Han har vært opptatt av å fremme en vurderingspraksis som støtter elevenes læring og utvikling. Nordahl har vektlagt at vurdering ikke bare bør være et sluttprodukt, men en integrert del av undervisningen. Den bør gi

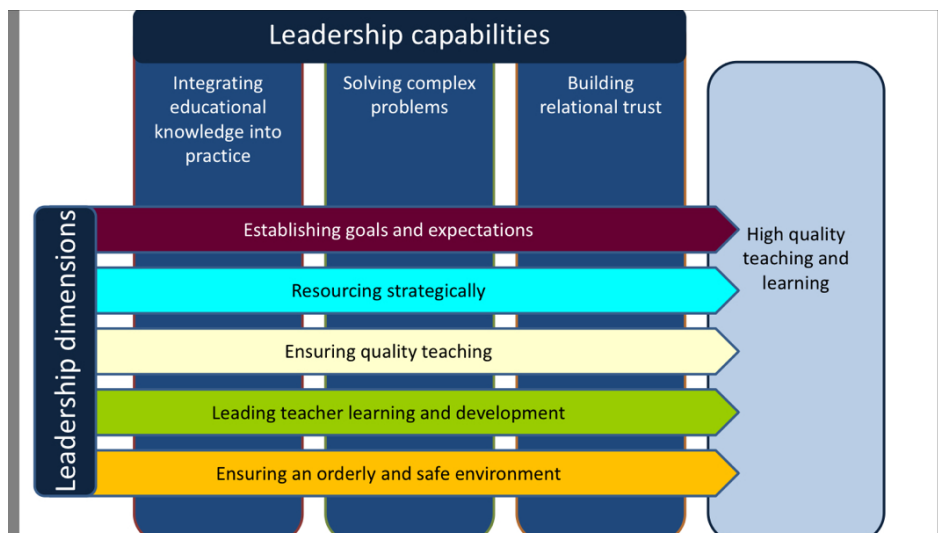
tilbakemelding og veiledning til elevene underveis i opplæringen. Nordahl har gitt vurderingsarbeidet noen kjennetegn vi finner igjen i UDIR sin vurderingspraksis. Det at vurderingen bør være mest mulig formativ fremhever betydningen av å gi løpende tilbakemelding til elevene for å støtte deres læring og forbedre prestasjonene. Nordahl har argumentert for at lærere bør bruke ulike metoder og verktøy for å vurdere elevenes forståelse og ferdigheter underveis i opplæringen. Slik vi tolker det innebærer dette mer tid til planlegging av vurdering underveis, altså i timene, og mindre tid til summativ vurdering , altså retting.

Nordahl påpeker også betydningen av elevinvolvering. Han understreker at elever bør være aktive deltakere i vurderingsprosessen, og han oppfordrer videre til å involvere elevene i å sette læringsmål, reflektere over egen læring og delta i dialog om sine fremskritt og utfordringer. Dette gir elevene større eierskap over egen læring og kan øke deres motivasjon og engasjement ifølge Nordahl.

Videre pekes det på viktigheten av at lærere har tilstrekkelig kompetanse og kunnskap om vurdering for læring og at de forstår forskjellen på formativ og summativ vurdering. Nordahl argumenterer videre for at lærere bør få støtte og veiledning i å utvikle sin vurderingspraksis. Dette for at de skal kunne bruke vurdering som et verktøy for å fremme elevenes læring og utvikling. Vi kjenner igjen forskjellene i kvalitet i vurderingspraksis innad i Brønnøyskolen selv om Prinsipper for vurdering er nedfelt i egen forskrift. Vi vet også at kjennetegn for god vurderingspraksis er påpekt i relevant skoleforskning, og det jobbes godt i Brønnøyskolen med forståelsen av vurdering. Blant annet har vurdering etter fagfornyelsen vært tema i fagnettverk siden 2020.

Ledelse i skolen

Hvordan en skole ledes har en betydelig innvirkning til hvordan den pedagogiske kvaliteten i skolen utvikles. Viviane Robinson sin forskning har hatt søkelys på kvaliteten av ledelse. Hun har forsket mye på effekten av skoleledelse, elevresultater og skoleutvikling og konkluderer med at kvaliteten i opplæringen gjenspeiler kjennskapet skoleledelsen har til praksis i klasserommet. Altså er det lite poeng i å drive med skoleutvikling og pedagogisk utviklingsarbeid i en skole der skoleledelsen kjenner lite til hvordan dette resulterer i praksis i opplæringen i klasserommet. Robinson nevner tydelig noen faktorer som må være på plass dersom skolens ledelse skal lykkes bedre med utviklingsarbeid i praksis i sin skole. Hun vektlegger distribuert ledelse, tydelig mål og retning, utformingen av pedagogisk ledelse og lærerstøtte, utvikle en kultur for læring og forbedring blant ansatte og ikke minst bygging av relasjoner og tillit. Det er ikke noe poeng i å gå nærmere inn på Robinsons forskning her, men det må nevnes at kontinuerlig forbedring må være en sentral del av skolens kultur.

Thomas Nordahl sin forskning viser noe av det samme. Nordahl argumenterer for at en effektiv skoleledelse bør være helhetlig og omfatte ulike sider av skolens virksomhet. Dette innebærer å ta ansvar for både pedagogisk ledelse, organisatorisk ledelse og relasjonell ledelse. Skoleledere må være i stand til å balansere og innlemme disse dimensjonene for å fremme en helhetlig og koordinert skoleutvikling. Han er også tydelig på det mye av det samme som Robinson fremmer i sin forskning og understreker også at skoleledelse handler om kontinuerlig skoleutvikling. Skoleledere må være proaktive i å identifisere utfordringer og muligheter, og ta initiativ til nødvendige endringer og forbedringer.

Sammenholder en det som Nordahl og Robinson viser til med den skoleledelsen vi ønsker å ha i Brønnøyskolen, er det skoleledelsen som har ansvaret for kultur for læring og kontinuerlig forbedringer hos ansatte og elever. Det innebærer at skolens ledelse må ha kjennskap til hvordan utviklingsarbeid resulterer i praksis for elevene i klasserommet for at utviklingsarbeidet skal ha den effekten man er ute etter. Det er et ansvar som har stor innvirkning på den pedagogiske kvaliteten i skolen og innebærer at man har nok kapasitet og pedagogisk kunnskap hos ledelsen

Oppsummert om pedagogisk kvalitet

Vi har i dette kapitlet sett nærmere på hvordan undervisningen kan utformes for at den skal kunne danne best mulig læringsutbytte i Brønnøyskolen. Vi har knyttet dette til relevant skoleforskning og sett litt på hvordan dette bør virke inn for oss fremover. Vi har også knyttet begrepet pedagogisk kvalitet til variasjon i- og utforming av undervisning. Altså hvordan variasjon kan inspirerer og engasjere i større grad. I tillegg har vi sett litt på hvordan en kan jobbe i skolen for å utforme god undervisningspraksis i klasserommet. Her viser vi til flere forskere på området.

Vi har også berørt betydningen av god vurderingspraksis og en praksis som er i tråd med det som gjeld i lov og forskrift. I denne sammenhengen har vi forsøkt å forklare forskjellen på underveisvurdering og summativ vurdering. Også her viser vi til Nordahl og Senter for Pedagogisk Utviklingsarbeid.

Avslutningsvis har vi sett nærmere på betydningen av et inkluderende læringsmiljø og hvor tett det henger sammen med skolens kultur og praksis for skolemiljøet og arbeid med dette. Dette avsnittet er

spesielt viktig at alle skoler jobber med hele tiden for å sikre en god pedagogisk kvalitet for alle elever. Dette er også elevene i Brønnøyskolen samstemte i.

Utvikling med fagarbeidere i Brønnøyskolen

Etter HVPU-reformen i 1990 og 6-årsreformen i 1997, har en stadig større andel av ansatte i skolen vært fagarbeidere. 6-åringene skulle også ha skolefritidsordning (SFO). Der ble arbeidsoppgavene tilsyn og organisering av leketilbud, og en vurderte ikke behov for pedagogisk kompetanse slik som i skolen.

Benevning av disse har endret seg i perioden fram til dag. De har tradisjonelt blitt kalt elevassistenter, og da ofte forkortet til assistenter. Nå har de fleste utdanning som fagarbeidere, de aller fleste som barne- og ungdomsarbeider, og benevnes deretter. («Assistent» er brukt når utdanningskrav ikke er oppfylt.) Det er viktig å presisere at deres rolle er mer «elevassistent» og tydelig skille det fra «lærerassistent», som mange utenfor skolen av og til snakker om. Vi har ingen «lærerassistenter».

HVPU-reformen medførte nedbygging av nasjonale og regionale spesialskoler og institusjoner, som fram til da hadde ivaretatt opplæringsbehov og omsorgsbehov for barn, unge og voksne med store og omfattende læreversker og/eller sjeldne og krevende diagnoser. Gjerne i kombinasjon både fysiske og psykiske funksjonsnedsettelse. Etter 1990 skulle den enkelte kommune ta dette ansvaret selv, og det viktige var at barna skulle vokse opp og sosialiseres sammen med sine jevnaldrende i sitt nærmiljø. I dag er slik praksis helt opplagt, men det har medført behov andre kompetansebehov, og ulike og skiftende behov i perioder. Eksempler har kan være vernepleiere, ergoterapeuter, logoped, helsefagarbeider, tegnspråktolk for å nevne noen. Det er mest krevende for mindre kommuner og enheter som ikke har økonomiske rammer til permanent bemanning med spesialkompetanse.

I Brønnøy er det mest vanlige at fagarbeider settes inn når eleven utfordringer er knyttet til atferd, sosialisering, konsentrasjon og utholdenhet. Dvs. at en følger vanlig læreplan med samme kompetansemål som trinnet ellers, og at opplæringen skal foregå i klassen under ledelse av klasselærer, ev med støtte i spesialpedagog. «Voksenstøtte» er begrep som en periode gikk igjen i sakkyndige vurderinger, men som i dag gjerne er mer spesifisert.

Elever kan også ha helseutfordringer og funksjonsnedsettelse som krever oppfølging, og da bistand mer i retning av pleie og omsorg. Vårt fokus er på skolehverdagen og SFO-tilbud, men det prøves ut bemanningsordninger i kombinasjon med avlastning og tilbud på kveld/helg.

Det bør i denne sammenheng nevnes at fagarbeidere og andre bidrar til fleksibilitet i bemanningen og gjør oss mindre sårbare ved fravær. Det betyr at de er gode erstattere for lærere ved fravær, ved at de kjenner godt til elevgruppa og aktuelle problemstillinger i skolemiljøet.

I brønnøyskolen har vi ca 50 årsverk med fagarbeidere og andre yrkesgrupper utenom pedagogisk personale. Det tilsvarer ca 1 ½ person per kasse når det fordeles jevnt, men 95 % er knyttet til sakkyndige vurderinger og enkeltvedtak, de er derfor ulikt fordelt, og de er som yrkesgruppe derfor vanskelig å forutsi og planlegge med. Det er likevel rimelig å anta at behovet vil synke i samsvar med elevtallet. Et ev overskudd som følge av det bør fortrinnsvis gi rom for mer felles planlegging sammen med lærer, og veiledning/kompetanseheving. Det er en stor utfordring i dagens situasjon, og en bedring her kan gi stor kvalitetsforbedring.

Modellvalg for videre beslutning

Å ha en åpen kommunikasjon og gode prosesser vil kunne bidra til å skape en vellykket og inkluderende skole fremover. I denne sammenhengen har vi hatt fokusdag for elever i Brønnøyskolen, vi har hatt arbeidsøkt for alle ansatte i Brønnøyskolen for å høre hva de tenker vil være god skole. I tillegg er arbeidet kommunisert til hjem som gjennom FAU inviteres til innspill i forbindelse med hørings perioden. I tillegg vil høringsdokumentet etter den faglige anbefalingen gjennomgå politisk behandling før endelig beslutning.

Når man videre skal gjøre en faglig vurdering av hvilken skole en skal ha i Brønnøy fremover er det i tillegg til kriterier for god skole flere ting en må ta hensyn til. Kapasitetshensyn og elevtall må tas hensyn til i likhet med vurderinger knyttet til skolebygg med tilstrekkelig plass for alle elever og ansatte basert på tilgjengelige ressurser og rom.

Det er også viktig å ta hensyn til geografiske avstander og hvor elevene bor. I denne sammenhengen er det viktig å sikre at skolene er geografisk tilgjengelige for alle elever, slik at de ikke må reise for langt for å komme til skolen.

Pedagogiske behov er tidligere omtalt og en må videre vurdere elevenes behov og interesser i en formell kontekst når en ser på skolen fremover. Noen elever har spesifikke pedagogiske behov som skal ivaretas etter lov og forskrift. Det er grunnleggende at Brønnøyskolen er slik at slik at den kan imøtekomme disse behovene. I tillegg skal en vurdere sosioøkonomiske faktorer, inkludert fordeling av ressurser og like muligheter for alle elever i kommunen.

Den faglige vurderingen knyttet til vurderingskriterier omforent i arbeidsgruppa

I det faglige arbeidet med å vurdere ulike modeller i en videre sammenheng, har en tatt utgangspunkt i faglige kriterier som er bestemt av rektorer og fagforeninger i prosessen. Disse er kort oppsummert:

- Skolemiljø og helse
- Fagmiljø og rekruttering
- Økonomi og ressursfordeling

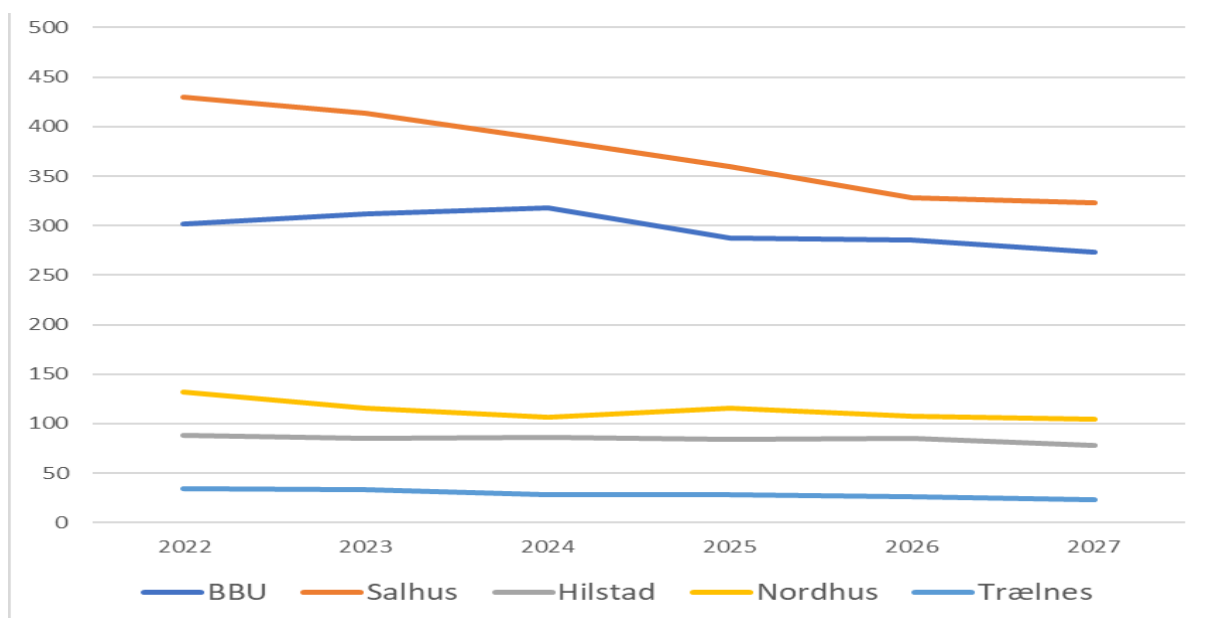
- Pedagogisk kvalitet
- Ledelse i skolen
- Klima og bærekraft
- Nærmiljø og samfunnspåvirkning
- Ytre rammevilkår

Ut ifra kriteriene og de ulike modellene for skole i Brønnøy kommune, har man gjort faglige vurderinger først hver for seg og deretter i plenum. Det har ført til at en kan korte ned på modeller etter å ha jobbet i dette skjemaet:

Årskull i kretsene

	Barnhagetall					Skoletrinn									
	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kull:	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Nordhus	11	14	13	22	8	3	12	21	16	19	12	18			
BBU	19	15	23	16	21	22	22	21	42	51	43	45	50	64	33
Sahus	32	36	19	29	21	44	36	28	50	33	42	45	51	55	46
Hilstad	5	2	7	5	7	8	5	16	9	14	8	10	6	6	6
Trælnes	0	2	2	1	1	1	2	3	3	5	1	4	3	0	5
SUM	67	69	64	73	58	78	77	89	120	122	106	122	110	125	90

Utvikling elevtall per skole:

Ulike modeller for vurdering: Nummerbenevning av modeller betyr følgende:

0: Dagens skoler

- 1: Salhus skole 1-10, BBU 1- 10, Hilstad skole 1–10
- 1.5: Nordhus 1-7, Sentrum* 1-7, Sentrum 8-10, Hilstad 1-10
- 2: Salhus skole 1-10, BBU 1-10, Hilstad 1–7
- 3: Salhus 1-10 med 8-10 fra Hilstad, BBU 1- 10 med 8-10 fra Trælne**, og Hilstad skole 1-7
- 4: Ytre Brønnøy* 1–7, Ytre Brønnøy 8–10 og Hilstad 1–10.
- 5: Ytre Brønnøy 1–7, Felles 8–10 og Hilstad 1–7.
- 6: Ytre Brønnøy 1–10 og Hilstad skole 1–10.

*) Der «Sentrum» og «Ytre Brønnøy» brukes som benevnning er det ikke tatt stilling til plassering på BBU eller Salhus.

**) Eneste modell med her som inkluderer Trælneelever. Strukturelle endringer i Sømna kan aktualisere flere alternativer.

Uavhengig av valgt modell ligger en forutsetning om at skolestrukturen i nabokommuner ligger fast.

Dersom dette endrer seg, er det nødvendig med nye vurderinger knyttet til elevtilhørighet og skoler. For å være presis gjelder dette i størst grad elever fra Brønnøy med skoletilbud i Sømna. I utvalget av modeller som tas med videre i dette dokumentet ligger ikke modeller som fører til endringer for Trælneelever på skole i Sømna.

Modeller videre

Dagens modell er den vi kjenner best i praksis og som det er knyttet mest følelser til. Det vil det alltid være når ulike faglige vurderinger skal legges til grunn for videre drift . Det som er betingelsen for at en skal kunne opprettholde dagens modell er etter vår vurdering flere faktorer:

- et omtrentlig likt elevtall som i dag
- tilgang på større ressursgrunnlag for drift av skoler som i dag
- en bedre og jevnere fordeling av ressurser enn i dag
- samme tilgang på kompetanse som i dag

Modell 1 er en modell som vurderes med videre. Dette er en modell som vil føre til endring i skolestrukturen slik vi kjenner den. Den kan gjennomføres ved :

- lavere elevtall
- mer lik og jevn ressursfordeling selv om tilgangen til ressurser kan bli noe mindre
- tar i større grad høyde for mindre tilgang på kompetanse framover
- kan gi noe større fagmiljøer

Modellen skiller seg fra modell 4 ved å opprettholde tre 1-10 skoler i kommunen.

Modell 4 innebærer som forskjell ren barneskole og ungdomsskole i Brønnøysund og 1-10-skole på Hilstad. I denne sammenhengen rendyrker man altså barneskole og ungdomsskole faglig i ytre Brønnøy. Hilstad skole vurderes beholdt som 1-10 skole.

Denne modellen gir enda større muligheter for sterkere fagmiljø enn modell 1.

Modell 2 er en modell som vurderes med videre. Dette er omtrent samme modell som modell 1 med den forskjell at ungdomstrinnet fra Hilstad foreslås skysses til Brønnøysund for skole. Den imøtekommer i samme grad som modell 1 faglige kriterier og betingelser fremover. Unntaket er fravær av ungdomstrinn på Hilstad. Vurderingen her er at flytting av ungdomsskolen kan forringe et sårbart fagmiljø ved Hilstad ytterligere. I tillegg vil den totale skoleskyssen kunne overstige en faglig terskel vi har vist til som veiledende eksempel.

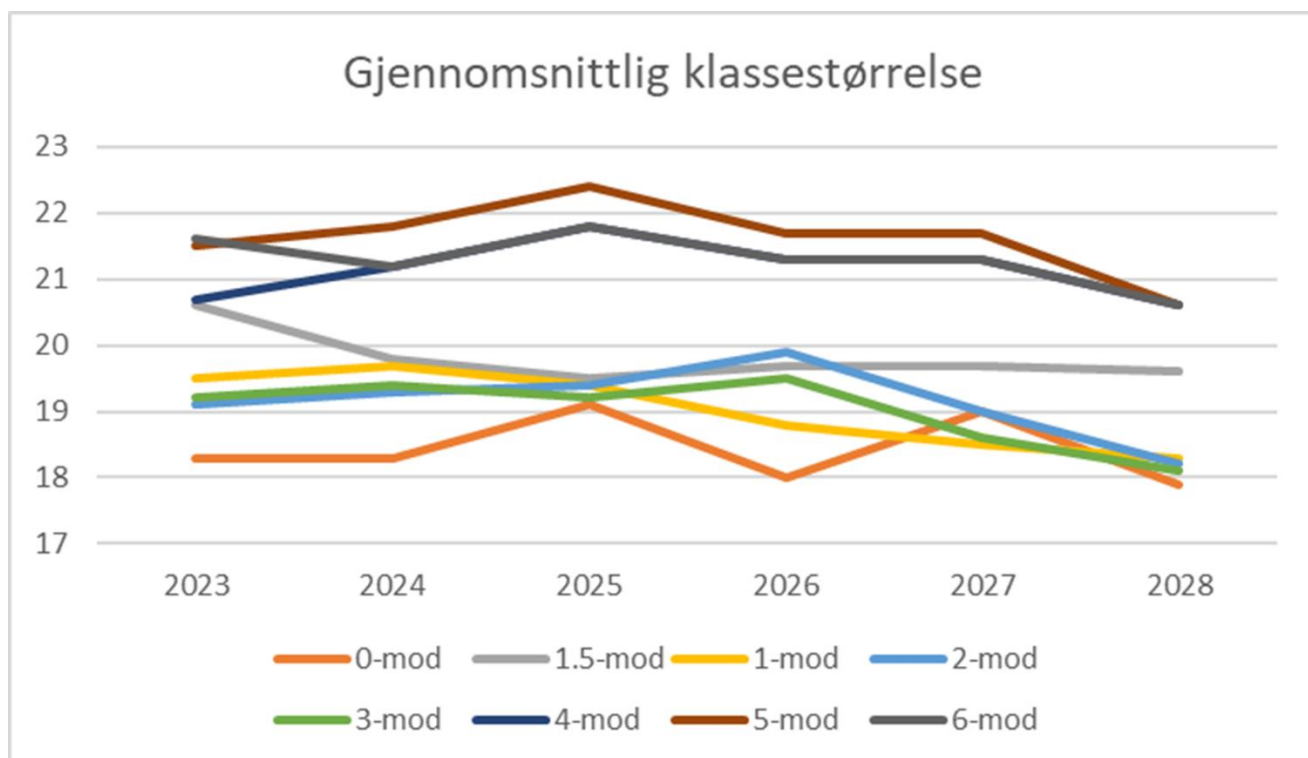
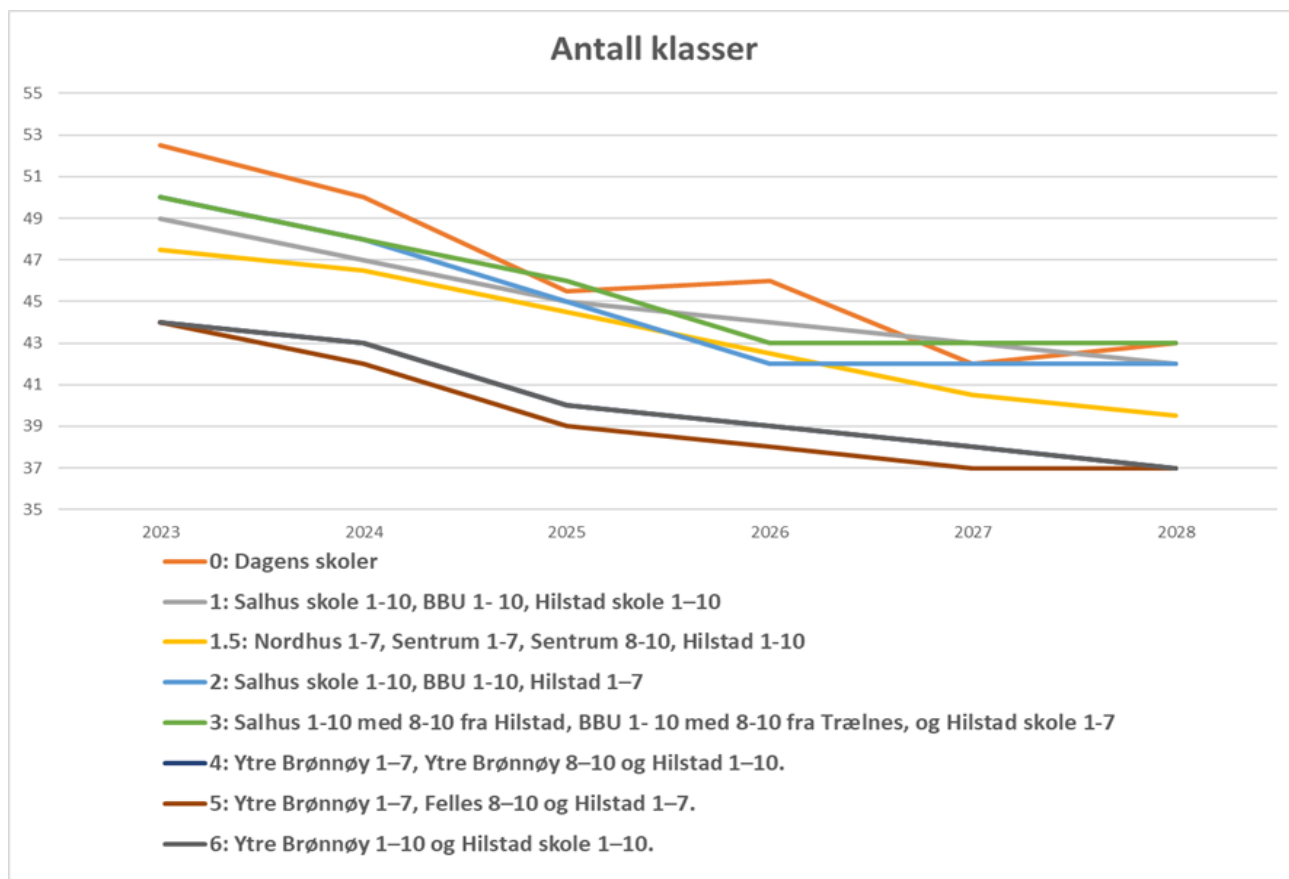
Modell 6 er en modell som vurderes med videre. Denne modellen ivaretar i større grad de samme kriteriene som legges til grunn for modell 1. Betingelsene til denne modellen vil medføre nytt skolebygg for elevene i ytre Brønnøy og en plan for gjenbruk av ubrukte skoler. Selv om modellen 6 kan virke ytterliggående, er den likevel vurdert som faglig god fordi den ivaretar utfordringer knyttet til lavere elevtall, mindre tilgang på kompetanse, større faglig robusthet og kvalitet og dermed bedre opplæring på sikt.

Skoleskyss legges ikke større vekt på. Det samme gjelder SFO- tilbud. Disse faktorene er naturlige og vil ikke medføre større endringer uansett valgt modell. Vi vurderer behovet for skyss og SFO- plasser som forholdsvis stabilt i takt med elevtall.

De modellene som er valgt med videre, inkludert dagens modell fordi det er den vi kjenner best slik skolen er i dag, er tatt med fordi de vurderes som faglig kvalitative og modeller som kan være førende for fremtidens Brønnøyskole. Samtidig tar de høyde for utfordringer skolen i Brønnøy vil møte på kort sikt knytte til elevtall, egne ressurser, gode fagmiljø og ytre ressurser.

Faktaopplysninger for Brønnøy og de ulike modellene som er vurdert

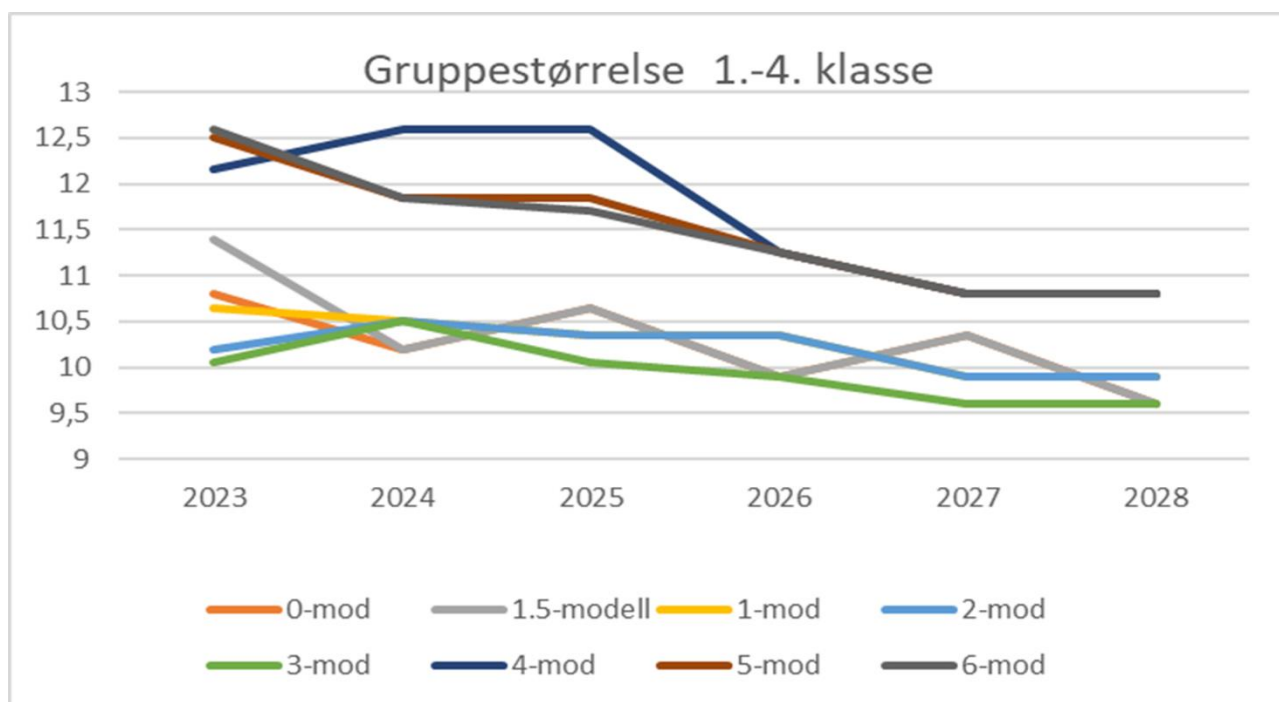
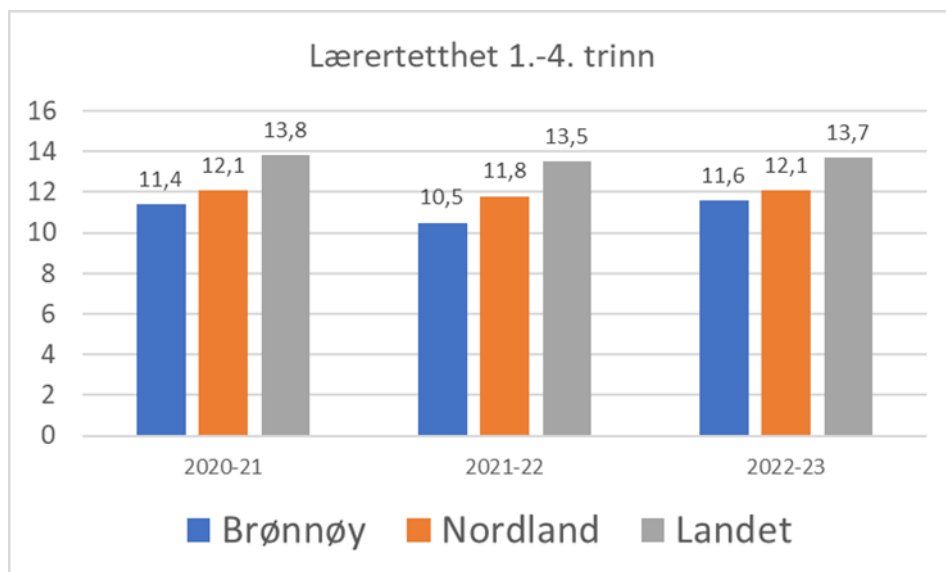
Antall klasser i ulike modeller

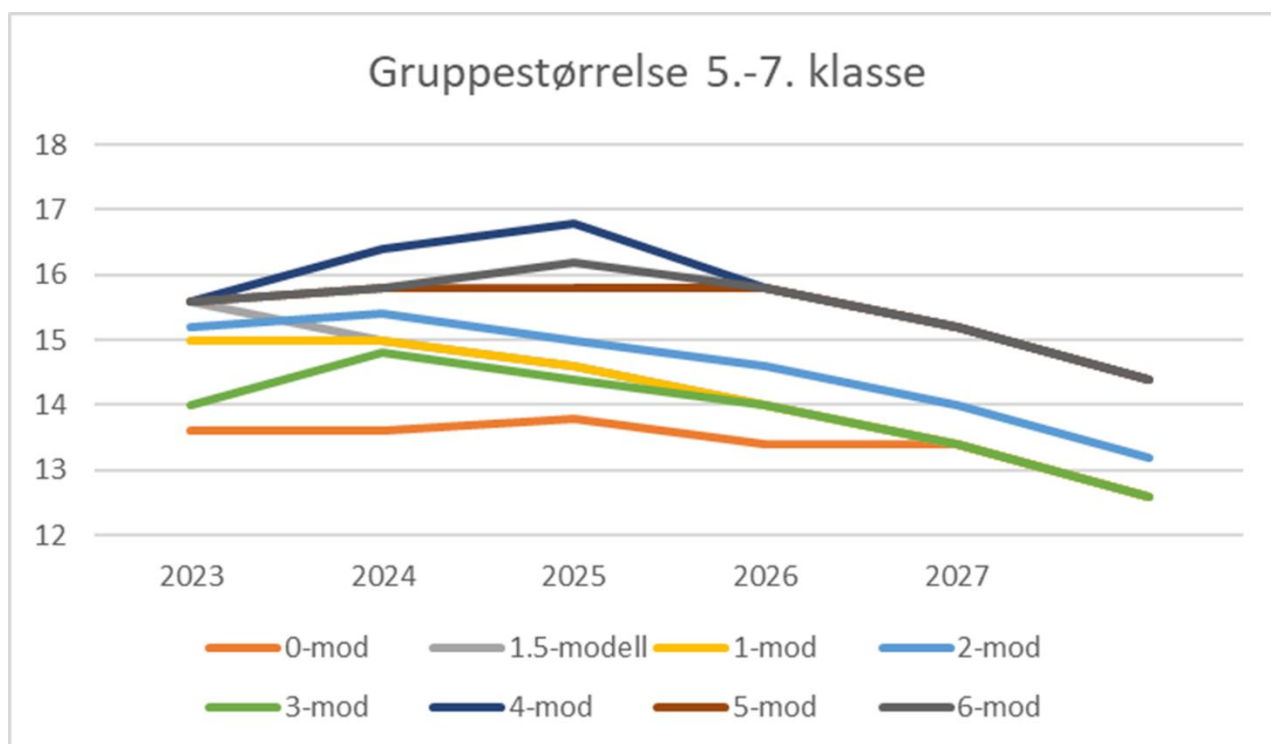
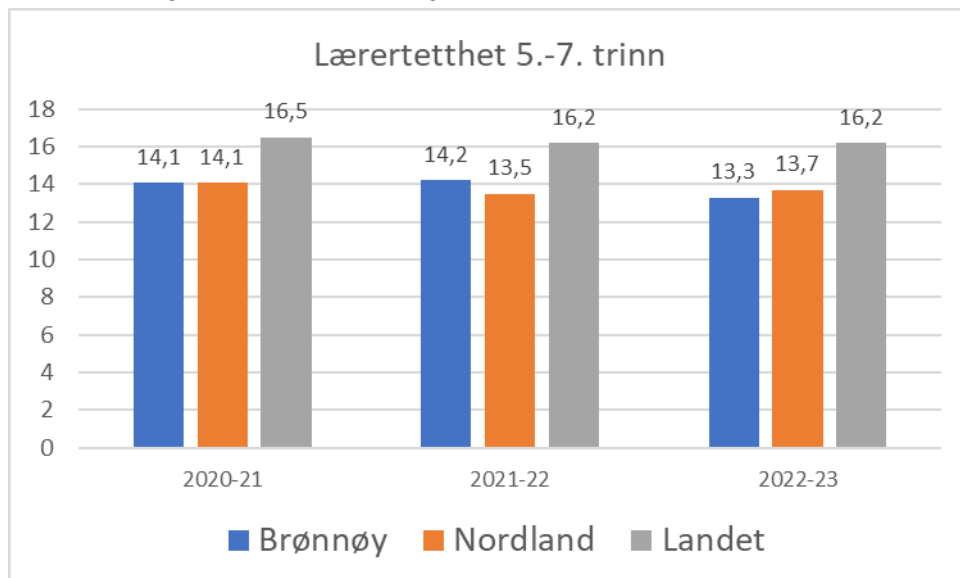
Dette forteller hvor stor elevgruppene er i gjennomsnitt ut fra hver enkelt modell.

Lærertetthet (= gruppestørrelse når elevene er jevnt fordelt på alle undervisningstimer)

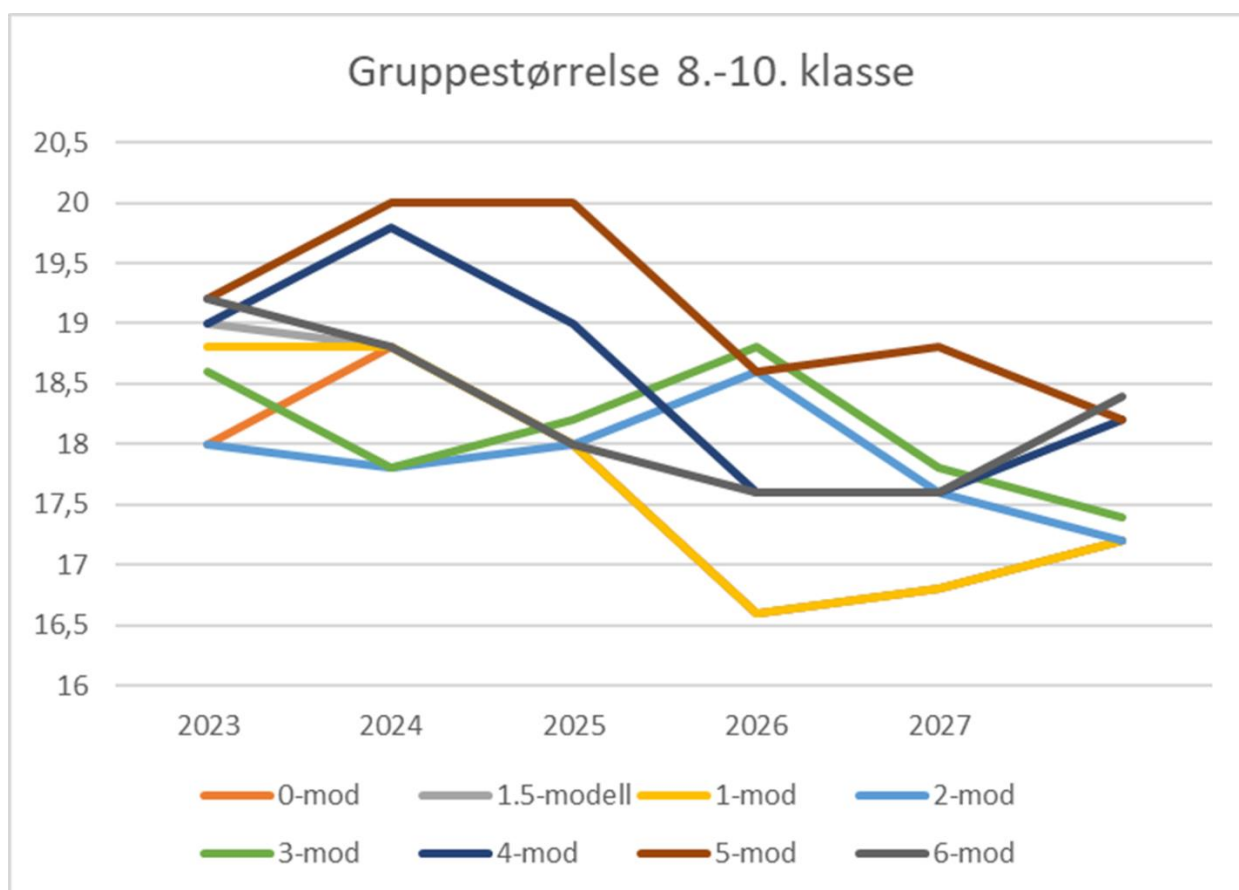
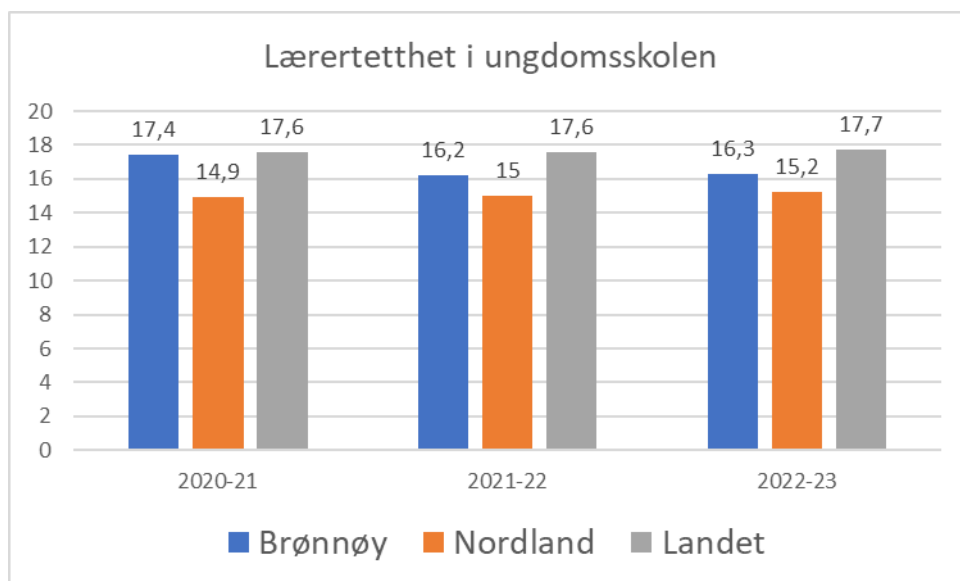
Normen for 1.-4. trinn er maks 15.

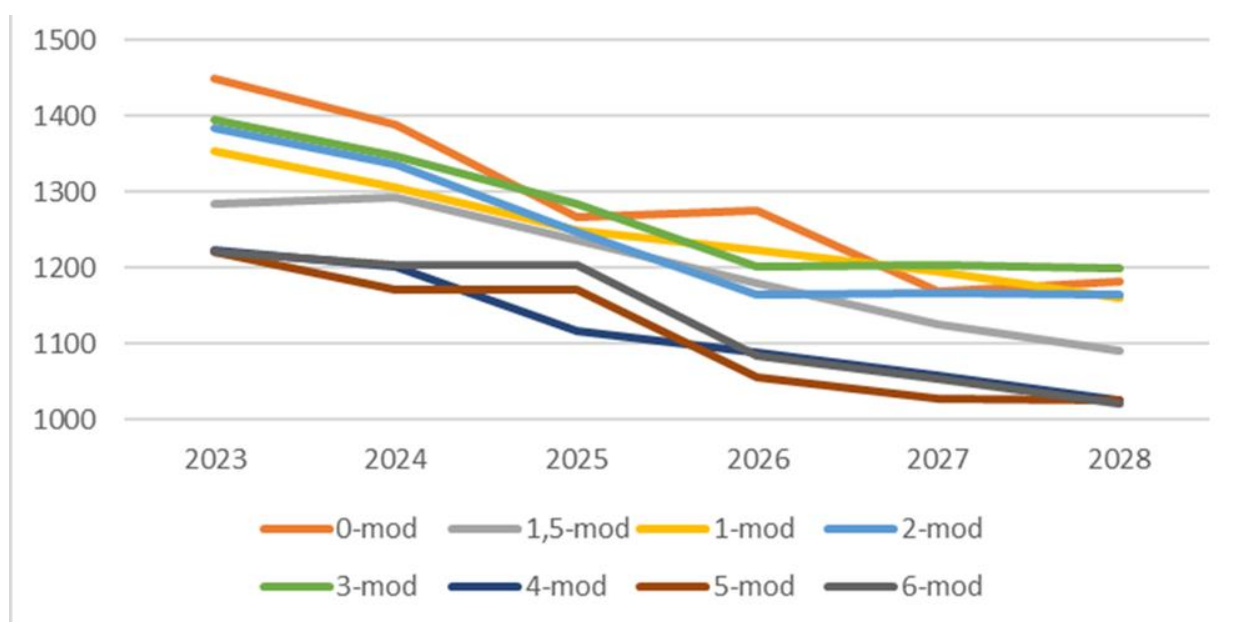
Normen for 5.-7. trinn er maks 20.

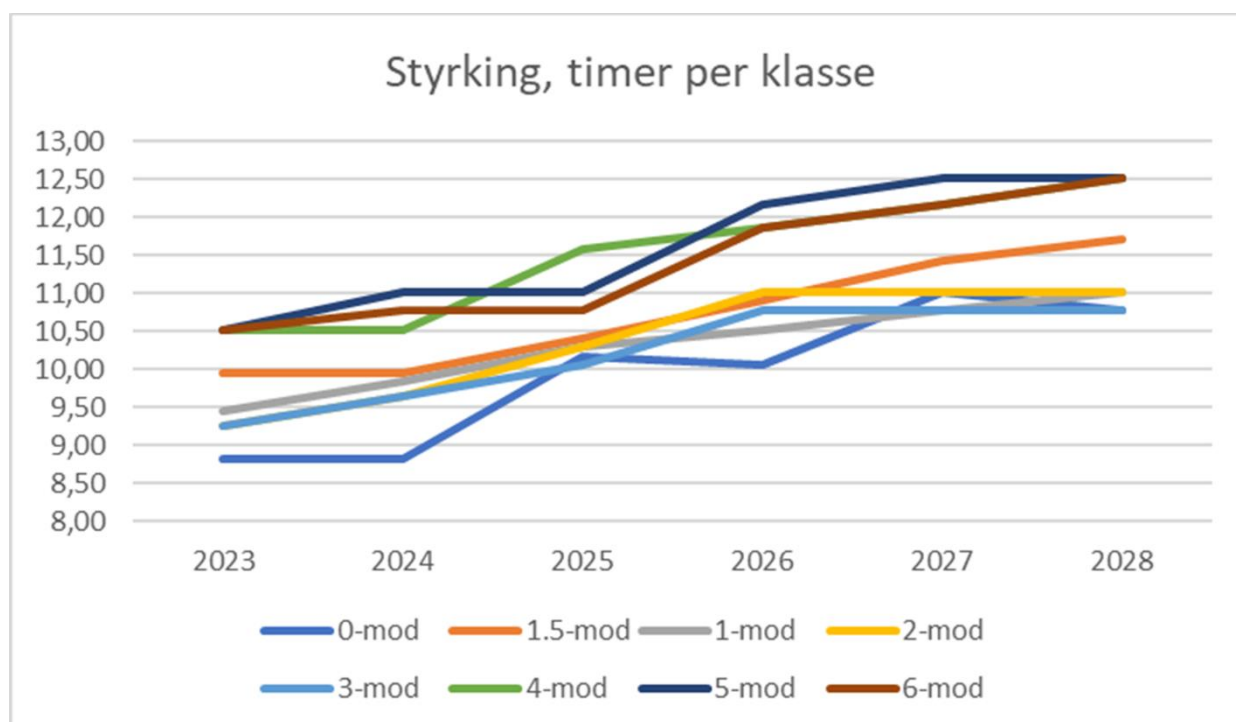
Normen for 8.-10.trinn er maks 20

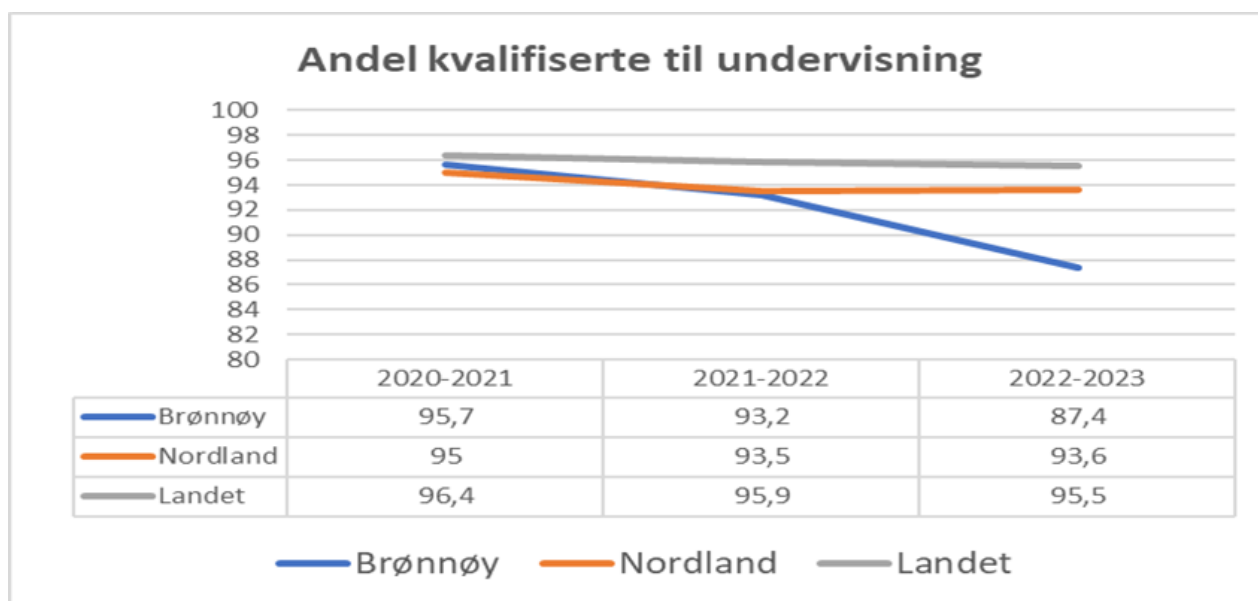
Behov rammetimer

Behov for rammetimer vil reduseres i takt med reduksjon av klasser etter redusert elevtall og den modellen for skoler som velges.

Når vi beholder ressurser og reduserer på rammetimetallet, innebærer dette at hver klasse som gjenstår får flere timer tilstyrking.

Prosentandelen kvalifiserte i Brønnøyskolen høsten 2023 er 88,6.

Tilstandsrapporten for grunnskolen 2023 sa følgende:

«Skoleeiers egenvurdering

Andelen årsverk som går til undervisning er nokså stabilt og følger gjerne elevtallet og eventuell kompleksitet hos den enkelte elev. Det som er bekymringsverdig, er at andelen årstimer gitt av personale med godkjent utdanning er synkende. For første gang på flere år synker den under 90%. Det vi kan si er at det ser ut som tilgangen på nye, godkjente lærere er synkende samtidig som behovet for faglærte lærere er omtrent det samme som tidligere. Variasjonen på opplæring gitt av personale med godkjent utdanning mellom skolene i Brønnøy inneværende år går fra 81,4 til 93,2 %.

En har forsøkt ulike tiltak i forbindelse med utlysning og i tillegg deltatt på utdanningsmesser. En bør se på ytterligere rekrutteringstiltak fremover i tillegg til hvordan en kan gjøre andre grep for å styrke faglighet og opplæring gitt av personale med godkjent utdanning fremover.

Ressurstilgangen i Brønnøyskolen kan kanskje brukes bedre i fortsettelsen. En bør vurdere å se på skolestruktur for en fremtidig god Brønnøyskole. Med synkende elevtall og mindre tilgang på godkjente lærere vil dette være et viktig poeng i for alle elever i Brønnøyskolen i en videre sammenheng. Det viktigste å sikre et så godt skolemiljø og en så god opplæring i Brønnøyskolen som alle elevene kan nyte godt av.»

I denne sammenhengen er det naturlig og tilforlatelig å repetere det som dokumentet innledningsvis tar for seg: «Skolene bør ha høye krav til lærernes kompetanse og kvalifikasjoner. Kravene til kompetanse er eksplisitt, og det er klare føringer på hva som ansees for å være faglært undervisningskompetanse. Lærerne skal være utdannet og

kontinuerlig oppdatere sin kunnskap og ferdigheter for å kunne utføre lærerprofesjonen. Likevel kan ikke lærere holdes ansvarlig for om skoleeier og skoleledere sørger for faglært undervisningskompetanse i kommunen. Skoler i kommunen må innrettes slik at en sørger for at tilnærmet all undervisning tas hånd om av faglært undervisningskompetanse. Det er et krav fra sentrale myndigheter. Så klart kan en benytte ufaglært arbeidskraft temporært i enkelte tilfeller, men dette må være unntaksvis. Det vil være uheldig, og i praksis lovstridig, å etablere en ordning der ufaglært undervisning er en større del av praksisen i skolen og av mer varig karakter.»

Dette kan like gjerne også gjentas avslutningsvis.

Vedlegg:

[Elevstemmen fokusdag](#)

[Eiendoms vedlegg](#)

[Skolehelsetjeneste](#)

[Uttalelse fra PPT](#)

[Tilstandsrapport for grunnskolen i Brønnøy 2023](#)

UNGDOM I
FOKUS

Fokusdag Brønnøy

Sted: Brønnøy Kommunehus

Dato: 31.5.2023

Innholdsfortegnelse

Intro	2
Hovedfunn	3
Skolemiljø	3
Transport	5
Medvirkning	6
Variert og tilpassa undervisning	6
Skole	7
Hva mangler i Brønnøyskolen?	7
Drømmeskolen	9
Det aller viktigste	9

Intro

I forbindelse med Brønnøy kommunes arbeid med utvikle og forbedre skolesektoren, gjennomførte MED ungdom i fokus et medvikingsarbeid der Fokusdager var metoden. Tjibbe, Vilde, Isak og Adam gjennomførte dagene på rådhuset den 31. mai. Totalt var det 45 deltagere på fokusdagene. De fleste av deltakerne var rekruttert fra elevråd. Alle skolene i Brønnøy var representert på Fokusdagene.

Arbeidet ble initiert for å gjøre barn og unges kompetanse og viten om skole tilgjengelig i utviklingsarbeidet. Det var lagt vekt på at prosessen skulle beskrive hva som er viktig for barn og unge når de er på skolen og hvordan de mener Brønnøyskolen burde være.

Sammen med kommunalt ansatte og representanter fra ungdomsrådet ble tematikk valgt. Det viktigste temaet skulle være skolemiljø og hva som gir et godt skolemiljø.

Hovedfunn

Under en Fokusdag kommer mye informasjon frem, denne rapporten er det våre MED arbeidere mener er det viktigste av det som kom fram under Fokusdagene.

Skolemiljø

Alle deltakerne på fokusdagene fikk direkte spørsmål om skolemiljø. Som et av spørsmålene som ble lagt til grunnlag i diskusjonen ba vi deltakerne på fokusdagen om å definere hva skolemiljø er. Gjennom Mentimeter og Kast ball øvelse kommer det mange eksempler på hva et skolemiljø er, men svarer at det hovedsakelig dreier seg om hvordan man har det på skolen. Ungdommenes oppskrift for et godt skolemiljø er fellesskap, venner, læring, trygghet og respekt. Ungdommene sier også at man trenger morsom og aktiv læring for å få et bra skolemiljø.

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Et godt skole miljø er at alle får like
forutsetninger til å lære og at alle har det
bra.

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Når ungdommene beskriver dagens skolemiljø og diskuterer rundt dette, er det veldig stor variasjon i svarene. Noen beskriver dagens skolemiljø som bra og andre

Beskriv dagens skolemiljø.

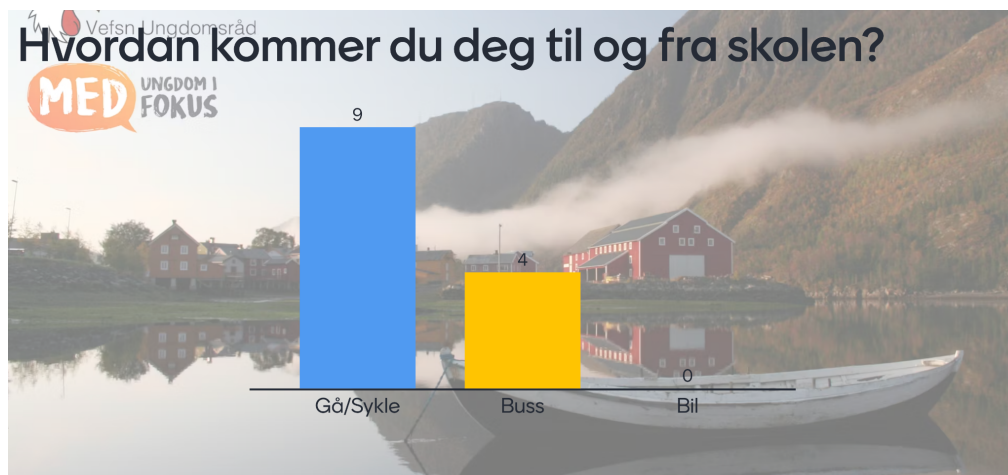
«En god helsesøster er viktig å ha hvis man har det vanskelig, man kan få tips, og man trenger ikke å være stresset med tanke på de hjemme siden hun har taushetsplikt.»

-Anonym.

-Anonym.

Transport

På transport spurte vi deltakerne gjennom Mentimeter om hvordan de helst ville komme seg til og fra skolen. To tredjedeler ville helst komme seg til skolen ved å gå eller sykle. Én sier «Jeg liker skoleveien, fordi jeg slipper å tenke på om foreldrene mine kan kjøre hvis jeg mister bussen». Det viser seg også at de fleste elevene kommer seg til skolen ved å sykle og gå.

Fra diskusjonen i Fokusdagene

Vi ser at Majoriteten av elevene går/sykler til skolen, og dette er også hvordan flest har lyst til å komme seg til og fra skolen. Noe som ikke blir mulig om skolene blir for langt unna elevene som skal gå der.

Fra diskusjonen i Fokusdagene

Medvirkning

Før vi startet diskusjonene så spurte vi deltakerne om de ønsket å være med å påvirke skolen og hvordan det er å gå på skolen. Alle svarte at dette var noe de ønsket.

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Senere, når vi pratet om undervisning spurte vi deltakerne om de har påvirkning på undervisningen og hvordan den blir lagt opp i timene. Der ble det svart at noen av lærerne var flinke til å inkludere elevene i hvordan undervisningen skal være, mens de fleste ikke var så flinke til å gjøre dette. Enkelte opplever også at de ikke får være med på noe som helst når det kommer til å medvirke til undervisningen deres.

Variert og tilpassa undervisning

Variert og tilpasset undervisning er noe deltakerne setter stor pris på og noe de sier gjør skoledagen bedre for alle.

At lærere brys seg om deg og
kommer når du rekker opp hånden
At man slipper at folk skal le når man
sier noe eller svarer feil

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Vi spurte om de ville ha lekser, noe de svarte at de ikke ville ha. Dette kommer frem flere ganger.

“man kommer rett hjem fra skola, og må begynne med leksene med engang for å rekke det før jeg skal på fritidsaktivitet. ofte må jeg sitte å gjøre lekser etterpå og da blir det [klokka] ofte 22-23 før jeg er ferdig.”

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

De fleste deltakerne sier at de får undervisning som passer dem, men at det kom an på fagene. Deltakerne oppgir at fagstoffet kan være for dårlig forklart og at det er dårlig relasjon mellom prøver og det som blir gjennomgått i undervisningen.

Da vi spurte hva som skulle til for at opplæringa skulle passe bedre for alle, sa de dette:

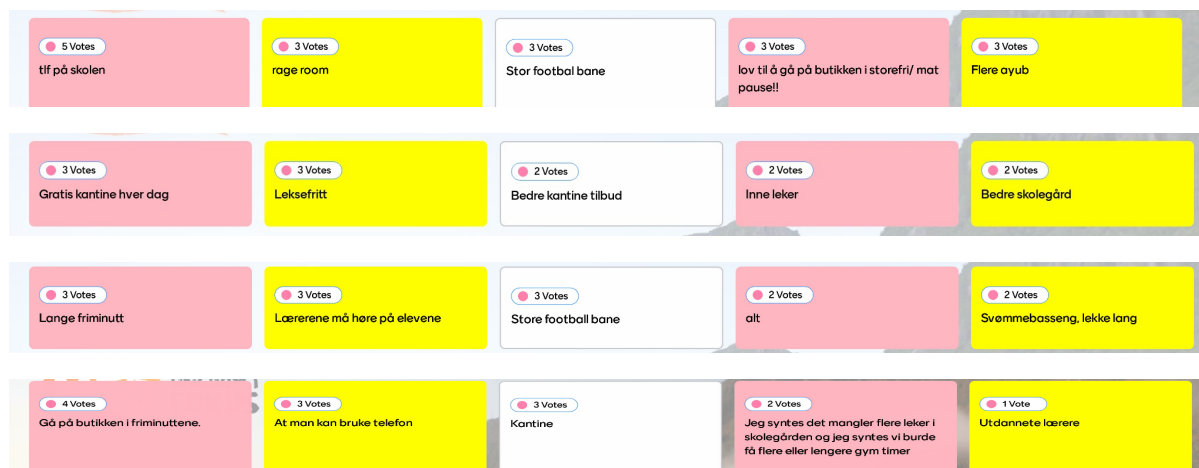
- Flere nivå i opplæringen, tilpasset etter behov
- Mer variert, aktiv og gøy læring

Skole

Når vi diskuterer hvordan skolene er i dag og hvordan de kunne bli bedre, finner vi ut at de fleste er relativt fornøyde med skolen de går på. Noen gjentakelser var f.eks. Dårlig luft, mangel på praktisk og morsom undervisning, og at man ønsker kantine.

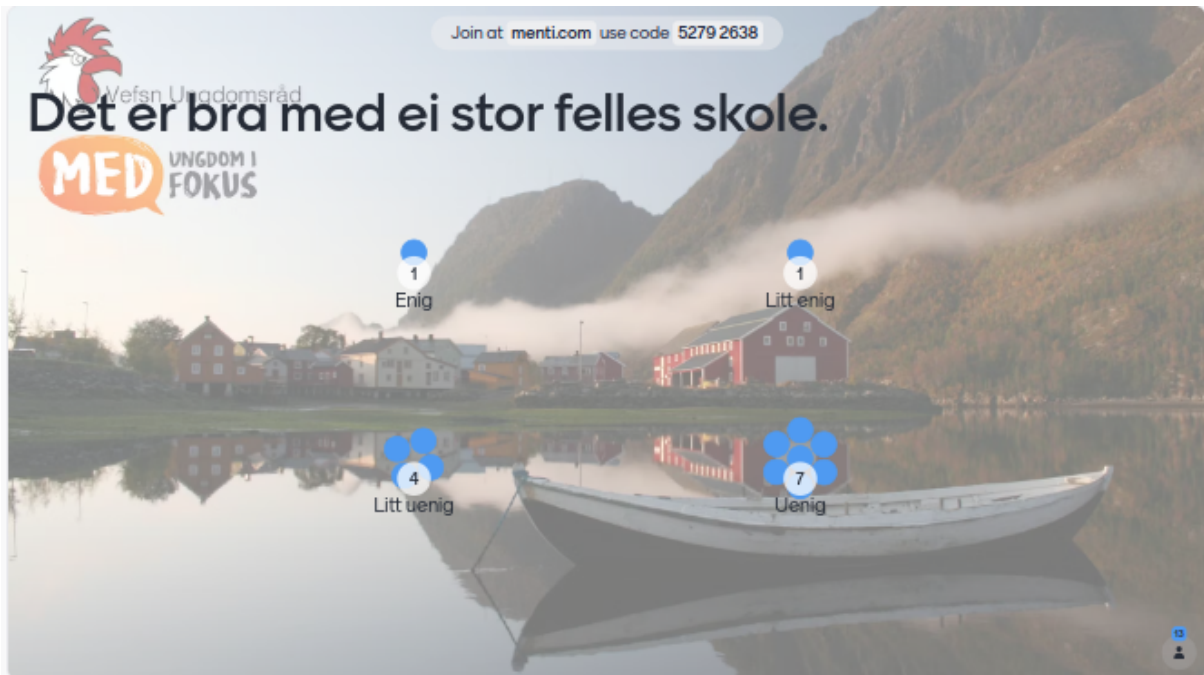
Hva mangler i Brønnøyskolen?

De fleste elever i Brønnøy har det nok bra, men når vi spør om hva som kan bli bedre er dette det som de fire Fokusdagene sier er viktigst:

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Som vi kan se er det fasiliteter som kantine og aktivitetsarenaer samt trivsel som er det som blir trukket fram.

Fra diskusjonen i Fokusdagene.

Vi spurte elevene om hva de syntes om en eventuell sammenslåing av skolene, slik at det blir en stor felles skole for hele Brønnøy. Majoriteten av de som svarte var uenig at det var bra, og synes det heller burde være flere mindre skoler.

«Det blir for slitsomt å reise til sammen 1,5 timer hver dag for å komme seg til og fra skolen.» - Anonym

Vi ser at det går igjen at elevene i Brønnøyskolen ønsker gratis kantinemat. «Hvis vi har gratis kantinemat blir kanskje færre elever mobbet for maten» -Anonym.

Elevene er også opptatt av et stort uteareal å aktivisere seg på. Noen mener at en større skole ville gitt like utgangspunkt når de går ut av grunnskolen. Flere nevner også at lærere må være snille, omtensksom og ta initiativ for å utfylle deres skolegang. Det at elevene har mulighet til å sosialisere seg og bygge nettverk, ser vi at gjentar seg selv for at elevene skal ha en god skolegang.

Drømmeskolen

Under øvelsen drømmeskolen delte deltakerne sine drømmer om hvordan de ønsket at skolen deres skulle se ut. Dette var en fin refleksjonsøvelse for arbeidet. Under ser dere nye BBU.

Tegning av deltagerne under fokusdagen.

Det aller viktigste

Ungdommene snakket lite om hvor skolen ligger i forhold til eget hjem og hvor mange elever det bør være på skolen, disse tema kom egentlig bare opp når vi tok det opp. Vi håper at medvirkning kommer til å spille en viktig rolle videre i prosessen, og at alle skal få bli hørt! Vi tror det kan være lurt å videre gjøre mindre medvirkningsrunder, helst lokalt på skolene da det blir lettere å se forskjellene mellom de ulike skolene.

Hvis vi skal gi 5 råd for videre prosess med bakgrunn i Fokusdagene er de disse:

1. Ta med barn og unge i den videre prosessen !!!
2. Lag skoler som skaper vennskap og ber om deltakelse fra alle på skolen.
3. Inkluder elever i planlegging , gjennomføring og evaluering av undervisning.
4. Skoler må ha gode fasiliteter for undervisning, måltider, fritid og aktiviteter.
5. Legg skoler i nærheten av øvrig infrastruktur slik som butikker og idrettsanlegg

MED ungdom i fokus ønsker dere lykke til i videre prosess.

Tilstandsrapport for grunnskolen 2023

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Disse har ansvar for å utarbeide den årlige tilstandsrapporten:

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Private grunnskoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12
- Private skoler med rett til statstilskudd

Les om lovkravet: [§ 13-3e. Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling \(https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§13-3e\)](https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§13-3e)

Innhold i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, men skoleeieren kan omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov. Når det gjøres vurderinger av tilstanden, er det viktig å synliggjøre hvilke av skoleeierens og skolenes målsetninger som danner grunnlag for vurderingen.

Tilstandsrapporten skal inneholde vurderinger knyttet til opplæringen av barn, unge og voksne. De dataene som er tilgjengelige i Skoleporten, inneholder ikke data om voksne. Skoleeieren skal derfor benytte andre kilder for datainnhenting på dette området.

Tidlig innsats er vesentlig for å bedre elevenes ferdigheter og faglige utvikling. Kartlegging av elevenes ferdighetsnivå må følges opp med tiltak for dem som har behov for ekstra opplæring fra første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral.

Kvalitetsvurderingssystemet

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurdering er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune/fylkeskommune, og for å drøfte kvaliteten i større deler av eller i hele utdanningssektoren. Målet er kvalitetsutvikling og læring. Kvalitetsvurderingen er en prosess der dialogen om hva som er god kvalitet, står sentralt.

Det er naturlig at det stilles spørsmål ved sammenhengen mellom kvalitet på opplæringen ved den enkelte skole og mellom skolene og resultatene i dialogen med skoleeieren.

Det generelle systemkravet

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd. Vær oppmerksom på at kravet til internkontroll omfatter alle plikter som skoleeieren har etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor mer omfattende enn det tilstandsrapportens minimum skal dekke.

Personvern

Tall som lastes inn kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger. Tilsvarende kan også gjelde for lokale indikatorer. Disse opplysningene må behandles i tråd med bestemmelser i forvaltningsloven og/eller personopplysningsloven.

1. Elever og lærere

1.1. Antall elever og lærerårsverk

Antall elever

Indikatoren opplyser om tallet på elever som er registrert ved grunnskoler per 1. oktober det aktuelle skoleåret. Indikatoren omfatter barn og unge som etter opplæringsloven § 2-1 har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og som får denne opplæringen ved en grunnskole. Tallene omfatter ikke voksne elever som får grunnskoleopplæring.

Årsverk for undervisningspersonale

Indikatoren viser sum årsverk for undervisningspersonalet. Summen inkluderer beregnede årsverk til undervisning og beregnede årsverk til annet enn undervisning. Årsverkene er beregnet ved å dividere årstimer på årsrammen.

Lokale mål

Det er viktig med stabile elevtall i Brønnøyskolen.

Brønnøy kommune (EIER) | Antall elever | Egne tall

Skoleår	Antall elever
2022-23	951
2021-22	942
2020-21	966

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Antall elever, Kommunal, Begge kjønn, Alle trinn

Kommunegruppas gjennomsnitt for 2020-2023 for er 652, 665 og 674, dvs en økning på 3,4 %, der Brønnøy har en nedgang på 1,6 %

Skoleeiers egenvurdering

Elevtallet i Brønnøyskolen har hevet seg litt siden forrige skoleår, men har likevel gått noe tilbake de to siste årene. Tendensen med noenlunde stabile elevtall er omtrent i tråd med målsetningen. Med de årgangene (fødselstall) vi har oversikt over i dag vil elevtallet synke over 12 % fram til 2027. Erfaringsmessig vokser kullene litt til skolestart, men SSBs prognoser gir ikke grunn til å tro at det vil fortsette slik.

1.2. Lærertetthet

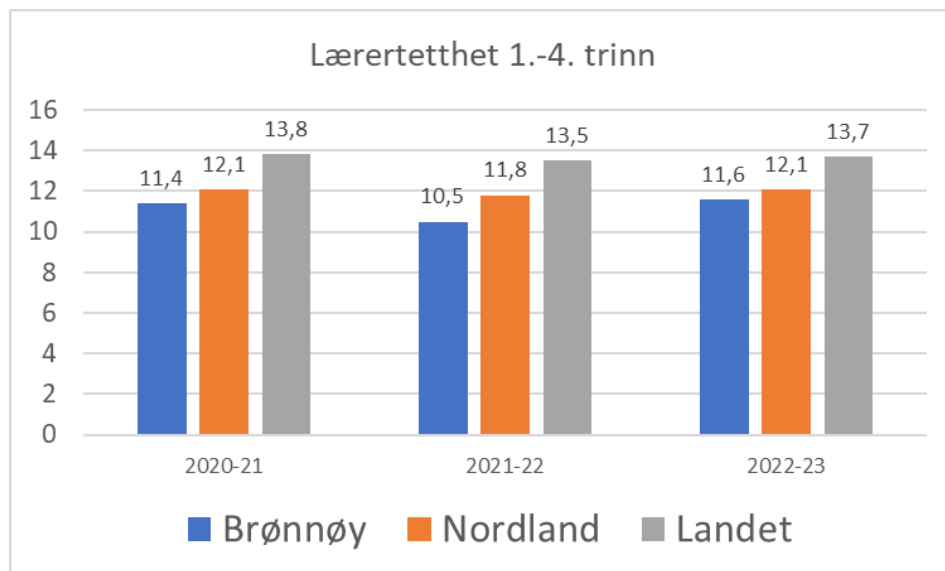
Lærertetthet i ordinær undervisning

Lærertetthet i ordinær undervisning er en indikasjon på antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt språkopplæring ikke regnes med. Elevtetthet kunne kanskje være et mer dekkende navn, ettersom det beskriver hvor mange elever lærerne har i undervisningstimen sin i gjennomsnitt.

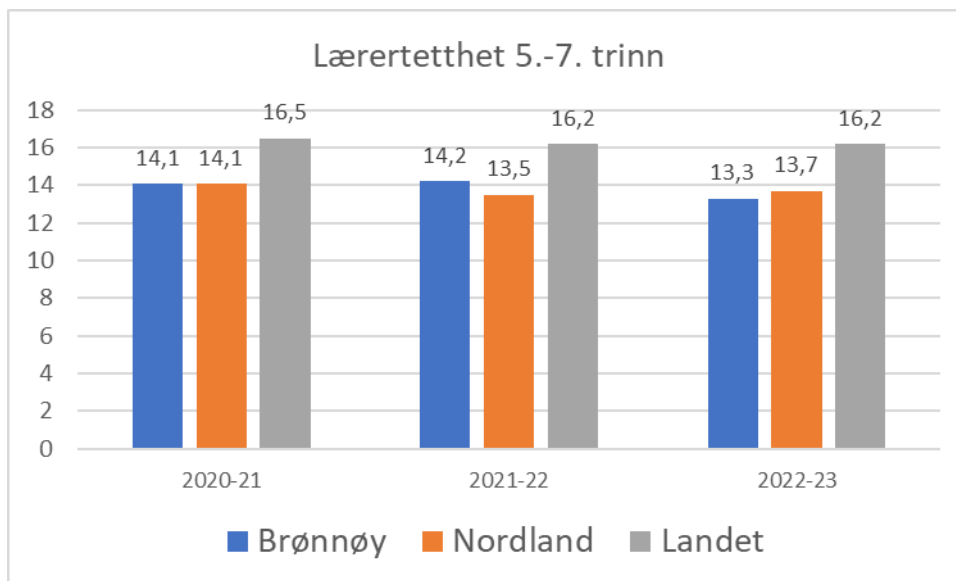
Lokale mål

Lærertettheten i Brønnøyskolen skal være bedre enn krav til lærertetthet i opplæringsloven. Den skal sette skolen i stand til å tilby en god og tilpasset opplæring for elevene.

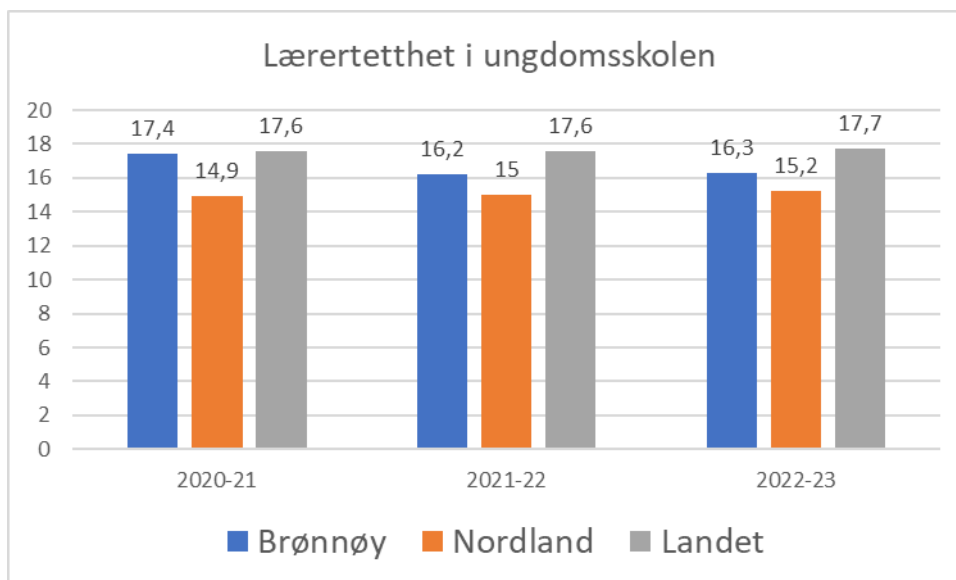
Brønnøy kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn | Egne tall

Snitt for 8.-10. trinn i kommunegruppa er 15,6, 15,6 og 16,0

Skoleeiers egenvurdering

Kravet til lærertetthet er 15 elever i småskolen, og 20 elever fra 5. klasse og oppover. Som en ser av tabellen, så er lærertettheten i Brønnøyskolen i tråd med målsetning. Det er uansett viktig at skoleeier og skoleledelsen sammen med fagforeningene hele tiden vurderer hvordan ressursene skal fordeles for neste skoleår.

1.3. Undervisningspersonale

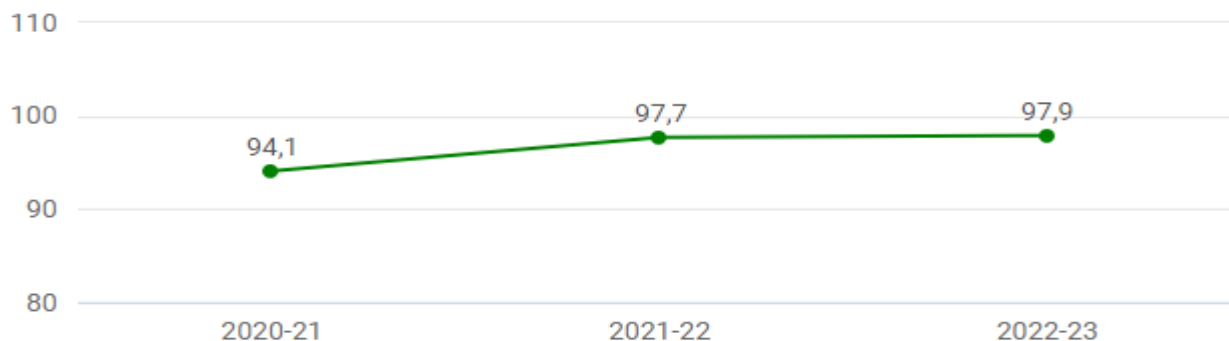
Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning

Indikatoren viser hvor stor andel av årstimer som er gjennomført av undervisningspersonale med godkjent utdanning i de fag og trinn de underviser i.

Lokale mål

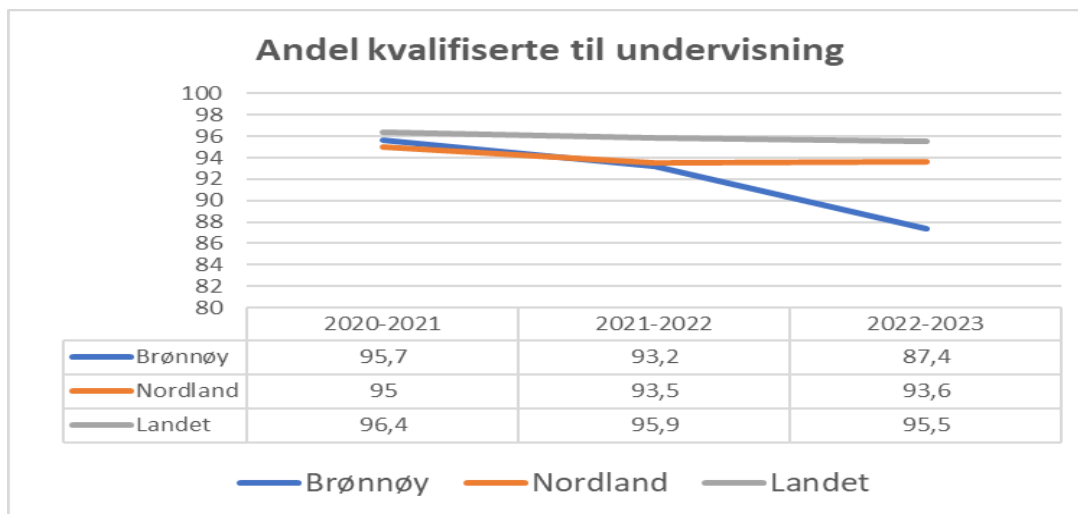
Opplæringen Brønnøyskolen skal gis av personale med godkjent utdanning.

Brønnøy kommune (EIER) | Årsverk for undervisningspersonale som går til undervisning | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Årsverk for undervisningspersonale, Kommunal, Begge kjønn, Alle trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning | Egne tall

Skoleeiers egenvurdering

Andelen årsverk som går til undervisning er nokså stabilt og følger gjerne elevtallet og eventuell kompleksitet hos den enkelte elev. Det som er bekymringsverdig er at andelen årstimer gitt av personale med *godkjent* utdanning er synkende. For første gang på flere år synker den under 90%. Det vi kan si er at det ser ut som tilgangen på nye, godkjente lærere er synkende samtidig som behovet for faglærte lærere er omtrent det samme som tidligere. Variasjonen på opplæring gitt av personale med godkjent utdanning mellom skolene i Brønnøy inneværende år går fra 81,4 til 93,2 %.

En har forsøkt ulike tiltak i forbindelse med utlysning og i tillegg deltatt på utdanningsmesser. En bør se på ytterligere rekrutteringstiltak fremover i tillegg til hvordan en kan gjøre andre grep for å styrke faglighet og opplæring gitt av personale med godkjent utdanning fremover.

Ressurstilgangen i Brønnøyskolen kan kanskje brukes bedre i fortsettelsen. En bør vurdere å se på skolestruktur for en fremtidig god Brønnøyskole. Med synkende elevtall og mindre tilgang på godkjente lærere vil dette være et viktig poeng i for alle elever i Brønnøyskolen i en videre sammenheng. Det viktigste å sikre et så godt skolemiljø og en så god opplæring i Brønnøyskolen som alle elevene kan nyte godt av.

2. Læringsmiljø

Resultatene fra Elevundersøkelsen viser elevenes *subjektive* oppfatning av egen læringssituasjon. For å sikre at resultatene fra undersøkelsen blir et best mulig utgangspunkt for kvalitetsutvikling lokalt, anbefaler Utdanningsdirektoratet at skolens ledelse lager en plan for hvordan undersøkelsen skal [gjennomføres og resultatene følges opp](#).

2.1. Elevundersøkelsen

Alle elever og lærlinger skal inkluderes og oppleve mestring. Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre Elevundersøkelsen for elever på 7. og 10. trinn og Vg1. Et utvalg av spørsmålene i Elevundersøkelsen er satt sammen til indekser som ligger i Skoleporten. Resultatene fra Elevundersøkelsen vises i en egen rapportportal. I tilstandsrapporten er disse læringsmiljøindekser obligatoriske:

- **Støtte fra lærer:** Indeksen viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer.
- **Vurdering for læring:** Indeksen kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring.
- **Læringskultur:** Indeksen viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.
- **Mestring:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen.
- **Elevdemokrati og medvirkning:** Indeksen viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får bli være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.
- **Andel elever som mobbes (prosent):** Se egne diagram.

Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat. Unntaket er andel mobbet som er i prosent.

Lokale mål

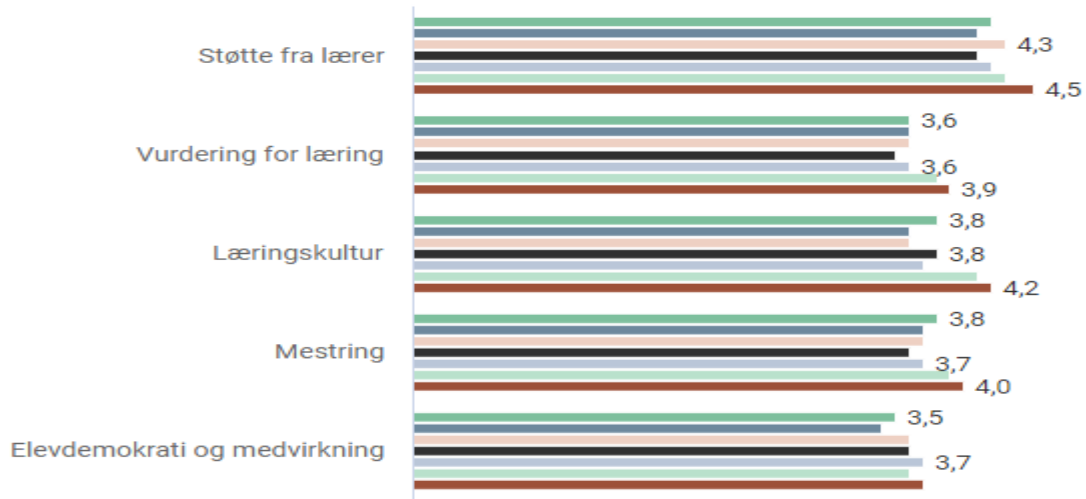
Brønnøyskolen skal ha et trygt og godt skolemiljø for alle elever og ansatte.

Læringsmiljø, elevdemokrati og trivsel skal ha sentrale fokus.

For internt utviklingsarbeid gjennomføres elevundersøkelsen på alle trinn fra 5.-10. i Brønnøy, men det er kun 7. og 10. trinns verdier som er offentlig.

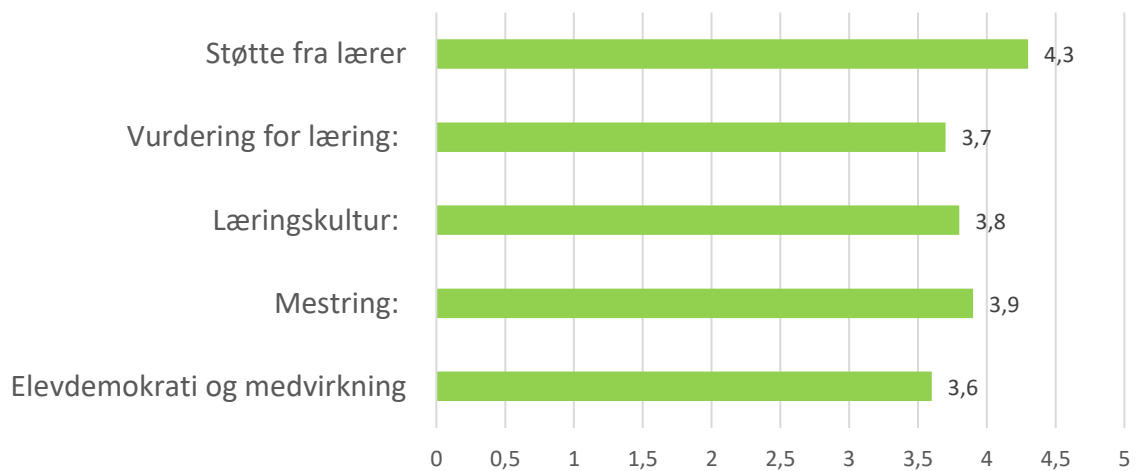
Brønnøy kommune (EIER) | Elevundersøkelsen 7. trinn | Egne tall

2022-23 2021-22 2020-21 2019-20 2018-19 2017-18
2016-17

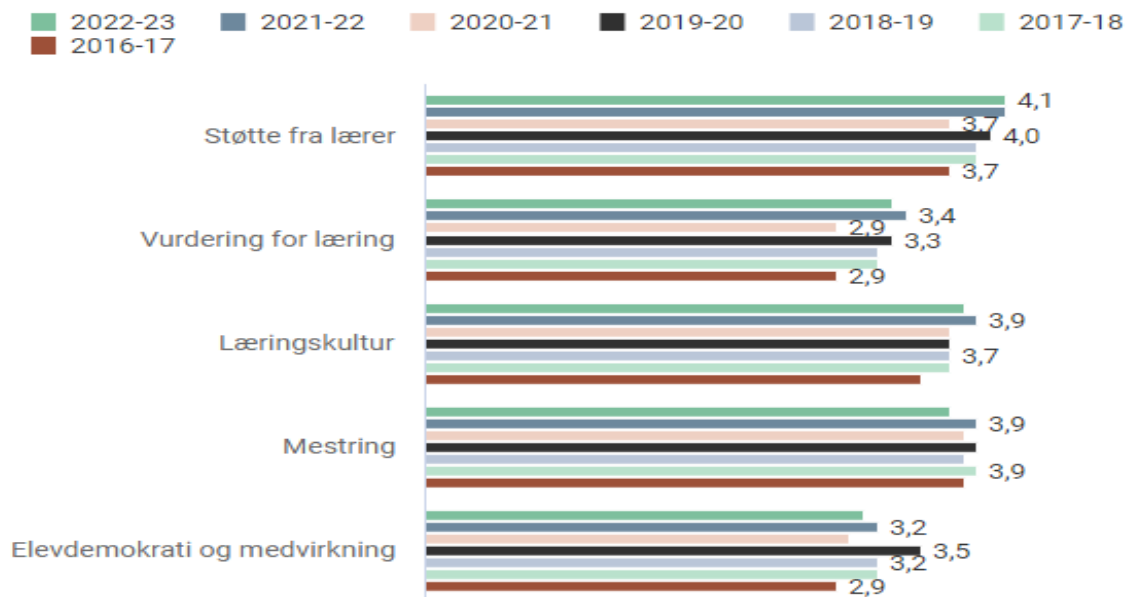

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig skole, Begge kjønn, 7. trinn

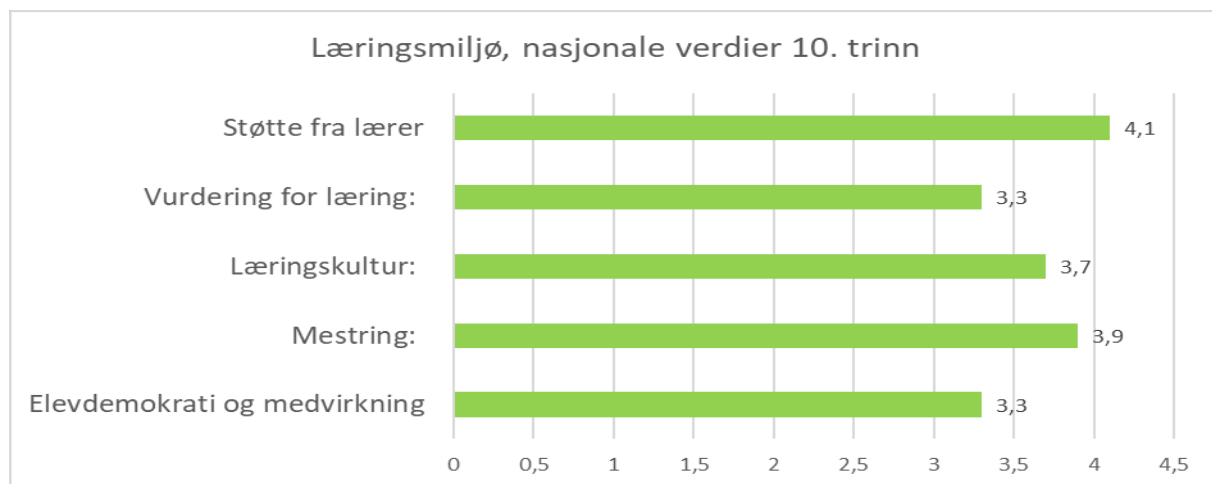
Læringsmiljø, nasjonale verdier 7. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Elevundersøkelsen 10. trinn | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig skole, Begge kjønn, 10. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Elevundersøkelsen viser for 7. klasse at elevene gir uttrykk for at de trives godt i Brønnøyskolen. De forteller at læringmiljø, mestring og støtte fra lærer er god. De gir forholdsvis gode tilbakemeldinger på disse temaene. Det gjør de for så vidt også når det gjelder trivsel og elevdemokrati også. Likevel er arbeidet med trivsel og medvirkning noe skoleeier tar på alvor og noe som det jobbes med hele tiden i Brønnøyskolen.

For 10. klasse viser elevundersøkelsen også greie tilbakemeldinger når det gjelder læringskultur og støtte på skolen. Det innebærer at opplæringen holder god kvalitet slik elevene opplever den. Elevene gir samtidig uttrykk for at involvering i vurdering og generelt mestring og elevdemokrati kan oppleves bedre.

Skoleeier tar med seg signalene og vil jobbe målrettet sammen med skoleledere for at læringsmiljøet fortsatt skal være bra i Brønnøyskolen slik elevene opplever det.

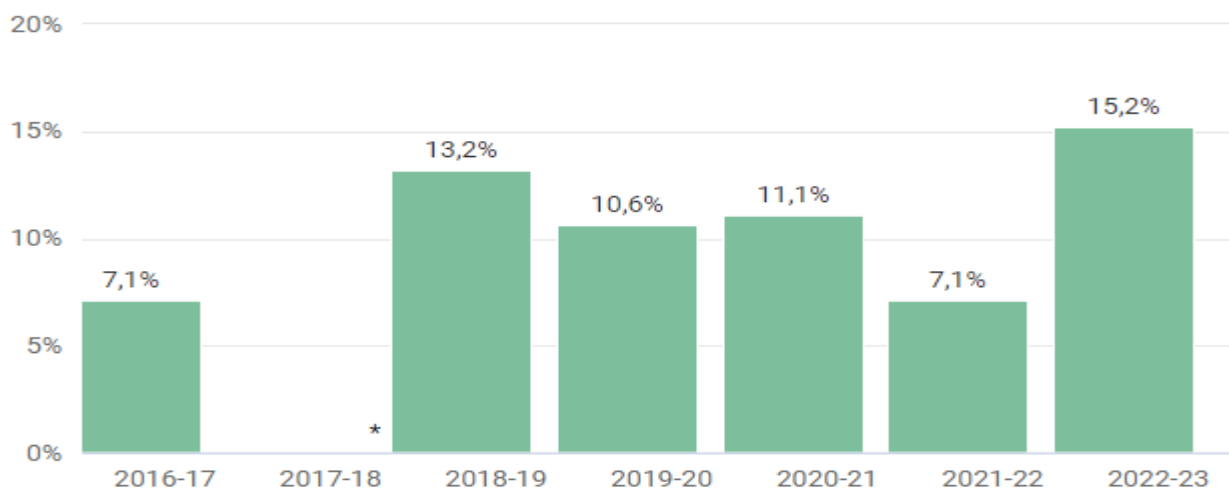
2.2. Mobbing på skolen (prosent)

Mobbing på skolen (prosent) viser andelen elever som opplever å bli mobbet på skolen 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere. Andelen elever som opplever mobbing er summen av andelen elever som har krysset av på svaralternativene «2 eller 3 ganger i måneden», «Omtrent 1 gang i uken» og «Flere ganger i uken». Andelen elever som har blitt mobbet på skolen sier med andre ord lite om hvor ofte elevene opplever å bli mobbet.

Lokale mål

Det skal være nulltoleranse for mobbing og uønsket atferd i Brønnøyskolen.

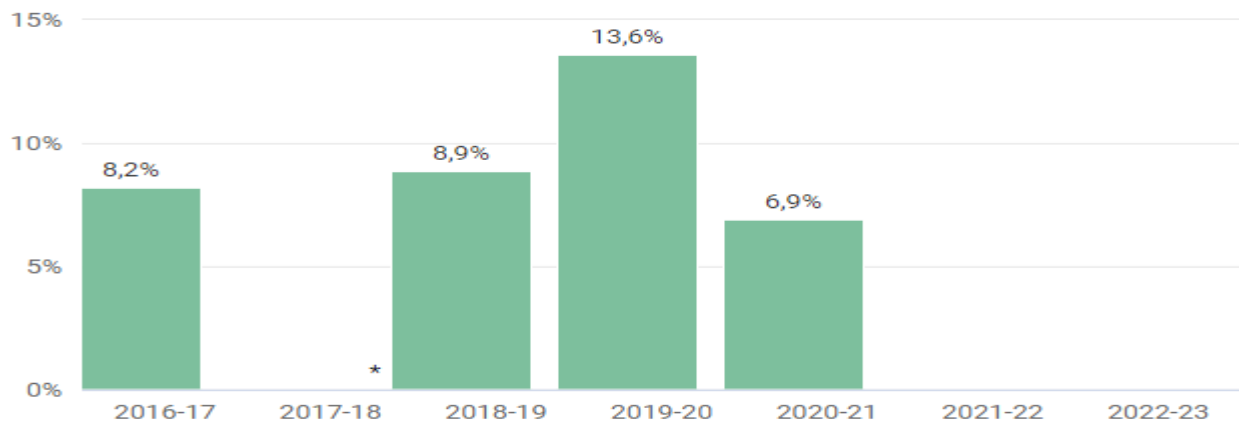
Brønnøy kommune (EIER) | Mobbing på skolen 7. trinn | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Mobbing på skolen, Offentlig skole, Begge kjønn, 7. trinn

Nasjonalt nivå siste to år er 7,9 og 9,9 % for 7. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mobbing på skolen 10. trinn | Egne tall

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Mobbing på skolen, Offentlig skole, Begge kjønn, 10. trinn

Nasjonale verdier siste to år er 5,7 og 7,4 % for 10. trinn.

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene for 7. trinn i Brønnøyskolen for skoleåret 22/23 viser en klar økning fra forrige skoleår. I Brønnøy kommune har skoleeier undersøkt dette nærmere, og mye av tallene som er fremkommet er knyttet til én sak som ble avklart før jul i 2022, uten at dette kommenteres ytterligere. Generelt skal en ta alle mobbetallene på alvor og elevundersøkelsen viser ellers at det er ulike ting man kan jobbe hele tiden for å sikre et godt skole- og læringsmiljø på barneskolen. Årets resultat sammen med de siste års målinger på 7. trinn grunnlag for mer intensivt innsats på mellomtrinnet.

For 10. trinn kan en ikke kommentere tallene nærmere av hensyn til personvernet og at resultatet ligger under publiseringsgrense. Det er i grunnen positivt at resultatene er så lave. Likevel er det viktig å jobbe med skole- og læringsmiljøet på ungdomsskolen for at elevene skal oppleve at de har det trygt og godt på skolen. Det er viktig at skolemiljøsaker meldes og behandles i tråd med loven for trygt og godt skolemiljø.

Skoleeier vil jobbe for et bedre system i tråd med planen for trygt og godt skolemiljø som ivaretar elevenes fremover.

3. Nasjonale prøver 5. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Ved gjennomføring av nasjonale prøver får hver elev sin profil som viser hvilke typer ferdigheter eleven har på ulike oppgaver i den nasjonale prøven. Dette igjen gir grunnlag for ulike mestringsnivå i en gruppe. De ulike elevprofilene er hver for seg ikke en del av denne rapporten, men gir grunnlag for tilrettelegging i opplæringen på den enkelte skole i fortsettelsen.

Det er et poeng at skolene jobber med resultatene fra Nasjonale prøver for å forbedre opplæringen for elevene i et videre forløp. I et slikt arbeid er det viktig å inkludere avgivende trinn i de ulike vurderingene som gjøres. I Brønnøy er det satt av en ekstra time på 5. trinn for å følge nasjonale prøver og elevundersøkelsen i løpet av skoleåret. Det er viktig at denne timen brukes etter hensikten.

Dette året er 50 poeng gjennomsnittet i alle fag for landet når det gjelder 5. trinn.

3.1. Regning

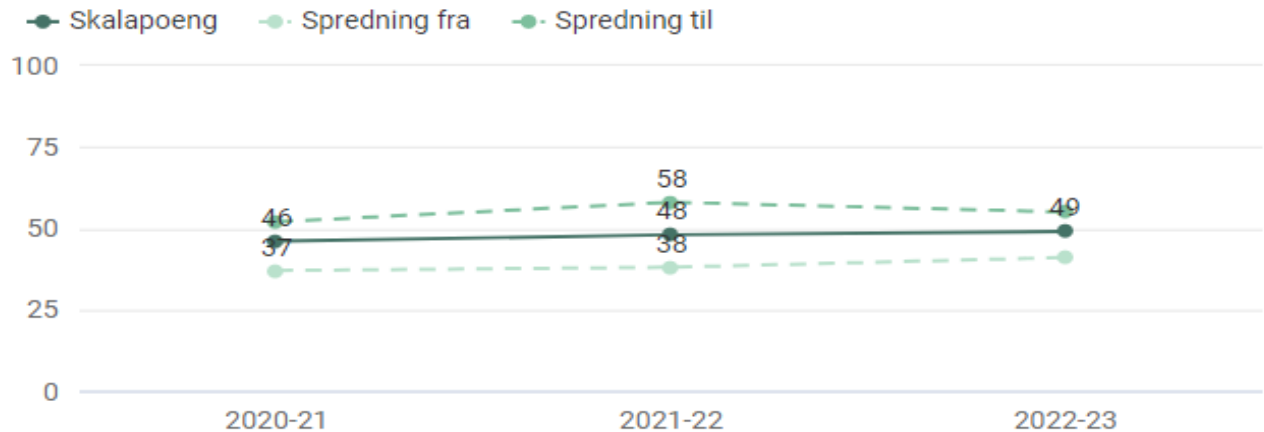
Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK20. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

Lokale mål

Resultat for nasjonale prøver for Brønnøyskolen bør ligge opp mot nasjonalt snitt.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Regning 5. trinn | Egne tall

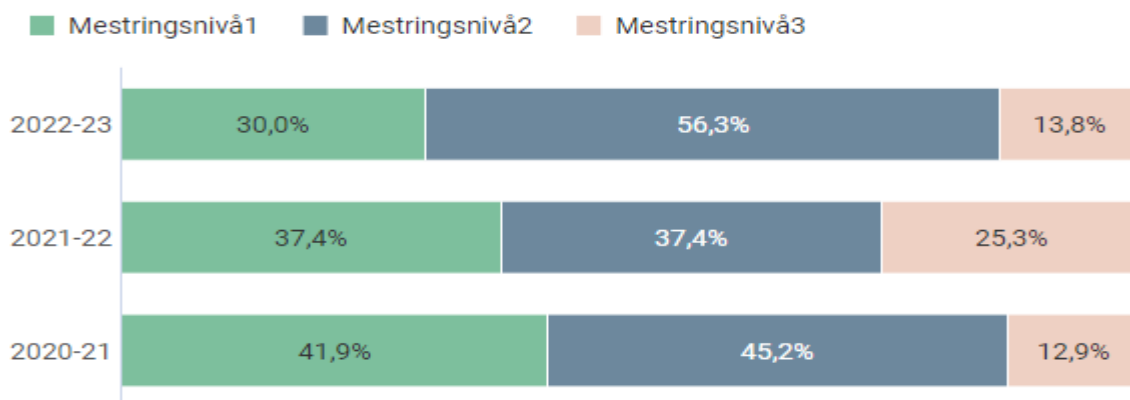
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 5. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Regning 5. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 5. trinn

Skoleeiers egen vurdering

Resultatene fra opplæringen i regning på 5. trinn ligger omtrent på nasjonalt snitt og i tråd med målsetningen. Det er gledelig å se at flere elever mestrer bedre enn tidligere på de to øverste nivåene i regning. Dette viser at elevene har god nytte av opplæringen i faget.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av videre i opplæringen.

3.2. Lesing

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter er i samsvar med kompetansemål der leseferdigheter er integrert. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget, men en prøve i lesing som grunnleggende ferdighet, det vil si som del av fagkompetansen i alle fag. De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing:

- 1. finne informasjon
- 2. tolke og forstå
- 3. reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

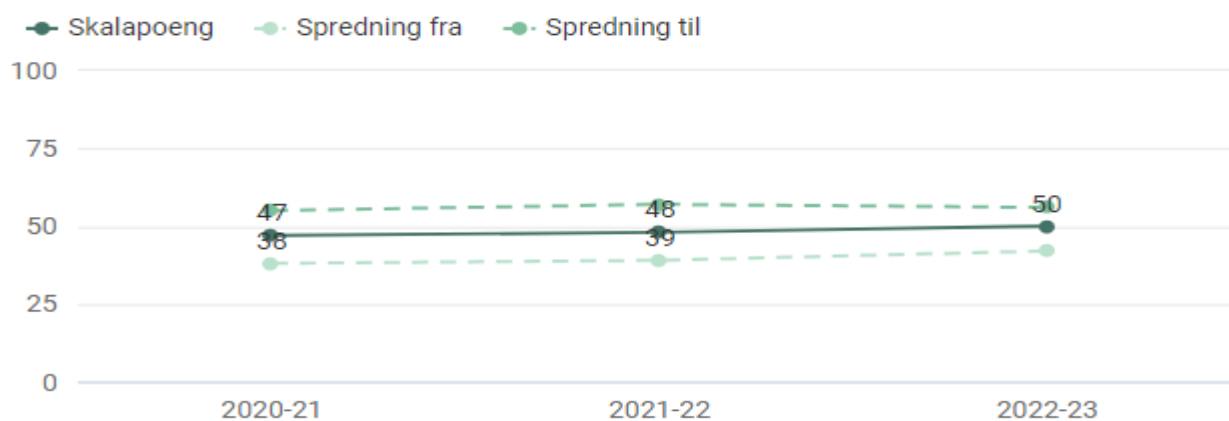
Utvalget av tekster som inngår i prøvene, er basert på det tekstmangfoldet som elevenes lesing vanligvis utfoldes i.

Lokale mål

Resultater for Brønnøyskolen for nasjonale prøver bør ligge opp mot nasjonalt snitt.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Lesing 5. trinn | Egne tall

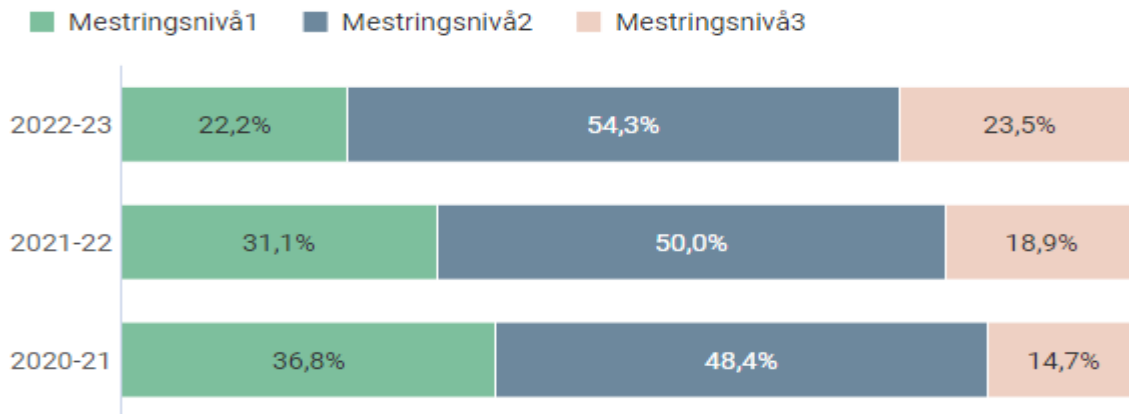
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 5. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Lesing 5. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 5. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene fra opplæringen på 5. trinn viser at ferdighetene i lesing er gode, og ligger på nasjonalt nivå, noe som er i tråd med målsetningen.

Vi ser at flere elever enn tidligere i større grad har gode ferdigheter på de to øverste mestringsnivåene i faget. Det er positivt og forteller oss at det er god kvalitet i opplæringen i lesing.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av i opplæringen fremover.

3.3. Engelsk

Nasjonale prøver i engelsk skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemål i læreplanen for engelsk, knyttet til leseforståelse, vokabular og grammatikk.

Oppgavene i prøven for engelsk på er knyttet til disse aspektene:

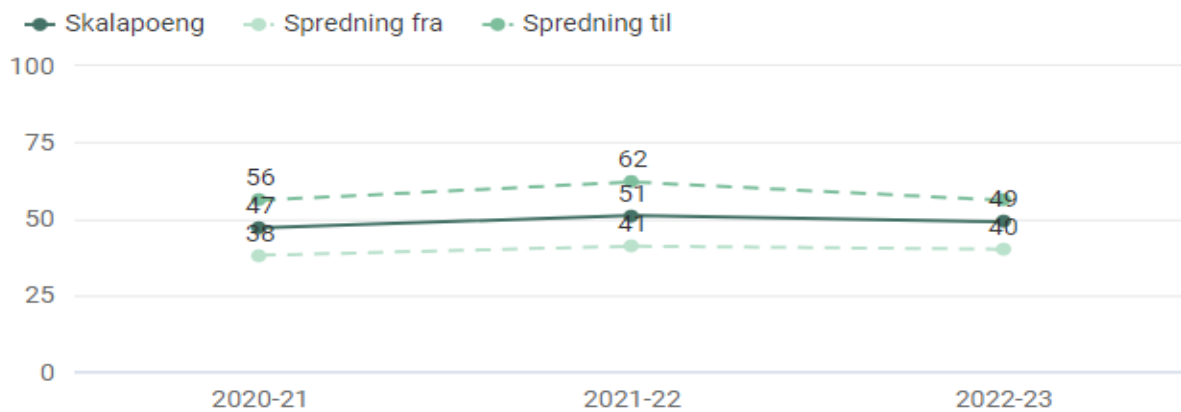
- finne informasjon, forstå og reflektere over innholdet i tekster av ulik lengde og ulike sjangre
- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner, og forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- forstå bruken av grunnleggende regler og mønstre for grammatikk og setningstyper

Lokale mål

Resultatet for nasjonale prøver for Brønnøyskolen bør ligge opp mot nasjonalt snitt for faget.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Engelsk 5. trinn | Egne tall

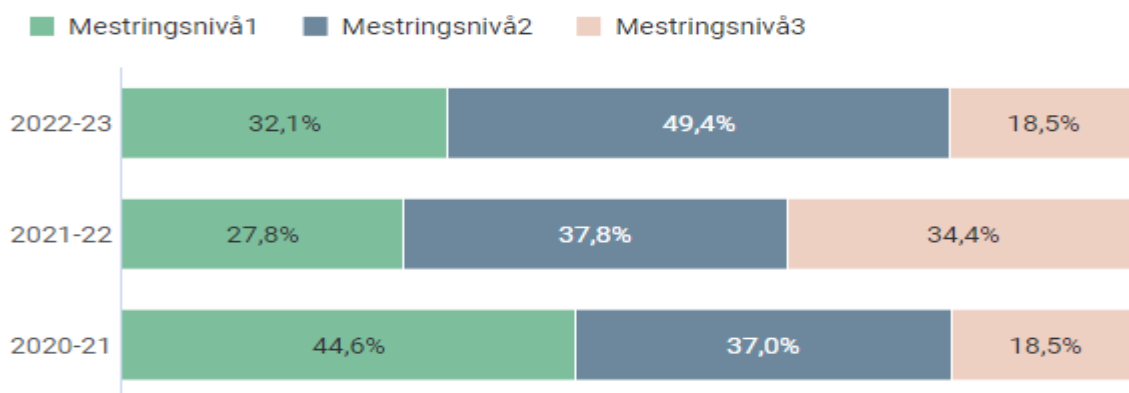
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 5. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Engelsk 5. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 5. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene fra opplæringen på 5. trinn viser at ferdighetene i engelsk er gode. Brønnøyskolen ligger omtrent på nivå med nasjonalt snitt og i tråd med målsetning. Opplæringen viser en liten nedgang fra forrige skoleår, og det er en liten nedgang i antall elever med ferdigheter på de to øverste nivåene. Elevene viser likevel gode ferdigheter i faget omtrent på nasjonalt nivå. Det er veldig bra og viser at elevene har nytte av opplæringen.

Totalt sett kan vi si at og at elevene har gode ferdigheter i de ulike fagene og at begynneropplæringen viser god kvalitet i Brønnøyskolen.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av videre i opplæringen.

4. Nasjonale prøver ungdomstrinn

 Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

4.1. Regning

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes regneferdigheter er i samsvar med kompetansemål der regneferdigheter er integrert. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag, men en prøve i regning som grunnleggende ferdighet, det vil si som del av fagkompetansen i alle fag.

Nasjonale prøver i regning dekker tre innholdsområder:

- tall
- måling
- statistikk

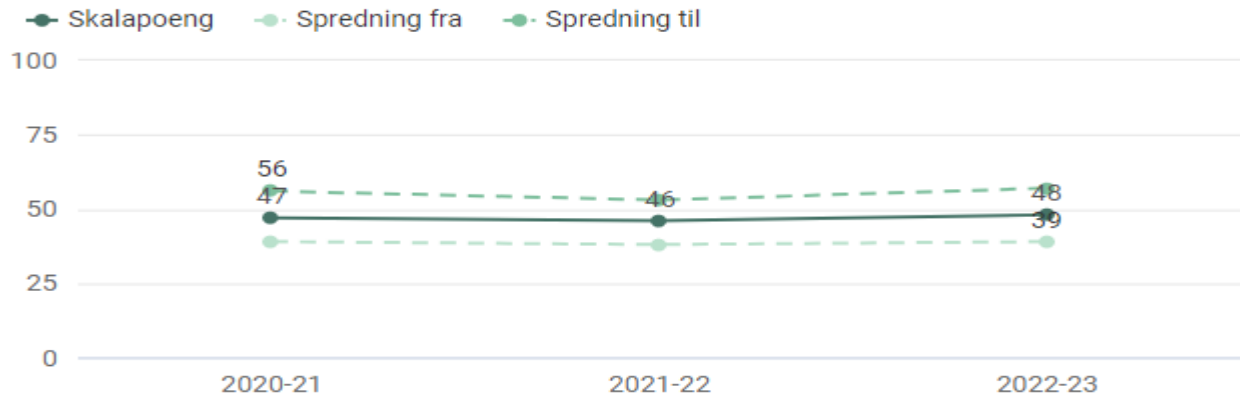
Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene kan anvende regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger.

Lokale mål

Resultat for nasjonale prøver for Brønnøyskolen bør ligge opp mot nasjonalt snitt.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Regning 8. trinn | Egne tall

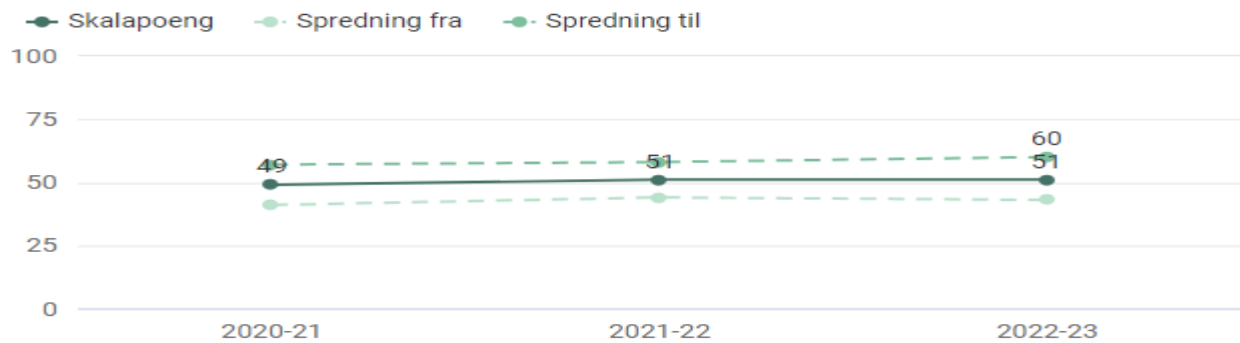
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 8. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Regning 9. trinn | Egne tall

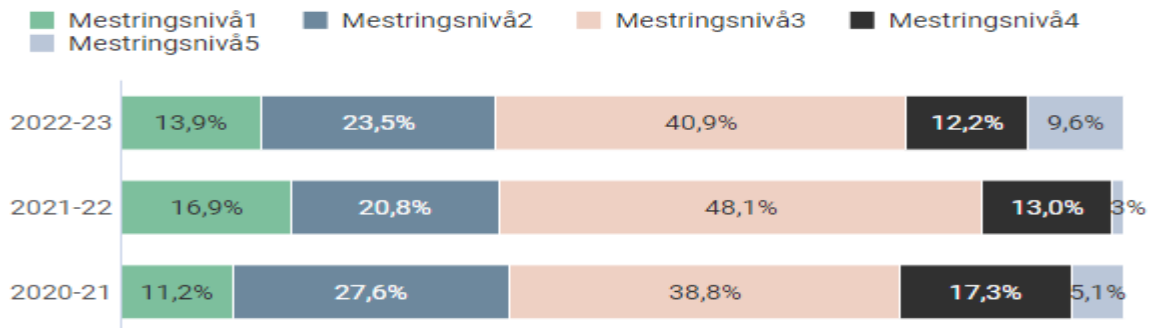
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 9. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Regning 8. trinn | Egne tall

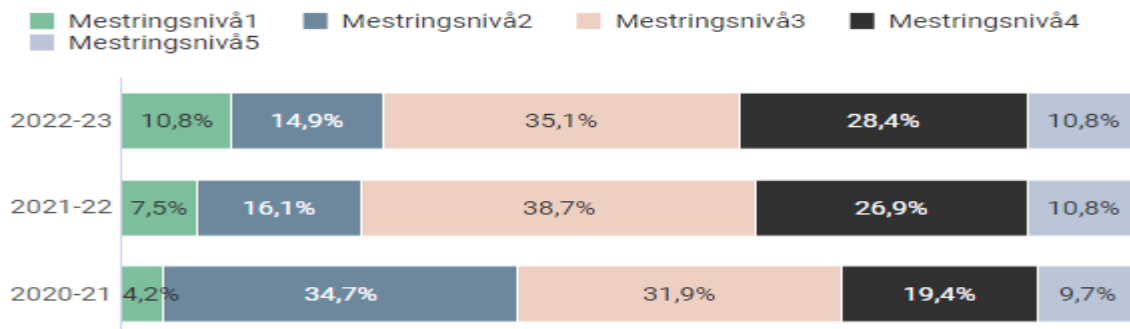
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 8. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Regning 9. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 9. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Resultat for nasjonale prøver i 8. klasse viser at elevene har ferdigheter i regning noe under nasjonalt snitt. Tendensen er at elevene har ferdigheter som kan bli noe bedre. Dette er omtrent som tidligere år.

For 9. klasse viser resultatene en bra fremgang i ferdigheter i regning for samme kull fra 8.klasse forrige skoleår. Resultatene viser at elevene i kullet har hatt bedre progresjon i faget siden 8. klasse enn ventet og at de viser god utvikling i ferdigheter. Elevene i 9. klasse ligger likevel litt under nasjonalt nivå sammenlignet med andre 9. klasser.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av i opplæringen på ungdomsskolen fremover.

4.2. Lesing

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter er i samsvar med kompetansemål der leseferdigheter er integrert. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget, men en prøve i lesing som grunnleggende ferdighet, det vil si som del av fagkompetansen i alle fag.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing:

- finne informasjon
- tolke og forstå
- reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

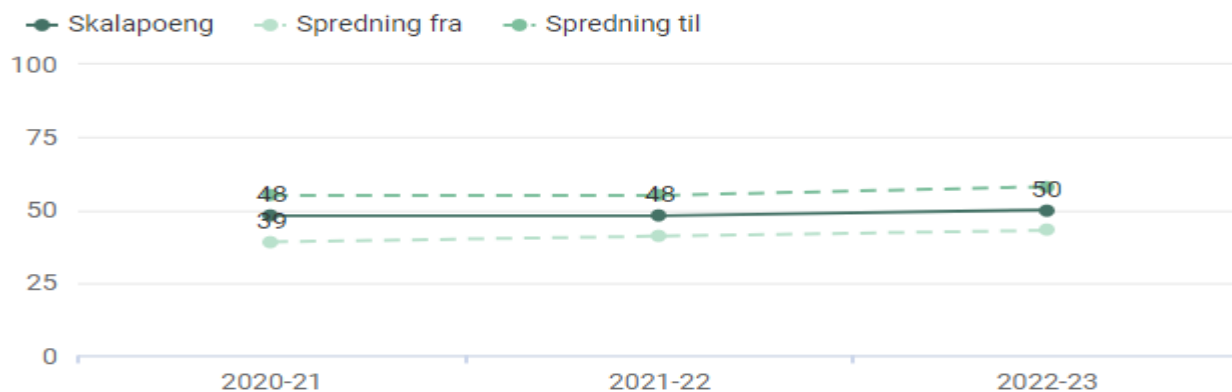
Utvalget av tekster som inngår i prøvene, er basert på det tekstmangfoldet som elevenes lesing vanligvis utfoldes i.

Lokale mål

Resultat for nasjonale prøver for Brønnøyskolen bør ligge opp mot nasjonalt snitt.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Lesing 8. trinn | Egne tall

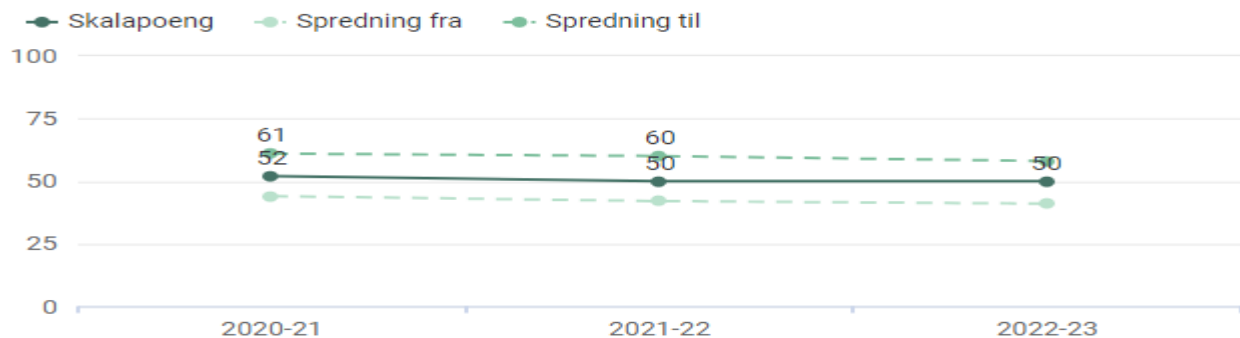
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 8. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Lesing 9. trinn | Egne tall

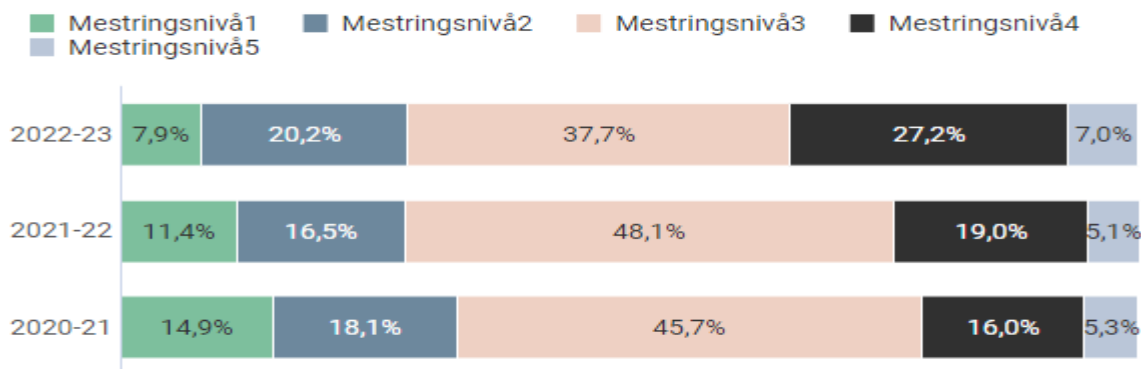
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 9. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Lesing 8. trinn | Egne tall

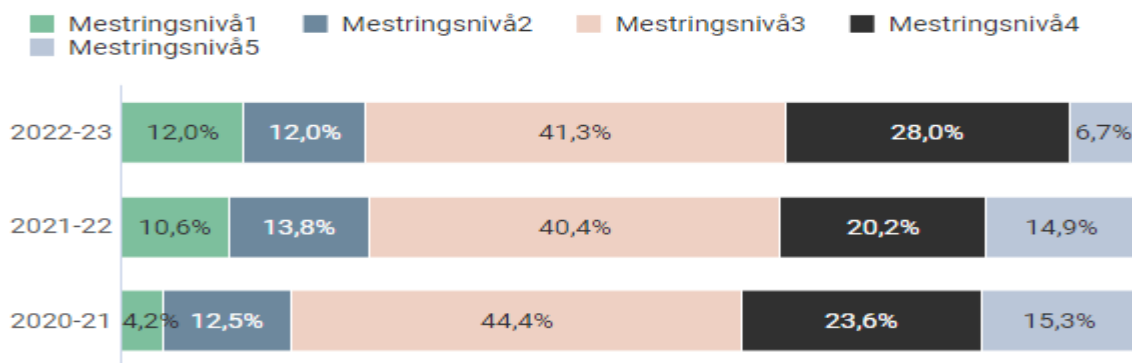
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 8. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Lesing 9. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 9. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Resultat for nasjonale prøver i 8. klasse viser at elevene har ferdigheter i lesing på nivå for resten av landet. Ferdighetene er omtrent som forrige skoleår og vi ser at opplæringen treffer elevene som tidligere.

For 9. klasse viser resultatene litt fremgang fra 8.klasse for samme kull selv om ferdighetene samlet for elevene kunne ha vært bedre sammenlignet med 9. klasse i resten av landet. Fremgangen i ferdigheter i samme kull fra 8. til 9. klasse er forventet og kunne kanskje vært noe større.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av i opplæringen på ungdomsskolen fremover.

4.3. Engelsk

Nasjonale prøver i engelsk skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemål i læreplanen for engelsk, knyttet til leseforståelse, vokabular og grammatikk.

Oppgavene i nasjonale prøver i engelsk er knyttet til disse aspektene:

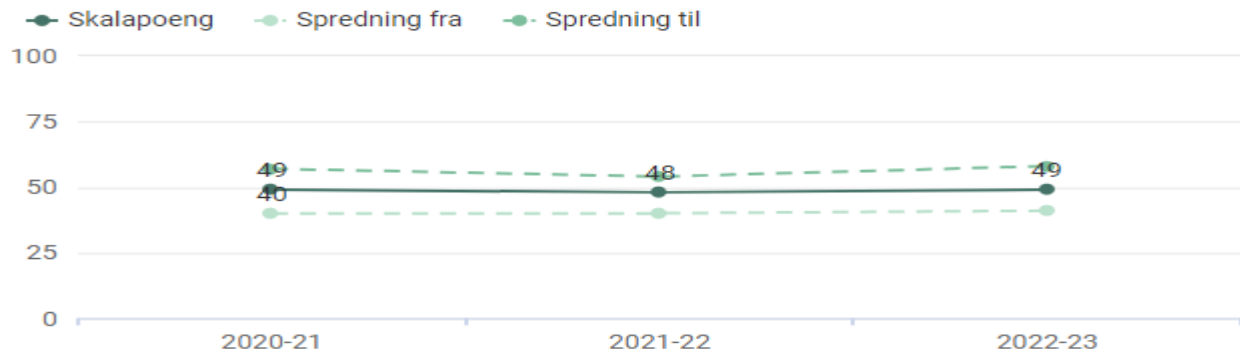
- finne informasjon, forstå og reflektere over innholdet i tekster av ulik lengde og ulike sjangere
- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner, og forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- forstå bruken av grunnleggende regler og mønstre for grammatikk og setningstyper

Lokale mål

Resultat for nasjonale prøver for Brønnøyskolen bør ligge opp mot nasjonalt snitt.

Brønnøy kommune (EIER) | Skalapoeng Engelsk 8. trinn | Egne tall

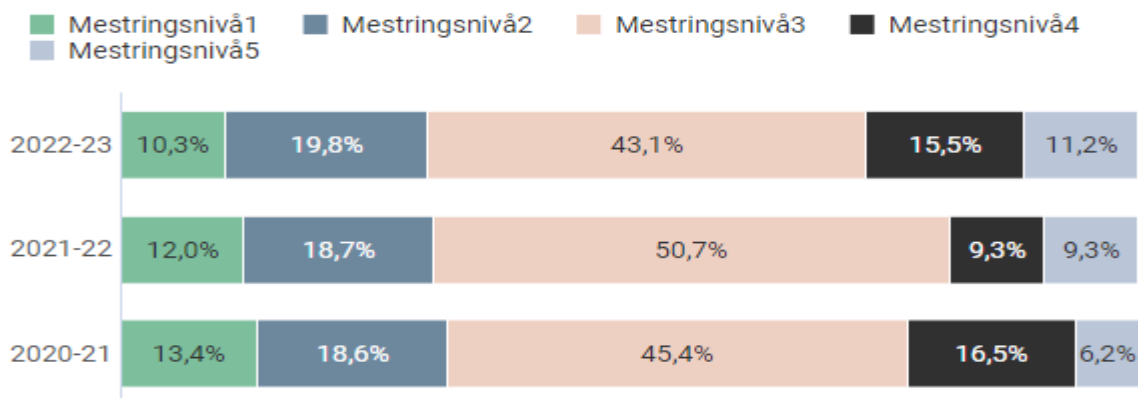
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, skalapoeng, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 8. trinn

Brønnøy kommune (EIER) | Mestringsnivåer Engelsk 8. trinn | Egne tall

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 8. trinn

Skoleeiers egenvurdering

Resultat for nasjonale prøver i 8. klasse viser at opplæringen i engelsk er der den skal være. Dersom en ser nærmere på mestringsnivåene er det flere elever som presterer på høye mestringsnivåer. Det vil være naturlig å ha fokus på opplæringen også på lave nivå videre slik at elevene kan ha bedre nytte av opplæringen totalt sett. Elevene viser ferdigheter i faget omtrent på nasjonalt nivå dette året.

Skoleeier tar med seg resultatene i videre arbeid for å utarbeide tiltak som elevene kan ha nytte av i opplæringen på ungdomsskolen fremover.

5. Karakterer og grunnskolepoeng

Tallene er beregnet som et gjennomsnitt av karakterene for alle ordinære elever som får opplæring etter ordinære læreplaner i Kunnskapsløftet 20 ved en skole.

5.1. Norsk

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

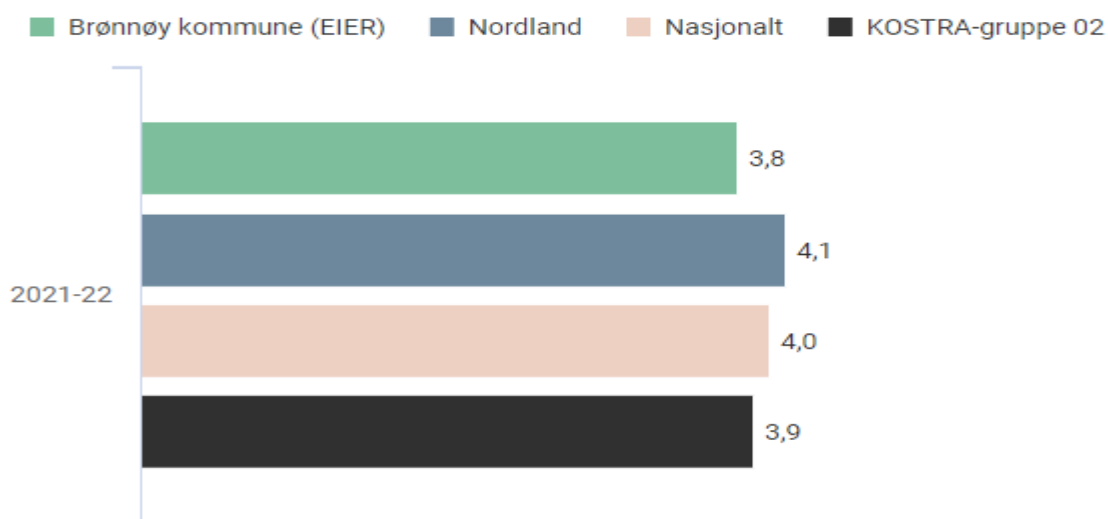
- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterene vises som gjennomsnitt.

Lokale mål

Elevene i Brønnøyskolen skal ha kompetanse på nasjonalt nivå.

Brønnøy kommune (EIER) | Norsk hovedmål standpunkt | Geografisk sammenligning

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Norsk hovedmål standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene fra sluttvurderingen i norsk viser at elevene i Brønnøyskolen har omtrent samme ferdigheter som sammenlignbare kommuner, men noe lavere enn snittet for avgangselevne nasjonalt.

Fraværet av nasjonal gitt skriftlig eksamen våren 22 påvirker det endelige resultatet i basisfagene noe.

Skoleeier tar med seg resultatene videre i arbeidet for Brønnøyskolen fremover.

5.2. Engelsk

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

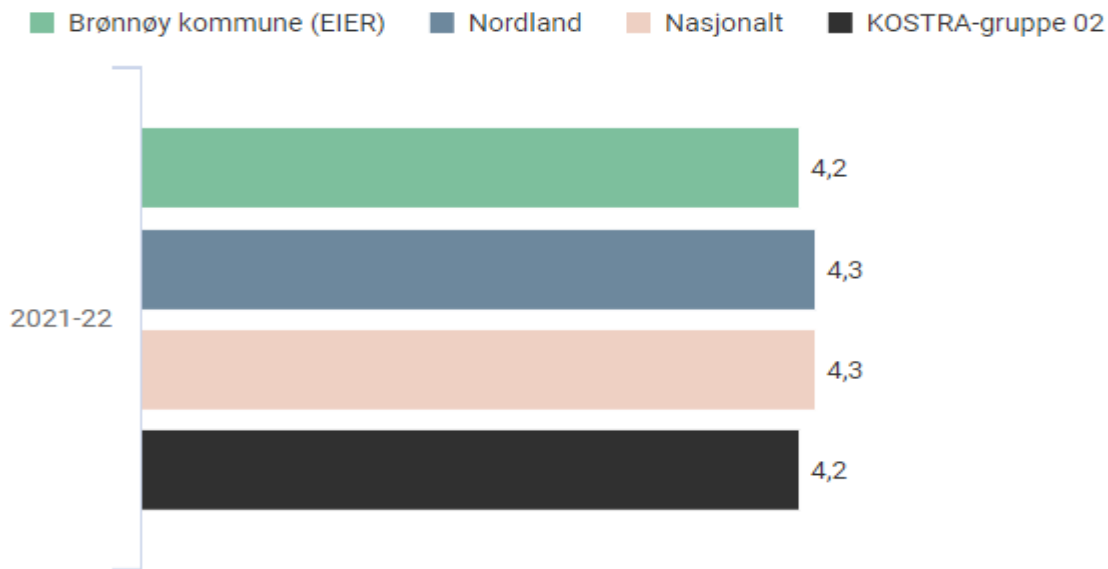
- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterene vises som gjennomsnitt.

Lokale mål

Elevene i Brønnøyskolen skal ha kompetanse på nasjonalt nivå.

Brønnøy kommune (EIER) | Engelsk standpunkt | Geografisk sammenligning

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Engelsk standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene fra sluttvurderingen i engelsk viser at elevene i Brønnøyskolen har omtrent samme ferdigheter i engelsk i forhold til nasjonalt nivå for avangselever.

Fraværet av nasjonal gitt skriftlig eksamen påvirker det endelige resultatet i basisfagene noe.

Skoleeier tar med seg resultatene videre i arbeidet for Brønnøyskolen fremover.

5.3. Matematikk

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

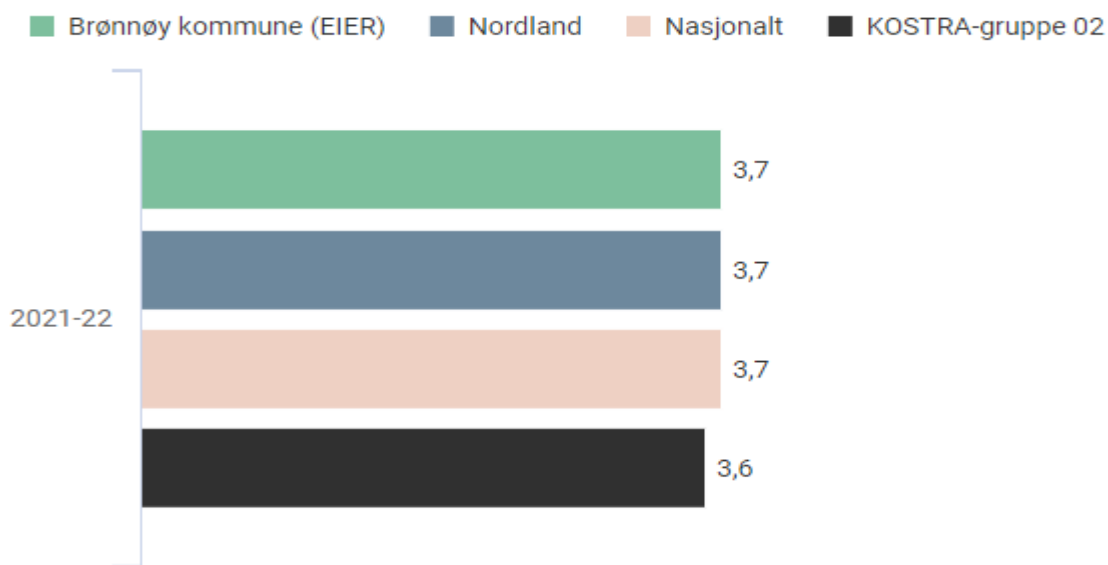
- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterene vises som gjennomsnitt.

Lokale mål

Elevene i Brønnøyskolen skal ha kompetanse på nasjonalt nivå.

Brønnøy kommune (EIER) | Matematikk standpunkt | Geografisk sammenligning

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Matematikk standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Resultatene fra sluttvurderingen i matematikk viser at elevene i Brønnøyskolen har ferdigheter på nasjonalt nivå i matematikk for avgangselever og litt bedre enn sammenlignbare kommuner. Det viser at opplæringen treffer elevene.

Fraværet av nasjonal gitt skriftlig eksamen påvirker det endelige resultatet i basisfagene noe.

Skoleeier tar med seg resultatene videre i arbeidet for Brønnøyskolen fremover.

5.4. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10.

Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven.

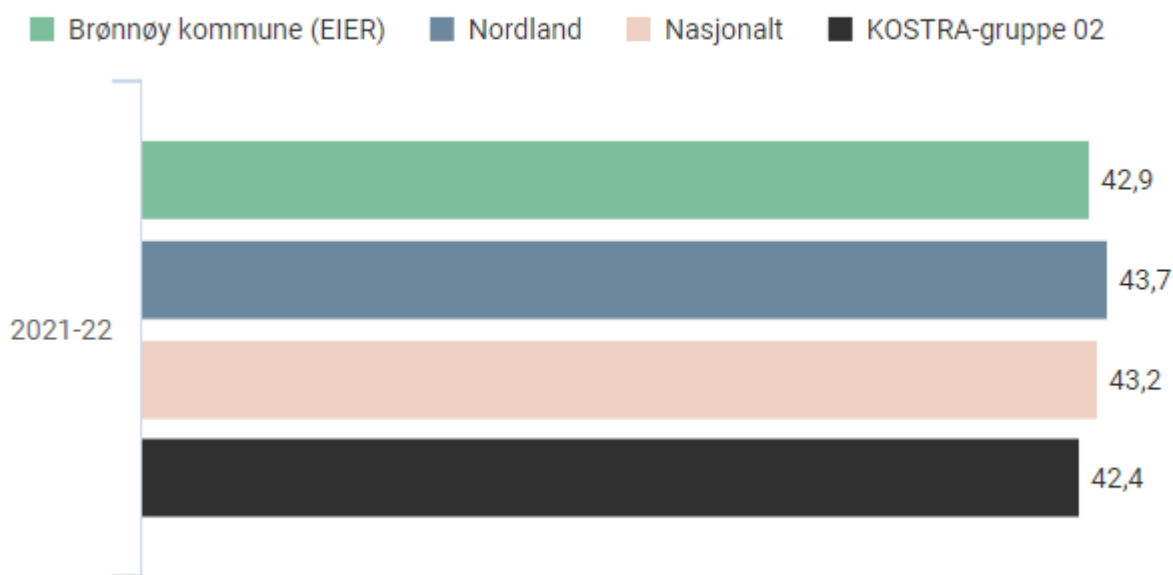
Grunnskolepoeng presenteres som karaktergjennomsnitt med én desimal.

Lokale mål

Elevene i Brønnøyskolen skal kunne oppnå avgangskarakterer som på nasjonalt nivå.

Brønnøy kommune (EIER) | Grunnskolepoeng | Geografisk sammenligning

For skoleårene 2019-20, 2020-21 og 2021-22 er grunnskolepoengene kun basert på standpunktkarakterer, som følge av at alle eksamener for elever i grunnskolen ble avlyst.

Brønnøy kommune (EIER), Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig skole, Begge kjønn

Skoleeiers egenvurdering

Grunnskolepoengene for Brønnøyskolen danner grunnlaget for inntak til videregående skole. Vi ser av tabellen at avgangselevne i Brønnøy har høyere kompetanse enn sammenlignbare kommuner og omtrent som på nasjonalt nivå. Det innebærer at avgangsklassen i 2022 samlet har hatt like godt utgangspunkt som elever fra andre skoler i konkurransen i inntaket til videregående opplæring i inntaksområdet.

Det er viktig for skoleeier å jobbe med tiltak som sikrer at en når sitt mål for elevene i Brønnøy når det gjelder grunnskolepoeng og dermed elevenes muligheter når det gjelder opptak i videregående skole.

Skoleeier tar med seg resultatene videre i arbeidet med å forbedre opplæringen i Brønnøyskolen.

En må også merke seg at en for tredje år på rad mangler skriftlig eksamen som en del av grunnlaget, noe som statistisk gir et bedre resultat. Det er felles for alle elever, også nasjonalt, og vil ikke medføre ulike betingelser ved inntak til videregående.

6. Gjennomføring

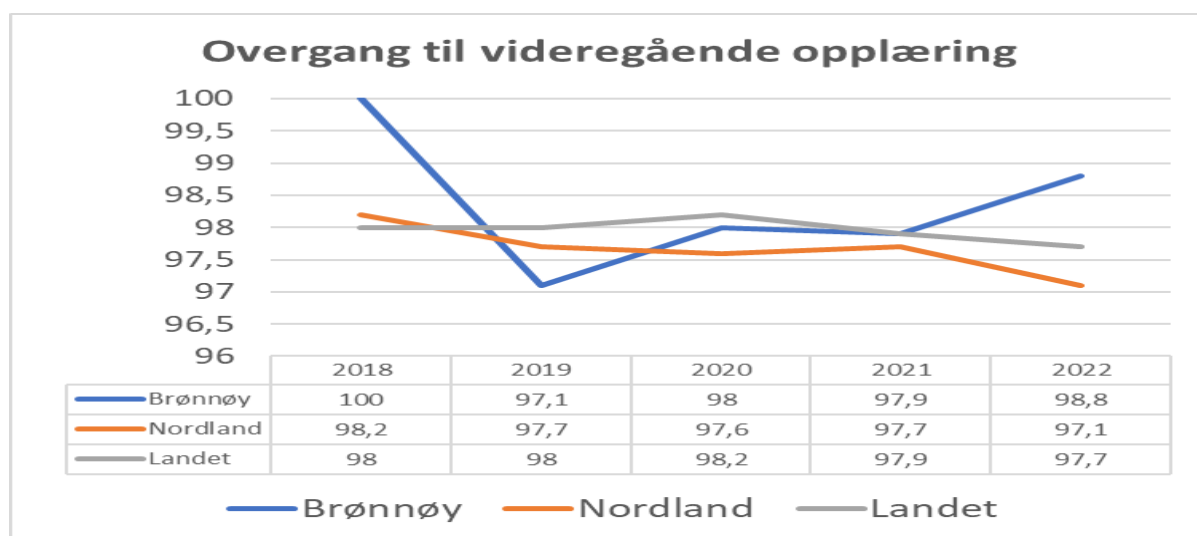
Alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Kompetansebeviset skal sikre dem videre studier eller deltakelse i arbeidslivet. Utdanningsdirektoratet anbefaler skoleeiere å ta med denne indikatoren.

Lokale mål

Alle elever fra Brønnøyskolen skal kunne fullføre videregående opplæring.

Brønnøy kommune (EIER) | Overganger fra grunnskole til VGO | Egne tall

Tallene viser andelen av de som fyller 16 år det gjeldende året og som er elever eller lærlinger i videregående opplæring 1. oktober samme år som de avsluttet grunnskolen.

Skoleeiers egenvurdering

Fra tabellen ser vi at av elevene som sluttet skoleåret 2022 i Brønnøyskolen, er rett i underkant av 100% av ungdommene våre kommet i videregående opplæring. Det er som tidligere år og omtrent i tråd med målsetningen. Vi har manglende statistikk for å vurdere eldre kull og gjennomføring.

Det vil uansett være et behov for bedre samarbeid når det gjelder skolenes vurderingskultur og -praksis. Det er et poeng at dette er forutsigbart og forholdsvis likt for avgangselevne i vår region og ellers i inntaksområdet.

Vedr. Strukturutredning i barnehage og skole i Brønnøy har PPT S-H mottatt følgene fra oppvekstsjef Terje Heggheim:

Vi har fått et oppdrag fra kommunestyret om å se på alternative løsninger på oppvekstfeltet – hovedsakelig skoler og barnehager, men der endringer i skolestrukturen er mest aktuelt. PPT og skolehelsetjenesten er aktører som har mye med skoler og barnehager å gjøre, og som vil være gode observatører og informanter om ev endringsbehov, men vil også kunne bli omfattet av endringer ut fra andre behov.

Vi ønsker derfor deres innspill i forbindelse med vår pågående prosess med revidering av skoletilbudet i Brønnøy. Vi ønsker å sikre at alle elever får en god og likeverdig opplæring, og vi arbeider med et høringsdokument som skal sikre mest mulige objektive vurderinger i dette arbeidet.

Vi ønsker derfor et innspill fra deres tjeneste om hva dere ser for dere bør gjøres i forhold til skoler i kommunen for å sikre tilsvarende eller bedre likeverdig tjeneste for elevene i Brønnøy fremover?

Vi vil sette stor pris på deres innspill og synspunkter i forhold til det dere har som virkeområde i forhold til barn og unge i Brønnøy. Vi vil bruke deres innspill videre i prosessen med å revidere skoletilbudet for elevene i Brønnøyskolen.

Vi setter en frist for innspill i prosessen til 23. juni.

Uttalelse fra PPT Sør-Helgeland.

Nasjonale føringer viser til at vi skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats.

Å fremme et inkluderende læringsmiljø krever at hele personalet i barnehagen eller skolen deltar i dette arbeidet. Det innebærer at ledelsen i kommunen og på de enkelte skoler og barnehager fremmer inkludering gjennom føringer, prioriteringer og engasjement. Inkludering kan beskrives som en prosess som skolen og barnehagen arbeider med kontinuerlig. Det betyr at vi ikke kan karakterisere en skole/barnehage som inkluderende eller ikke, men som mer eller mindre inkluderende. Samtidig kan en skole/ barnehage være inkluderende på noen områder, og mindre inkluderende på andre. Noen skoler og barnehager har høy grad av bevissthet rundt eget ståsted og arbeider systematisk med å endre praksis på egen hånd, mens andre vil kanskje be om hjelp til endringsarbeid. Andre setter ikke inkludering på dagsorden, og vil antagelig ha en lavere bevissthet om hvordan de skal lykkes med inkludering i praksis.

Kunnskapsløftet 2020 Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnsopplæringen har stort fokus på inkludering, og setter også krav til at skolen skal jobbe med

refleksjon over egen praksis: «Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis».

Barnehagelovens formålsparagraf slår bl.a. fast at barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barna har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. I rammeplan for barnehagen vises det til at personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i, og på denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Som veiledere kan vi oppleve at holdninger og praksiser i barnehager og skoler hindrer arbeidet med å skape inkluderende læringsmiljø. Det kan være barrierer som for eksempel holdninger, manglende kompetanse, fysiske forhold i bygget, eller lite samarbeid i personalet. Ofte kan barrierer for inkludering ligge i faktorer utenfor det den enkelte ansatte eller laget rundt barna/elevne rår over. Det kan da være behov for å se på hele organisasjonen.

Det å sikre gode systemer for systematisk oppfølging er viktig for å fange opp og følge opp jfr. tidlig innsats. Noe av utfordringen PPT ser i dag er at det kan synes noe tilfeldig og lite konsistens i oppfølgingen både på systemnivå og individnivå. Fokuset hos barnehage og skole er pr. i dag i hovedsak rettet mot individnivå. Med mange saker henvist pp-tjenesten, utløses arbeid/ressurs i tjenesten i forhold til individet og sakkyndighetsarbeidet. Sakkyndighetsarbeidet krever, pr i dag, stor del av ressurstilgangen i tjenesten. Mulighetene til å jobbe sammen med barnehage og skole for å dreie fokus til forebyggende arbeid jf. organisasjons- og systemnivå blir derfor begrenset.

Bedre kvalitet på det ordinære tilbudet kan gi mindre behov for særskilte ordninger for enkeltbarn. Samtidig kan bedre kvalitet på den spesialpedagogiske innsatsen sikre at barn og unge får en bedre utvikling og lærer mer. Skal kvaliteten bli bedre, er kultur, kunnskap, kompetanse og kapasitet sentrale faktorer.

Utgangspunkt for PPTs vurderinger er barnets beste.

Et trygt og godt skolemiljø/barnehagemiljø må alltid være utgangspunkt for enhver enhet jf. §9A i opplæringsloven og barnehageloven, rett til et trygt og godt skolemiljø/barnehagemiljø.

Tilstrekkelige ressurser og god faglig og sosial kompetanse i/ved enhver barnegruppe/trinn er nødvendig for å kunne ivareta faglig og sosiale mål. Erfaringer viser at både mindre og større enheter kan gi gode tilbud for enkeltelever og grupper. PPT erfarer at det er forskjeller og «strekk» i oppvekstfeltet i Brønnøy, årsakene er sammensatte og kunnskapsgrunnlag bør sees på. Det bør sees til forskning som viser at relasjon, reel elevmedvirkning(eleven i sentrum), samarbeid og ledelse på alle nivåer nært individet og i organisasjonen er faktorer for å lykkes i arbeidet.

I forhold til målgruppen for PPT sin virksomhet; barn og unge med særskilte behov er det viktig å påpeke at i et hvert godt spesialpedagogisk tilbud ligger en god og fremadrettet organisasjon som driver utviklingsarbeid på det spesialpedagogiske feltet. Barn og elever får det beste grunnlaget for å utvikle seg sosialt og faglig, hvis de opplever at de er en verdifull del av fellesskapet og blir godtatt som de er. De skal føle at de hører hjemme i samfunnet, og at det er bruk for dem og de perspektivene og meningene de har.

En universell utforming av undervisning/opplæring gir rom for gode tilpasninger og tilrettelegginger. PPT opplever et potensiale i bedre utnyttelse av tilpasset undervisning og tilbud i det ordinære jf. rett til §1,3 Tilpasset undervisning og §1.4. Intensiv opplæring og § 2.8 Særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

PPT synes å oppleve en økt risiko for barn/unge for skolefravær generelt i skolene i Brønnøy. Det å fremover sette fokus mot nærvær og forebyggende faktorer er et område som bør prioriteres.

Det bør rettes fokus mot arbeid og rutiner ved fravær: hva er bekymringsfullt sette standard, jfr. gode rutiner for registrering av fravær og oppfølging med tiltak. Overganger er også sårbare faser for barn og unge. Det være seg internt i barnehagene/skolene og mellom skoler i hele opplæringsløpet. Overganger i barnehage/skole må følge felles rutiner og gode overgangsplaner.

Med sterkere fagmiljø vil spesialpedagogisk kompetanse kunne ivaretas og utnyttes til en likeverdig tjeneste for elevene. Dette ved å økt antall spesialpedagoger i barnehage/skole, dette vil igjen vil bidra til økt tilgang på kompetanse, som igjen gir økt forutsigbarhet i tilbud og økt tilgjengelig kompetanse for barn med særskilte behov. Det vil være med på å redusere sårbarhet ved fravær. PPT erfarer at det er spesialpedagogiske tiltak i barnehage og spesialundervisning i skole som ikke blir gitt slik vedtak tilsier på grunn av manglene tilgang på kompetente ressurser grunnet sykefravær/fravær.

Rekruttering av og satsing på spesialpedagogisk kompetanse vil kunne støtte fagmiljø og det øvrige personalet i sin helhet. Spesialpedagoger vil sammen med resten av kollegiet kunne utvikle en inkluderende praksis med større grad av tilrettelegginger i forhold til høyfrekvente vansker som språk, lesing og skriving, matematikk og ulike typer nevroutviklingsforstyrrelser. Differensiering i valg av metoder og tilnærming til fagstoff. Det må jobbes med kompetanse, holdninger og kultur på hver enhet. Det må jobbes internt på enhetene og tverrfaglig for å utvikle/videreutvikle faste møteplasser/møtetidspunkt/rammer for å bidra til støtte i spesialpedagogisk tiltak/arbeid.

Ressursteam på skolene hvor PPT er deltaker etter fast møteplan er eksempel på en tverrfaglig møteplass. Helseutfordringer og vansker i forhold til psykisk helse er et område hvor en ser stor økning de siste årene, nasjonalt og lokalt. Fokus fremover bør være å få på plass strukturer for arbeidet i enhetene i forhold til tverrfaglig og flerfaglig tilnærming. For å lykkes i arbeidet må det være en slags gjensidig

avhengighet mellom de ulike aktørene. En avhengighet basert på å nå et felles mål - målet for den/det saken gjelder.

Det tverrfaglige og tverrsektorielle samarbeidet må settes i system. Tverrfaglig samarbeid bør være grunnleggende metodikk i oppfølgingen av personer med store og sammensatte behov. Det bør sikres felles forståelse og kunnskap om denne arbeidsformen på tvers av fag, nivåer og sektorer. Felles regler og avklarte forventninger i samhandlingen er viktig for god ressursutnyttelse og strukturert oppfølging. Eksempel på tiltak i denne sammenheng er ansvarsgruppemøte og arbeid med Individuell Plan. PPT erfarer at slik situasjonen har vært over år i Brønnøy er dette et område som det haster å få gjort avklaringer på.

PPT ønsker med den uttalelsen å bidra inn i arbeidet med barnehage og skolestruktur. I og med at forespørselen var så åpen, blir uttalelsen om mulig noe generelt og overordnet. Det antydes i forespørselen at det rettes fokus særskilt mot skolene i en kommende strukturdebatt.

For PPT sin del, slik vi ser det, vil det være en større gevinst for vår tjeneste og brukerne, at skolene i Brønnøy definerer seg og agerer mere som en skole. Dette uavhengig av antall lokasjoner, sett i lys av dagens situasjon hvor det kan synes som om man har flere "uavhengige" skoler.

Brønnøysund, 29.06.2023.

Hilde Torgersen Mørk

Leder PPT Sør-Helgeland.

Vi ønsker derfor et innspill fra deres tjeneste om hva dere ser for dere bør gjøres i forhold til skoler i kommunen for å sikre tilsvarende eller bedre likeverdig tjeneste for elevene i Brønnøy fremover? Vi vil sette stor pris på deres innspill og synspunkter i forhold til det dere har som virkeområde i forhold til barn og unge i Brønnøy. Vi vil bruke deres innspill videre i prosessen med å revidere skoletilbudet for elevene i Brønnøyskolen. Vi setter en frist for innspill i prosessen til 23. juni.

Svar

Brønnøysund helsestasjon leverer lovpålagte tjenester på kjerneområdet svangerskapskontroller, helsestasjon, skolehelsetjeneste, HFU, smittevern, miljørettet helsevern.

Helsestasjonen skal levere følgende:

Alle skal ha helsesykepleier tilknyttet sine skoler.

Det skal gis likeverdig tilbud til alle elever.

Likt undervisningsopplegg gis på alle skoler, og likt årshjul og tilbud gis uavhengig av hvor mange skoler det er i kommunen. Vedtatte retningslinjer, veiledere som er styringsdokument for tjenesten, skal følges.

Det skal sikres samarbeidsavtaler med skole og hjelpetjenester, andre.

Uavhengig av struktur skal Brønnøysund helsestasjon levere helsetjenester. I forhold til endringer i skolestrukturen må vi ha noe mer konkret og ulike senario skissert, for å si noe om hvordan dette kan påvirke våre tjenester.

Uavhengig av beslutninger er det viktig å ta hensyn til faktorer som påvirker barns fysiske, psykiske og sosiale helse.

Vi ønsker å være med i videre prosess med å revidere skoletilbudet for elever i Brønnøyskolen. For helsestasjon er det helsefremmende og forebyggende perspektivet som skal ivaretas i kommunens tjenesteleveranse. Andre styringsdokument, som folkehelseprofil, oppvekstprofil og ungdataundersøkelse, brukerundersøkelser sier noe om hva som bør være fokusområder i Brønnøy kommune.

Brønnøysund helsestasjon 130623

Eiendom

Eiendomsforvaltning, FDV, Renhold,
Bygghrift, Innkjøp, Boligkontor
8905 BRØNNØYSUND

Vår dato: 18.09.23
Vår referanse: ASS

Noen betraktninger ut ifra et rent «Eiendoms-perspektiv» i forhold til tanker om hvor effektivt dagens kommunale skolebygg i Brønnøy drives, iht. faktiske elevtall og nasjonale normtall for arealbruk.

- Brønnøy har i dag 4 grunnskoler med til sammen 946 elever.
- Ved Salhus skole vurderes det at det er noen arealmessige fortrinn ved at dette er bygget sammen med den nye Salhushallen (som bl.a. har rom som tilsvarer klasserom), det har den gamle gymsalen intakt og det har en stor «aula» med flere bruksalternativer.
- BBU på sin side har også Newton-rommet liggende i nær tilknytning til skolebygget.
- Både Nordhus skole og Hilstad skole har tilknyttede lokaler ved gymsal/flerbrukshall, men disse er ikke direkte underlagt Brønnøy kommune pr. i dag.
- I forhold til vurderinger rundt evt. alternativ bruk av noen av skolebyggene ved en evt. strukturendring som innebærer nedleggelse av skoledrift, er det på dette stadiet kun ved Nordhus skole man umiddelbart ser en åpenbar alternativ bruk. Dette er selvsagt å si opp leieavtale for Toftsundet barnehage, i ungdomshuset/forsamlingshuset, og flytte denne virksomheten inn i skolebygget i det som vurderes å

Eiendom

Eiendomsforvaltning, FDV, Renhold,
Byggdrift, Innkjøp, Boligkontor
8905 BRØNNØYSUND

Vår dato: 18.09.23
Vår referanse: ASS

bli mer egnede lokaler for denne barnehagevirksomheten. Kapasiteten for barnehageplasser ville da også, basert på areal, kunne bli stor.

- Når vi tar en enkel, og for oss forsiktig, vurdering basert på nasjonale normtall for areal pr. elev på Salhus og BBU, og vel og merke **ikke** innberegner spesialrom (tekstil, tegning, tre/metall, musikk, mat/helse...), Newton-rom, gamle-gymsal osv., kommer vi ut med at, med dagens elevtall i grunnskolen i Brønnøy, har vi plass til alle elever i Brønnøy på de to skolene Salhus og BBU. Disse to skolene har etter våre vurderinger da plass til 1066 elever mot det faktiske totale elevtallet i Brønnøy som i dag er på 946.
- Det understrekes at her er det ikke foretatt noen vurderinger rundt evt. pedagogiske tiltak som innebærer klassedelinger/reduerte elevtall mv., og det er heller ikke gått inn på klassetrinns-nivå eller lignende for å vurdere hvert trinns behov e.l.
- Samtidig er det allikevel grunn til å merke seg det store spriket i dagens faktiske arealbruk, mot det som faktisk iht. normtall ville være tilstrekkelig arealbruk. Dette innebærer isolert sett store driftskostnader sett opp i mot en teoretisk arealeffektiv skoledrift...

Arnt-Ståle Sæthre, Eiendomssjef

Sammenlagt		Trinn 23-24	Sammenlagt
Skole	Elevtall	1	77
Salhus	430	2	75
BBU	327	3	85
Hilstad	88	4	101
Nordhus	101	5	98
		6	93
Elevantall i Brønnøy 23/24	946	7	100
		8	107
		9	125
		10	85
		sum	946

BBU						
Trinn	Rom nr		U-rom m ²	m ² / elev	Ant. elever	Spesialrom/ øvrig
B	1	Klasserom	58	2,5	23	0
B	2	Klasserom	58	2,5	23	0
B	2b	Grupperom				14
B	3	Klasserom	58	2,5	23	0
B	4	Klasserom	58	2,5	23	0
B	5	Klasserom	58	2,5	23	0
B	5b	Grupperom				14
B	6	Klasserom	58	2,5	23	0
B	7	Klasserom	58	2,5	23	0
B	7b	Grupperom				14
B	8	Klasserom	58	2,5	23	
B	9	Klasserom	58	2,5	23	
	9b					14
B	10	Klasserom	58	2,5	23	
B	11	Klasserom	58	2,5	23	
B		Grupperom		2,5	0	14
B	12	Klasserom	59	2,5	24	
B	125	Klasserom	77	2,5	31	
		SFO				
	2.136	Tekstil		2,5	0	100
	2.139	Tegning		2,5	0	80
	2.142	Tre og metall		2,5	0	100
	2.101	Musikk		2,5	0	78
					310	
PLAN 2						
Trinn	Rom nr		U-rom m ²	m ² / elev	Ant. elever	Spesialrom/ øvrig
	2.203	Klasserom	59	2,5	24	
	2.204	Klasserom	59	2,5	24	
	2.206	Klasserom	59	2,5	24	
	2.207	Klasserom	59	2,5	24	
	2.201	Grupperom				17
	2.202	Grupperom				17
	2.213	Spes. Underv.	25	2,5	10	25
	2.208	Grupperom				8
	2.227	Klasserom	62	2,5	25	
	2.234	Klasserom	64	2,5	26	
	2.235	Klasserom	59	2,5	24	
	2.222	Naturfag				64
	2.232	Mat og helse				100
	2.220	Bibliotek				103
					178	
					488	

SALHUS SKOLE						
PLAN 1						
Trinn	Rom nr		U-rom m ²	m ² / elev	Ant. elever	Spesialrom/ øvrig
M	A108	Klasserom	66	2,5	26	
M	A108A	Grupperom			0	12
M	A109	Klasserom	70	2,5	28	
M	A113	Klasserom	70	2,5	28	
M	A114	Klasserom	66	2,5	26	
M	A114A	Grupperom			0	12
M	A123	Klasserom	67	2,5	27	
M	A126	Klasserom	67	2,5	27	
M	A126A	Grupperom			0	12
M	B102	Sløyd		2,5	0	75
M	B108	Tegning	70	2,5	28	
M	B114	Tekstil	70	2,5	28	
U	122	Naturfag		2,5	0	68
U	127	Heimkunnskap		2,5	0	81
U	134	Klasserom	53	2,5	21	
U	135	Bibliotek		2,5	0	53
U	136	Bibliotek		2,5	0	39
U	137	Musikk		2,5	0	53
B	140	Klasserom	61	2,5	24	
B	174	Klasserom	59	2,5	24	
B	171	Klasserom	61	2,5	24	
B	143	Klasserom	60	2,5	24	
B	183	Klasserom	61	2,5	24	
B	184	Klasserom	61	2,5	24	
B	185	Musikk/drama	81	2,5	32	32
	186	Grupperom			0	8
	187	Grupperom			0	19
	170	Gammel gymsal			0	203
		SFO			0	307
			1245		417	
PLAN 2						
Trinn	Rom nr		U-rom m ²	m ² / elev	Ant. elever	Spesialrom/ øvrig
U	209		53	2,5	21	
U	208		74	2,5	30	
U	205		74	2,5	30	
U	201		53	2,5	21	
U	202		74	2,5	30	
U	204		74	2,5	30	
			402		161	
SUM			1647		578	